

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.
Datum: dinsdag 16 juni 2020 12:31:00

Dank voor je snelle reactie, [10.2.e Wob](#)
 Ik zal dat uiteraard doen, maar vond het ook belangrijk dit alvast schriftelijk te melden.
 Graag tot straks,
 Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Verzonden: dinsdag 16 juni 2020 11:40
Aan: Unger, Marc
CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.
 Beste Marc,

Bedankt voor je mail. Zou je de wijzigingsvoorstellen straks ook tijdens de vergadering willen inbrengen, bij de bespreking van het conceptverslag? (agendapunt 2). Dank!

Tot vanmiddag en groet,

[10.2.e Wob](#)

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor
 Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
 Griffier Bouwbegeleidingscommissie
 Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
 T [10.2.e Wob](#) | M [10.2.e Wob](#)
 E [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#) | I [www.tweedekamer.nl](#)

Van: Unger, Marc [10.2.e Wob @rijksoverheid.nl](#)>
Verzonden: maandag 15 juni 2020 18:13
Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>
Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.
 Beste [10.2.e Wob](#)
 Twee opmerkingen over het verslag van de BBC. Bij het stuk over de publieksentree staat dat "De directeuren van het RVB en van de Kamer benadrukken dat van alle ontwerpen, dit ontwerp de voorkeur heeft."
 Dit heb ik niet gezegd. Wat ik wel gezegd heb is, in reactie op de vraag van Atje Kuiken, dat de publiekentree voor de gemeente nog geen gelopen race is.
 Daarnaast mis ik mijn algemene opmerking dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het budget past.
 Ik vertrouw erop dat beide opmerkingen in het verslag worden meegenomen.
 Dank alvast,
 Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>
Verzonden: maandag 15 juni 2020 16:39
Aan: Beckerman, S. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Dronkers G. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Groot de T. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Kops, Alexander [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Kuiken A.H. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Nollen, S. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Ozturk S. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Roza, P. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Tellegen, O. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Tielens - Tripels, (Patricia) [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Vries de M. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Nieuwenhuijzen van den T. [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; Molen van der H.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Roos, S.
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Rhijn van, J. C. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 'pidebruijn' 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Eric van Noord 10.2.e Wob @cie.nl> 10.2.e Wob @cie.nl
10.2.e Wob @cie.nl>; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>; Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>; Griffier
Tweede Kamer 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Onderwerp: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.

Geachte leden en adviseurs van de BBC,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de vergadering van de
Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 16 juni 2020 van 17.30 tot 19.00 uur in de Thorbecke-
zaal.

Bij de stukken zit het conceptadvies van de BBC over het functionele Voorlopig Ontwerp, dat
tijdens de vergadering wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor
Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Griffier Bouwbegeleidingscommissie
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | M 10.2.e Wob @tweedekamer.nl

E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | I www.tweedekamer.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is
toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van
berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you
by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind
resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Aan: Nieuwenhuijzen van den T.; Commissie Bouwbegeleiding (BBC); Beckerman, S.; Dronkers G.; Groot de T.; Kops, Alexander; Kuiken A.H.; Nollen, S.; Ozturk S.; Roza, P.; Tellegen, O.; Tielens - Tripels, (Patricia); Vries de M.; Molen van der H.
Cc: Roos, S.; Rhijn van, J. C.; 10.2.e Wob "pidebruijn"; 10.2.e Wob Eric van Noord; 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob; Unger, Marc; Griffier Tweede Kamer; 10.2.e Wob
Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken digitale BBC-vergadering op di 26 mei 16.30-18.30 uur
Datum: maandag 25 mei 2020 13:49:25
Bijlagen: Definitief PvE Renovatie Tweede Kamer 20 februari 2019.pdf

Beste meneer Van den Nieuwenhuijzen,
 Goed dat u mailt. De vergaderstukken bevatten een link naar de publieksversie van het Herzien Programma van Eisen (PvE) van de Kamer, dat in 2019 is gepubliceerd. Daarin zijn sommige onderdelen inderdaad zwart gemaakt, met name i.v.m. beveiligingsoverwegingen. Voor de volledigheid stuur ik u hierbij het gehele Herzien Programma van Eisen, bedoeld voor intern gebruik.

De link naar het Herzien Programma van Eisen is ter informatie aan de vergaderstukken toegevoegd, zodat de BBC het desgewenst bij de hand kan houden bij de voorbereiding van de bespreking van agendapunt 6. De BBC wordt gevraagd advies uit te brengen over acht voorstellen van het *Programmabureau tijdelijke huisvesting en renovatie* van de Kamer voor toevoegingen/bijstellingen op het huidige PvE. De acht voorstellen staan in de *Oplegnotitie Uitkomsten Werkplekonderzoek* en volgen uit de resultaten van een uitgebreid onderzoek naar de werkomgeving dat in september 2019-februari 2020 onder de bewoners van de Kamer is afgenomen.

Ik hoop uw vraag hiermee voldoende beantwoord te hebben. Neem gerust contact op als u verdere vragen heeft.

Met vriendelijk groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
 Griffier Bouwbegeleidingscommissie
 Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob | M 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Van: Nieuwenhuijzen van den T.

Verzonden: maandag 25 mei 2020 10:01

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC); Beckerman, S.; Dronkers G.; Groot de T.; Kops, Alexander; Kuiken A.H.; Nollen, S.; Ozturk S.; Roza, P.; Tellegen, O.; Tielens - Tripels, (Patricia); Vries de M.; Molen van der H.

CC: Roos, S.; Rhijn van, J. C.; 10.2.e Wob; 'pidebruijn'; 10.2.e Wob; Eric van Noord

10.2.e Wob; 10.2.e Wob 10.2.e Wob

marc.unger; 10.2.e Wob; Griffier Tweede Kamer; 10.2.e Wob; 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl; 10.2.e Wob

Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken digitale BBC-vergadering op di 26 mei 16.30-18.30 uur
 Beste Ockje,

Het stuk waar naar verwezen wordt in agendapunt 6 bestaat deels uit weggelakte onderdelen. Is het gehele stuk ter beschikking aan de commissie, of is het de bedoeling dat we het bespreken op basis van een deels niet leesbaar stuk?

Ik hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

Nieuwenhuijzen van den T.

Kamerlid

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA

T 10.2.e Wob | E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Verzonden: vrijdag 22 mei 2020 12:51

Aan: Beckerman, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Dronkers G.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Groot de T 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kops, Alexander

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kuiken A.H. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Nollen, S.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Ozturk S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Roza, P.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Tellegen, O. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Tielens - Tripels,

(Patricia) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Vries de M. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

Nieuwenhuijzen van den T. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Molen van der H.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Roos, S.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Rhijn van, J. C. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 'pidebruijn' 10.2.e Wob

10.2.e Wob @cie.nl>; Eric van Noord 10.2.e Wob

; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

10.2.e Wob @rijksoverheid.nl; marc.unger@rijksoverheid.nl; Griffier Tweede Kamer

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl)

10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Onderwerp: [BBC] Agenda en stukken digitale BBC-vergadering op di 26 mei 16.30-18.30 uur

Beste leden van de BBC,

Hierbij ontvangen jullie de agenda en achterliggende stukken voor de BBC-vergadering op dinsdag 26 mei van 16.30 tot 18.30 uur. We vergaderen digitaal door middel van Pexip, zodat het in deze bijzondere tijd toch voor iedereen mogelijk is te kunnen deelnemen. 10.1.b Wob

Ik ben blij jullie te kunnen informeren dat er dan twee nieuwe leden zullen aanschuiven: Tom van den Nieuwenhuijzen en Harry van der Molen. Zij worden lid ter vervanging van Erik Ronnes en Isabelle Diks, die de Kamer helaas hebben verlaten.

Zoals jullie in de stukken kunnen lezen, zullen we tijdens de vergadering ons advies moeten geven over de uitkomsten van het Werkplekonderzoek. Tijdens onze laatste vergadering op 10 maart hebben we al even met elkaar over het Werkplekonderzoek gesproken. Het Programmabureau heeft nu in kaart gebracht wat het Werkplekonderzoek betekent voor het huidige functionele Programma van Eisen (PvE). Zij hebben acht aanvullingen/bijstellingen op het

PvE voorgesteld. Wij worden gevraagd om in de vergadering over deze acht punten ons advies uit te brengen. Tijdens de vergadering lopen we deze punten stuk voor stuk langs (zie stukken). Als hierover vooraf onduidelijkheden zijn, neem dan gerust even contact op.

In de vergadering komen we ook te spreken over hoe we straks het functioneel Voorlopig Ontwerp gaan beoordelen. Het ziet er namelijk naar uit dat het VO begin juni klaar is om aan de BBC te sturen. Pi de Bruijn zal ons aanstaande dinsdag alvast een toelichting geven op de voortgang van het ontwerp voor gebouwdeel N. Op de agenda staan verder nog een paar onderwerpen ter informatie.

Hartelijke groeten en heel graag tot dinsdag,

Ockje

PS Als het voor iemand de eerste keer is dat hij/zij gebruik maakt van Pexip als virtuele meeting room, neem dan contact op met **10.2.e Wob 10.2.e Wob** voor meer informatie.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Onderwerp: RE: [BBC] Terugkoppeling Presidium en BBC-vergadering volgende week
Datum: dinsdag 17 november 2020 11:33:00

Dank voor je terugkoppeling, Ockje.

Beetje vreemde gang van zaken: het plan ligt klaar ter bespreking in BBC, waarmee we de governance volgen.

Groet,

Marc

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer nl>

Verzonden: dinsdag 17 november 2020 10:26

Aan: Unger, Marc [10.2.e Wob](#) @rijksoverheid nl>

Onderwerp: RE: [BBC] Terugkoppeling Presidium en BBC-vergadering volgende week

Beste Marc, vooralsnog geen BBC donderdag want zonder brief valt er weinig te bespreken/toe te lichten.

Hopelijk komt brief met laatste stand van zaken tav renovatie dus zsm, dan kunnen we datum prikken.

Groet, Ockje

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Unger, Marc [10.2.e Wob](#) @rijksoverheid nl>

Verzonden: dinsdag 17 november 2020 09:28

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer nl>

CC: [10.2.e Wob](#)

Onderwerp: RE: [BBC] Terugkoppeling Presidium en BBC-vergadering volgende week

Beste Ockje,

Inmiddels is duidelijk dat de vaste Kamercommissie BZK donderdag tussen 12 en 14 uur een bezoek zal brengen aan B67.

Zou daar met het inplannen van de vergadering ook rekening mee kunnen worden gehouden?

Dat betekent dat ik, tussen 10 en 14:30 uur (inclusief looptijd) niet beschikbaar ben. Er voor en erna wel.

Groet, Marc

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: "Unger, Marc" [10.2.e Wob](#) @rijksoverheid nl>

Verzonden: 13 nov. 2020 08:15

Naar: "Commissie Bouwbegeleiding (BBC)" [10.2.e Wob](#) @tweedekamer nl>

Cc: [10.2.e Wob](#)

Onderwerp: RE: [BBC] Terugkoppeling Presidium en BBC-vergadering volgende week

Dank voor je bericht, Ockje.

De uitnodiging heb ik nog niet ontvangen. Ik lees dat het volgende week donderdag plaatsvindt. Voor de planning is het denk ik goed te weten dat Jaap en ik tussen 10:30 en 12 Renovatiecommissie hebben (=voorportaal van de stuurgroep Binnenhof). Het zou erg fijn zijn als de BBC vergadering niet overlapt.

NB: zou je voor deze BBC de projectleider van het complexdeel Tweede Kamer, [10.2.e Wob](#), willen

(laten) uitnodigen? Hij heeft samen met het team het aanvalsplan ontwikkeld.

Groet,

Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>
Verzonden: donderdag 12 november 2020 19:28
Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Tellegen, O.
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kuiken, A.H. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Molen, H. van der
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kops, Alexander 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Nieuwenhuijzen, T. van den
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Nollen, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Tielens - Tripels, (Patricia)
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Dronkers, G. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kooij, A.
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Vries, M. de 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Roos, S.
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Rhijn, J.C. van 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Groot, T. de
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Beckerman, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Öztürk, S.
10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>
CC: 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

Onderwerp: [BBC] Terugkoppeling Presidium en BBC-vergadering volgende week

Beste leden van de BBC,

Gisteren is er in het Presidium weer gesproken over de stand van zaken rond de tijdelijke huisvesting en renovatie. Daarbij is o.a. het vervolgonderzoek over het coronaproof zijn van B67 aan de orde gekomen en er is gesproken over ontwikkelingen rond het Functioneel Voorlopig Ontwerp. Graag spreek ik jullie hier z.s.m. over bij; we zijn bezig met zoeken naar een geschikt moment en beschikbare zaal voor volgende week. Maartje stuurt jullie z.s.m. een uitnodiging voor een vergadering.

Bij deze mail stuur ik jullie ter informatie ook de publieksversies van de governancenotitie. De eerste heeft betrekking op de governance zoals die van toepassing is voor de besluitvorming door de Tweede Kamer als gebruiker van de gebouwen en de tweede op de governance zoals die van toepassing is op de renovatie van het Binnenhof als geheel.

Tot slot wil ik jullie laten weten dat we een werkbezoek voor de BBC aan B67 aan het plannen zijn. Bij de vergadering van volgende week zal ik jullie informeren over de datum.

Hartelijke groeten,
Ockje

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Cc: [Rhijn, J.C. van](#); 10.2.e Wob
Onderwerp: RE: [BBC] Vergadering op 1 december + inventarisatie deelname rondleiding + technische briefing commissie BiZa
Datum: vrijdag 27 november 2020 10:58:00

Beste Ockje,
 Hartelijk dank voor de uitnodiging van de BBC-vergadering van aanstaande dinsdag. 10.2.e Wob
 en ik zullen er namens het RVB zijn.
 Wij gaan er vanuit dat de kostenstrategie op de agenda staat. Die voorbereid en presentabel.
 Zo niet, dan zijn we benieuwd wat er op de agenda staat.
 Vriendelijke groeten,
 Marc Unger

Ir M.K. (Marc) Unger

Projectdirecteur Renovatie Binnenhof

T: 10.2.e Wob

E: 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl

10.2.e Wob

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)

Verzonden: dinsdag 24 november 2020 18:57

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) ; Tellegen, O. ; Kuiken, A.H. ; Molen, H. van der ; Kops, Alexander ; Nieuwenhuijzen, T. van den ; Nollen, S. ; Tielens - Tripels, (Patricia) ; Dronkers, G. ; Vries, M. de ; Kooij, A. ; Groot, T. de ; Beckerman, S. ; Öztürk, S.

CC: Rhijn, J.C. van ; Roos, S. ; Griffier Tweede Kamer ; 10.2.e Wob ; 'Pi de Bruijn' ; Eric van Noord 10.2.e Wob 10.2.e Wob ; Unger, Marc ; 10.2.e Wob ; 10.2.e Wob

Onderwerp: [BBC] Vergadering op 1 december + inventarisatie deelname rondleiding + technische briefing commissie BiZa

Beste leden van de BBC,

Graag nodig ik jullie uit voor een **fysieke BBC-vergadering op dinsdag 1 december van 16.30 tot 18.00** uur in de Groen van Prinstererzaal.

Tijdens deze vergadering zal ik jullie op hoofdlijnen bijpraten over wat er in de afgelopen periode in het Presidium is gewisseld over de stand van zaken m.b.t. de verhuizing en de renovatie.

Daarnaast zullen het Programmabureau van de Tweede Kamer en het RVB een update geven over de stand van zaken m.b.t. de verhuizing en de renovatie. Jullie ontvangen een vergaderuitnodiging via Outlook. Willen jullie mij nu al laten weten of je erbij kunt zijn of niet?

De ochtend erna, op **woensdag 2 december**, kunnen we een bezoek brengen aan B67. **Dat kan van 9:30 uur tot 10.45 uur, of van 11.30-12.45 uur** (exclusief reistijd). **Graag verneem ik uiterlijk a.s. donderdag om 12.00 uur welke tijd jullie het beste uitkomt.** Na jullie reacties kiezen we een tijdstip.

Tot slot wil ik jullie erop attenderen dat de commissie Binnenlandse Zaken op woensdag 25 november (morgen) twee **technische briefings** organiseert over de renovatie van het Binnenhof en de tijdelijke huisvesting. De eerste briefing vindt plaats van 9.45 tot 11.30 uur en wordt verzorgd door het RVB. Aansluitend vindt van 11.45 tot 12.45 uur een tweede technische briefing plaats gegeven door de ambtelijk adviseurs van de Tweede Kamer. Beide briefings zijn op enkele onderdelen na openbaar, en zijn dus grotendeels voor jullie te volgen via de

livestream. Alle informatie staat in de convocaties (zie bijlage).

Hopelijk zie ik jullie allemaal op dinsdag 1 december van 16.30 tot 18.00 uur.

Hartelijke groet,

Ockje

Buiten reikwijdte

Onderwerp: RE: Agendapunten stuurgroep Binnenhof kleine setting 2/9
Datum: dinsdag 1 september 2020 14:20:00

Buiten reikwijdte

Van: Griffier Tweede Kamer

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 11:28

Aan: 10.2.e Wob; 10.2.e Wob @eerstekamer.nl'; Griffier Tweede Kamer; Bertram, Annet;
10.2.e Wob @raadvanstate.nl'; 'Wiegers, mw. drs. P.W.M.'

CC: Unger, Marc; 'Alexander Pechtold'; Roos, S.

Onderwerp: RE: Agendapunten stuurgroep Binnenhof kleine setting 2/9

Allen,

Gisteren is aan de heer Unger doorgegeven dat Simone graag de volgende punten op de agenda wil zien:

- Stand van zaken CEV
- Stand van zaken review

Er zijn geen bijbehorende stukken, maar deze punten ziet zij graag besproken. We gaan ervan uit dat deze punten worden toegevoegd.

Met vriendelijke groet,
namens Simone Roos,

10.2.e Wob

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 10.2.e Wob | M 10.2.e Wob
E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | I www.tweedekamer.nl

Van: 10.2.e Wob

Verzonden: dinsdag 1 september 2020 09:50

Aan: 10.2.e Wob @eerstekamer.nl' 10.2.e Wob Griffier Tweede Kamer
10.2.e Wob; Bertram, Annet 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>;
10.2.e Wob @raadvanstate.nl' 10.2.e Wob 'Wiegers, mw. drs. P.W.M.'
10.2.e Wob @minaz.nl>

CC: Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>; 'Alexander Pechtold'

10.2.e Wob >

Onderwerp: Agendapunten stuurgroep Binnenhof kleine setting 2/9

Beste leden van de stuurgroep Binnenhof,
Woensdag 2 september staat een Stuurgroep Binnenhof gepland in een kleine setting. Vanuit het RVB stellen wij de volgende agenda voor:

1. Proces tot bevestiging verhuizing tijdelijke huisvesting
2. Proces en financiën VO's
3. Proces duurzaamheid
4. Voortgang archeologisch onderzoek Grafkelder Hofkapel

SgAZ kan woensdag niet aanwezig zijn en zal eenmalig worden vervangen door mevr. 10.2.e Wob
is mogelijk toch aanwezig.

Van het overleg zal een besluitenlijst worden gemaakt.
Hartelijke groet en graag tot woensdag,

10.2.e Wob
Marc Unger

Alexander Pechtold
10.2.e Wob

Ministerie van BZK, Rijksvastgoedbedrijf

Onze missie is: Het RVB realiseert en beheert zijn vastgoedportefeuille voor zijn gebruikers en zet gebouwen en terreinen in voor de realisatie van economische en maatschappelijke meerwaarde op basis van beleidsdoelen.

<http://www.rijksvastgoedbedrijf.nl>

Turfmarkt 244 | 2522 DJ | Den Haag

Postbus 16169 | 2500 BD | Den Haag

T 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob [@minbzk.nl](mailto:10.2.e Wob@minbzk.nl)

Van: 10.2.e Wob [@minbzk.nl](mailto:10.2.e Wob@minbzk.nl)>

Verzonden: donderdag 27 augustus 2020 12:14

Aan: 10.2.e Wob [@eerstekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@eerstekamer.nl) 10.2.e Wob 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)

10.2.e Wob ; Bertram, Annet 10.2.e Wob [@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e Wob@rijksoverheid.nl)>;

10.2.e Wob [@raadvanstate.nl](mailto:10.2.e Wob@raadvanstate.nl) 10.2.e Wob 'Huijts, P.H.A.M.'

10.2.e Wob [@minaz.nl](mailto:10.2.e Wob@minaz.nl)>

CC: Unger, Marc 10.2.e Wob [@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e Wob@rijksoverheid.nl)>; 'Alexander Pechtold'

10.2.e Wob

Onderwerp: informele stuurgroep Binnenhof 2/9

Beste leden van de informele stuurgroep Binnenhof,
Sinds eind vorig jaar hanteren we intermitterende stuurgroepen: om en om formeel in een grote setting (alle leden inclusief de directeuren huisvesting van de gebruikers) en informeel in een kleine setting (alleen de hoogste ambtenaren van de gebruikers en het RVB). Beide onder voorzitterschap van Alexander Pechtold.

In overleg met de Tweede Kamer hebben we besproken op welke wijze we deze structuur zo veel als mogelijk kunnen handhaven en tegelijkertijd invulling geven aan de mail van Simone Roos over dit onderwerp.

De insteek zal zijn dat we voor de kleine setting een agenda vooraf en besluitenlijst achteraf opstellen. Zo kunnen we gezamenlijk voldoende focus op de hoofdpunten houden en eenvoudiger terugkoppeling over het besprokene achteraf. Bovendien blijft er ruimte over voor informeel contact.

De stuurgroep in kleine setting zal niet vooraf worden gegaan door de Renovatiecommissie. De grote wel.

Ter voorbereiding op de komende stuurgroep in kleine setting, volgende week woensdag, willen we jullie vragen welke agendapunten jullie behandeld zouden willen zien? Vanuit het RVB stellen we alvast de volgende punten voor:

- Proces tot bevestiging verhuizing tijdelijke huisvesting
- Proces en financiën VO's
- Proces duurzaamheid
- Voortgang archeologisch onderzoek Grafkelder Hofkapel

Hartelijke groeten en graag tot volgende week.

10.2.e Wob

Marc Unger

Alexander Pechtold

10.2.e Wob

Ministerie van BZK, Rijksvastgoedbedrijf

Onze missie is: Het RVB realiseert en beheert zijn vastgoedportefeuille voor zijn gebruikers en zet gebouwen en terreinen in voor de realisatie van economische en maatschappelijke meerwaarde op basis van beleidsdoelen.

<http://www.rijksvastgoedbedrijf.nl>

Turfmarkt 244 | 2522 DJ | Den Haag

Postbus 16169 | 2500 BD | Den Haag

T 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob [@minbzk.nl](mailto:10.2.e Wob@minbzk.nl)

.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Ockje Tellegen](#)
Onderwerp: RE: antwoord van marc unger - Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam
Datum: zaterdag 13 juni 2020 10:16:27

Prima voorstel, Ockje!
Graag tot dinsdag.

Marc

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: "Tellegen, O."
Verzonden: 11 jun. 2020 09:42
Aan: "Unger, Marc"
Onderwerp: FW: antwoord van marc unger - Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam

Ha Marc,
Na BBC-vergadering is het misschien goed en handig om even samen bij te praten?
Begin volgende week?

Met vriendelijke groet,

Tellegen, O.

Kamerlid

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA

T **10.2.e Wob** | E **10.2.e Wob** @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 17:23
Aan: Tellegen, O.
Onderwerp: Fwd: antwoord van marc unger - Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam

Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: "Unger, Marc" **10.2.e Wob** @rijksoverheid.nl>

Datum: 10-06-20 14:03 (GMT+01:00)

Aan: "Commissie Bouwbegeleiding (BBC)" **10.2.e Wob** @tweedekamer.nl>

Onderwerp: RE: Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam

Heel leuk dat je dit mailt, Ockje!

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) **10.2.e Wob** @tweedekamer.nl>

Verzonden: woensdag 10 juni 2020 12:58

Aan: **10.2.e Wob**

Eric van Noord **10.2.e Wob**

10.2.e Wob [@cie.nl](mailto:10.2.e Wob@cie.nl)>; 'Pi de Bruijn' 10.2.e Wob [@cie.nl](mailto:10.2.e Wob@cie.nl)>; 10.2.e Wob
[@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e Wob@rijksoverheid.nl)>; 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; 10.2.e Wob
[@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; 10.2.e Wob [@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e Wob@rijksoverheid.nl)>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; 10.2.e Wob
10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; Rhijn van, J. C 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; Roos, S.
10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl)>; Unger, Marc 10.2.e Wob [@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e Wob@rijksoverheid.nl)>

Onderwerp: Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam

Aan alle betrokken architecten en het Ontwerpteam!

Langs deze weg wil ik jullie allemaal een heel groot compliment maken voor al het werk dat er -
ondanks deze rare Coronatijden waardoor de omstandigheden om "meters" te maken verre van
ideaal waren/zijn - door jullie is verricht om tot het Functioneel Voorontwerp te komen.

Jullie presentaties gisteravond en toelichting bij de ingrepen die jullie in de verschillende
gebouwdelen willen gaan doorvoeren, spraken tot de verbeelding, klonken logisch en doordacht
en toonden aan met hoeveel liefde en toewijding jullie het gebouw van de Tweede Kamer
weliswaar sober en doelmatig bezig zijn mooier te maken.

Dank dus namens de gehele BBC voor gisteravond, eindelijk heeft het voorontwerp meer beeld
gekregen, is het concreter geworden en dat werkt ook voor de BBC inspirerend. Zien waar we
het voor doen!

Ik houd jullie op de hoogte van de voortgang en zal terugkoppelen uit het Presidium.

Ongetwijfeld zullen jullie voorstellen daar ook goed worden ontvangen.

Dus dank voor nu en ongetwijfeld tot ziens,

Ockje Tellegen

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is
toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor
schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake,
you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks
inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Onderwerp: RE: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.
Datum: maandag 15 juni 2020 18:12:00

Beste [10.2.e Wob](#)

Twee opmerkingen over het verslag van de BBC. Bij het stuk over de publieksentree staat dat "De directeurs van het RVB en van de Kamer benadrukken dat van alle ontwerpen, dit ontwerp de voorkeur heeft."

Dit heb ik niet gezegd. Wat ik wel gezegd heb is, in reactie op de vraag van Atje Kuiken, dat de publiekentree voor de gemeente nog geen gelopen race is.

Daarnaast mis ik mijn algemene opmerking dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het budget past.

Ik vertrouw erop dat beide opmerkingen in het verslag worden meegenomen.

Dank alvast,

Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>

Verzonden: maandag 15 juni 2020 16:39

Aan: Beckerman, S. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Dronkers G.

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Groot de T. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Kops, Alexander

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Kuiken A.H. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Nollen, S.

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Ozturk S. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Roza, P.

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Tellegen, O. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Tielens - Tripels,

(Patricia) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Vries de M. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>;

Nieuwenhuijzen van den T. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Molen van der H.

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Roos, S.

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; Rhijn van, J. C. [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; [10.2.e Wob](#)

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; [10.2.e Wob](#) [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; 'pidebruijn' [10.2.e Wob](#)

[10.2.e Wob](#) @cie.nl>; Eric van Noord [10.2.e Wob](#) @cie.nl> [10.2.e Wob](#) @cie.nl>

[10.2.e Wob](#) @cie.nl>; [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; [10.2.e Wob](#)

@rijksoverheid.nl>; Unger, Marc [10.2.e Wob](#) @rijksoverheid.nl>; Griffier

Tweede Kamer [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>;

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>; [10.2.e Wob](#)

@rijksoverheid.nl>; [10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>;

[10.2.e Wob](#) @tweedekamer.nl>

Onderwerp: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.

Geachte leden en adviseurs van de BBC,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 16 juni 2020 van 17.30 tot 19.00 uur in de Thorbecke-zaal.

Bij de stukken zit het conceptadvies van de BBC over het functionele Voorlopig Ontwerp, dat tijdens de vergadering wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor
Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Griffier Bouwbegeleidingscommissie
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T **10.2.e Wob** | M **10.2.e Wob**

E **10.2.e Wob** @tweedekamer.nl | I www.tweedekamer.nl

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Cc: [Rhijn, J.C. van](#); [10.2.e Wob](#)
Onderwerp: RE: Openbaar maken FVO
Datum: dinsdag 24 november 2020 14:19:00

Ha Ockje,
 Dank voor het toezenden van dit deel van het verslag. Fijn dat ook deze punten verwerkt zijn.
 Wat ons betreft kan het FVO gelijktijdig met het vaststellen -en daarmee openbaar maken- van
 het definitieve verslag door de BBC openbaar gemaakt worden!
 Hartelijke groeten,
 Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)

Verzonden: maandag 23 november 2020 19:31

Aan: Unger, Marc

CC: Rhijn, J.C. van

Onderwerp: RE: Openbaar maken FVO

Beste Marc,

Dit staat er ook in, zie onderstaande passage:

- Een BBC-lid vraagt of er al gesprekken met betrokken partijen, zoals de gemeente, hebben plaatsgevonden over de publieksentree op deze locatie en hoe die gesprekken lopen. Een BBC-lid merkt op dat dit voor de stad ook een goede oplossing is, omdat zo het zicht op de omliggende panden vrij blijft. De architect van het RVB licht toe dat in het traject richting aanvraag van de omgevingsvergunning met veel partijen (bijvoorbeeld de Welstands- en Monumentencommissie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) vooroverleg plaatsvindt met als doel de aanvraag soepel te laten verlopen. In reactie op de vraag bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat aan de uitvoering van de publieksentree diverse risico's kleven, omdat het een ondergronds bouwwerk betreft in een middeleeuws, binnenstedelijke omgeving. Het gaat dan om zaken als archeologie, kabels en leidingen, grondwaterbezwaar en de bomen. **Bovendien bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat deze variant van de publieksentree voor de gemeente nog geen gelopen race is.** De directeur van de Tweede Kamer stelt dat dit ontwerp de beste optie is, de andere opties leiden tot concessies ten aanzien van veiligheid en functionaliteit.

Maar, zoals gezegd, eea staat los van FVO en publiek maken ervan. Hoor graag wanneer je het online zet.

Groet,

Ockje Tellegen

Van: Unger, Marc [10.2.e Wob @rijksoverheid.nl](#)>

Verzonden: maandag 23 november 2020 16:50

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>

CC: Rhijn, J.C. van [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>; [10.2.e Wob](#)

Onderwerp: RE: Openbaar maken FVO

Beste Ockje,

Dank hiervoor. Ik mis nog de andere correctie, zie daarvoor mijn eerdere mail aan [10.2.e Wob](#)

hetgeen ik ook in de BBC-vergadering van de 16^e gemeld heb.

Graag hoor ik ook daar je bevestiging van.

Dank en groet,

Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) [10.2.e Wob @tweedekamer.nl](#)>

Verzonden: maandag 23 november 2020 14:29

Aan: Unger, Marc [10.2.e Wob @rijksoverheid.nl](#)>

CC: Rhijn, J.C. van 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Onderwerp: Openbaar maken FVO

Beste Marc,

Ik begrijp dat je de koppeling legt tussen het vaststellen van het verslag van de BBC-vergadering op 9 juni jl. en het publiek maken van het vastgestelde FVO. Klopt dit?

Het lijkt me wijs – ook met het oog op de technische briefing woensdag – het FVO z.s.m. publiek te maken. Dan wordt duidelijk waar we staan en waar we over praten.

Jouw toevoeging bij dit verslag luidt als volgt en is in het verslag opgenomen:

De projectdirecteur van het RVB geeft aan dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het door de Tweede Kamer vastgestelde budget past. De architect van het RVB vult aan dat het voorliggende FVO een tussenproduct betreft waarbij de integratie van de techniek nog plaatsvindt. Met het integraal VO (na de zomer) ontstaat een compleet overzicht waarop kan worden gestuurd. De commissievoorzitter concludeert dat de BBC kennis kan nemen van deze informatie, maar dat het aan de vaste commissie Binnenlandse Zaken is om hier eventueel iets van te vinden.

In de eerstvolgende BBC-vergadering wordt het verslag vastgesteld.

Graag hoor ik of het FVO idd vandaag online beschikbaar wordt.

Groet!

Ockje Tellegen

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Builen re bijlage

Onderwerp:

RE: Tussenrapportage: Coronareview B67 - TA & DreSo - 13/11/2020

Datum:

vrijdag 13 november 2020 13:18:39

Builen re bijlage

10.2.e Wob

10.2.e Wob

10.2.e Wob

10.2.e Wob

Van: Vogelaar, Sandra

Verzonden: vrijdag 13 november 2020 12:19

Aan: Rhijn, J.C. van ; Unger, Marc

CC: 10.2.e Wob ; Louis Janssen IoT

Onderwerp: Tussenrapportage: Coronareview B67 - TA & DreSo - 13/11/2020

Beste Jaap en Marc,

Op de samenwerkruimte is zojuist de door ons opgestelde tussenrapportage 'Coronareview B67' geplaatst.

Het eindrapport volgt op 27 november aanstaande. In het eindrapport worden de onderbouwingen en de ontbrekende visualisaties en berekeningen opgenomen. Dit is op een aantal plekken in het tussenrapportage in rood vermeld.

Wij horen graag als er vragen zijn.

Alvast een goed weekend gewenst.

Met vriendelijke groet,

Sandra Vogelaar

Consultant

Drees & Sommer

Hoefbladstraat 20-22

2153 EX Nieuw-Vennep

The Netherlands

Mobile: 10.2.e Wob

10.2.e Wob @dreso.com

www.dreso.nl

Drees & Sommer Netherlands B.V.

Executive Board: Michel L. de Haan, Kurt J.C.M. van Dijk

Court of Registry: Chamber of Commerce: Haarlem, The Netherlands, Commercial Register No.: 34107839

Drees & Sommer Netherlands B.V.: This message is intended only for the personal & confidential use of the designated recipient(s) named above. If you are not that person, you are not authorised to use, view, disseminate, distribute or copy this message or any part of it without our consent and you are requested to return this message to the sender immediately and delete all copies from your systems. Due to the electronic nature of e-mails, there is a risk that the information contained in this message has been modified. Consequently Drees & Sommer Netherlands B.V. can accept no responsibility as to the completeness or accuracy of the information. Registered in The Netherlands 34107839, registered address: Hoefbladstraat 20-22, 2153 EX Nieuw-Vennep.

Van: [Tellegen, O.](#)
Aan: [Unger, Marc](#)
Onderwerp: Re: uitnodiging Presidium
Datum: dinsdag 23 juni 2020 18:18:27

Ik volg je even niet. Lees je mail nu pas. Welke opmerking over budget?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 jun. 2020 om 16:09 heeft Unger, Marc het volgende geschreven:

Ha Ockje,

Vanmiddag werd ik uitgenodigd om bij het Presidium aanwezig te zijn voor het agendapunt van het ontwerp. Ik zal daar uiteraard op in gaan.

Aangezien ik geen stukken heb, ga ik er vanuit dat het Presidium op de hoogte is van mijn opmerking op het budget. Klopt toch hè? Anders zal jij of ik er denk ik een opmerking over moeten maken.

Ik rijd nu naar Den Haag.

Groeten en tot straks,

Marc

Ir M.K. (Marc) Unger

Projectdirecteur Renovatie Binnenhof

T: **10.2.e Wob**

E: **10.2.e Wob** @rijksoverheid.nl

.....
10.2.e Wob

.....
Het Rijksvastgoedbedrijf zet vastgoed in voor de realisatie van rijksoverheidsdoelen, in samenwerking met, en met oog voor de omgeving.

Van: Tellegen, O.

Verzonden: dinsdag 23 juni 2020 05:58

Aan: Unger, Marc

CC: **10.2.e Wob**

Onderwerp: Verslag BBC-vergadering van 9 juni 2020

Ha Marc,

10.2.e Wob onze griffier stuurde je mail met nadere wijzigingen mbt het verslag van de BBC dd 9 juni jl door. De eerste twee wijzigingen zijn besproken en gemeld in de vergadering van afgelopen dinsdag. Daar kon iedereen zich in vinden. Je derde en vierde tekstsuggesties zijn nieuw en heb je vorige week dinsdag niet met de BBC gedeeld en komen nu alsnog na afloop. Daar heb ik moeite mee. Een verslag is een beknopte weergave van datgene wat er in de betreffende vergadering is besproken. Ik stel voor deze dan ook niet over te nemen en het verslag door de BBC vast te laten stellen zoals besproken inclusief jouw eerste twee wijzigingen (met de korte toevoeging dat ik met het oog op de governance over de budgetkwestie heb gezegd dat het aan de vaste commissie BIZA is om daar iets van te vinden).

Tot slot jouw suggestie over blz 1 van het concept: deze opmerking is inderdaad gemaakt tijdens de vergadering op 16 juni en krijgt natuurlijk een plek in het verslag dat nog over deze vergadering wordt gemaakt.

Groet en tot snel,
Ockje Tellegen

Van: Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>

Verzonden: donderdag 18 juni 2020 07:17

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Onderwerp: Tekstcorrecties verslag BBC-vergadering van 9 juni 2020

Beste 10.2.e Wob

Zoals besproken in de BBC van 16 juni zou ik nog precieze tekstvoorstellen doen. Zie nogmaals bijgevoegd de teksten die aangepast dienen te worden en nog enkele kleinere aanvullingen:

Bij het stuk over de publieksentree (pagina 3/8) staat dat:

'De directeuren van het RVB en van de Kamer benadrukken dat van alle ontwerpen, dit ontwerp de voorkeur heeft.'

Dit heb ik niet gezegd. Zoals besproken wordt dit verwijderd. Wat wel aan de orde is geweest:

'In reactie op een vraag van een BBC-lid, bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat aan de uitvoering van de publieksentree diverse risico's kleven, omdat het een ondergronds bouwwerk betreft in een middeleeuws, binnenstedelijke omgeving. Het gaat dan om zaken als archeologie, kabels en leidingen, grondwaterbezwaar en de bomen. Bovendien bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat deze variant van de publieksentree voor de gemeente nog geen gelopen race is.'

Daarnaast mis ik mijn algemene opmerking (uitgesproken na behandeling van gebouwdeel H en net voor de pauze) over het budget. Graag opnemen:

De projectdirecteur van het RVB geeft aan dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het door de Tweede Kamer vastgestelde budget past.

De architect van het RVB vult aan dat het voorliggende FVO een tussenproduct betreft waarbij de integratie van de techniek nog plaatsvindt. Met het integraal VO (na de zomer) ontstaat een compleet overzicht waarop kan worden gestuurd.'

Mijn team droeg mij verder de volgende, meer detail, aanpassingen aan:

Verslag, P.5, ingreep J4, bullit 1

Na:.....'elders wordt er juist weer nieuwe kantoorruimte toegevoegd', graag toevoegen:

'Ook wordt in overleg met de Tweede Kamer gekeken of functies als opslag en archief efficiënter kunnen worden gemaakt en gepositioneerd.'

Verslag, P.6, ingreep P3

'De architect geeft aan het huidige aantal van twaalf voortkomt uit het Programma van Eisen. Er kan nog voor worden gekozen dit aantal uit te breiden en het blijft ook in de toekomst mogelijk om extra oplaadpunten toe te voegen.' Graag wijzigen in:

'De architect geeft aan dat het huidige aantal van twaalf voortkomt uit een actueel programma van het RVB. Er kan voor worden gekozen dit aantal uit te breiden en het zal ook in de toekomst mogelijk zijn om extra oplaadpunten toe te voegen. Het maximum is afhankelijk van de inpasbaarheid van installaties, de regelgeving rondom brandveiligheid en de budgettaire mogelijkheden.'

Advies, P.1

'Het FVO bevat bovendien géén nieuwe elementen die gekwalificeerd kunnen worden

als extra eisen ten opzichte van de kruisjeslijst en het PvE.' Graag schrappen, het klopt namelijk niet helemaal.

Hartelijke groeten,
Marc Unger

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>

Verzonden: maandag 15 juni 2020 16:39

Aan: Beckerman, S. 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Dronkers G.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Groot de T.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Kops, Alexander

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Kuiken A.H.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Nollen, S. 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>;

Ozturk S. 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Roza, P.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Tellegen, O.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Tielens - Tripels, (Patricia)

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Vries de M.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Nieuwenhuijzen van den T.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Molen van der H.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>;

Roos, S. 10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; Rhijn van, J. C.

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 'pidebruijn' 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@cie.nl>; Eric van Noord 10.2.e Wob@cie.nl>

10.2.e Wob@cie.nl> 10.2.e Wob@cie.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@rijksoverheid.nl>; Unger, Marc

10.2.e Wob@rijksoverheid.nl>; Griffier Tweede Kamer

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@rijksoverheid.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob@tweedekamer.nl

10.2.e Wob@tweedekamer.nl>

Onderwerp: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.

Geachte leden en adviseurs van de BBC,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 16 juni 2020 van 17.30 tot 19.00 uur in de Thorbecke-zaal.

Bij de stukken zit het conceptadvies van de BBC over het functionele Voorlopig Ontwerp, dat tijdens de vergadering wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob@tweedekamer.nl

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Griffier Bouwbegeleidingscommissie

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob | M 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Tellegen, O.](#)
Cc: [Konings, R.](#)
Onderwerp: RE: Verslag BBC-vergadering van 9 juni 2020
Datum: dinsdag 23 juni 2020 07:56:00

Dank voor je berichtje, Ockje.

Het derde en het vierde punt kwamen van het ontwerpteam. Zij hebben dat niet in de vergadering gemeld, omdat je vroeg om kleinere punten schriftelijk aan te geven, met als doel de vergadering niet op te houden. We hebben het in één mail gecombineerd. Eerste twee punten accoord uiteraard, waarvoor dank.

Groet,
Marc

Van: Tellegen, O.

Verzonden: dinsdag 23 juni 2020 05:58

Aan: Unger, Marc

CC: 10.2.e Wob

Onderwerp: Verslag BBC-vergadering van 9 juni 2020

Ha Marc,

10.2.e Wob onze griffier stuurde je mail met nadere wijzigingen mbt het verslag van de BBC dd 9 juni jl door. De eerste twee wijzigingen zijn besproken en gemeld in de vergadering van afgelopen dinsdag. Daar kon iedereen zich in vinden.

Je derde en vierde tekstsuggesties zijn nieuw en heb je vorige week dinsdag niet met de BBC gedeeld en komen nu alsnog na afloop. Daar heb ik moeite mee.

Een verslag is een beknopte weergave van datgene wat er in de betreffende vergadering is besproken. Ik stel voor deze dan ook niet over te nemen en het verslag door de BBC vast te laten stellen zoals besproken inclusief jouw eerste twee wijzigingen (met de korte toevoeging dat ik met het oog op de governance over de budgetkwestie heb gezegd dat het aan de vaste commissie BIZA is om daar iets van te vinden).

Tot slot jouw suggestie over blz 1 van het concept: deze opmerking is inderdaad gemaakt tijdens de vergadering op 16 juni en krijgt natuurlijk een plek in het verslag dat nog over deze vergadering wordt gemaakt.

Groet en tot snel,
Ockje Tellegen

Van: Unger, Marc 10.2.e Wob [@rijksoverheid.nl](mailto:10.2.e.Wob@rijksoverheid.nl)>

Verzonden: donderdag 18 juni 2020 07:17

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e.Wob@tweedekamer.nl)>

Onderwerp: Tekstcorrecties verslag BBC-vergadering van 9 juni 2020

Beste 10.2.e Wob

Zoals besproken in de BBC van 16 juni zou ik nog precieze tekstvoorstellen doen. Zie nogmaals bijgevoegd de teksten die aangepast dienen te worden en nog enkele kleinere aanvullingen:

Bij het stuk over de publieksentree (pagina 3/8) staat dat:

'De directeurs van het RVB en van de Kamer benadrukken dat van alle ontwerpen, dit ontwerp de voorkeur heeft.'

Dit heb ik niet gezegd. Zoals besproken wordt dit verwijderd. Wat wel aan de orde is geweest:

'In reactie op een vraag van een BBC-lid, bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat aan de uitvoering van de publieksentree diverse risico's kleven, omdat het een ondergronds bouwwerk betreft in een middeleeuws, binnenstedelijke omgeving. Het gaat dan om zaken als archeologie, kabels en leidingen,

grondwaterbezwaar en de bomen. Bovendien bevestigt de projectdirecteur van het RVB dat deze variant van de publieksentree voor de gemeente nog geen gelopen race is.'

Daarnaast mis ik mijn algemene opmerking (uitgesproken na behandeling van gebouwdeel H en net voor de pauze) over het budget. Graag opnemen:

De projectdirecteur van het RVB geeft aan dat het totaal van de ontwerpen niet binnen het door de Tweede Kamer vastgestelde budget past.

De architect van het RVB vult aan dat het voorliggende FVO een tussenproduct betreft waarbij de integratie van de techniek nog plaatsvindt. Met het integraal VO (na de zomer) ontstaat een compleet overzicht waarop kan worden gestuurd.'

Mijn team droeg mij verder de volgende, meer detail, aanpassingen aan:

Verslag, P.5, ingreep J4, bullit 1

Na:....'elders wordt er juist weer nieuwe kantoorruimte toegevoegd', graag toevoegen: 'Ook wordt in overleg met de Tweede Kamer gekeken of functies als opslag en archief efficiënter kunnen worden gemaakt en gepositioneerd.'

Verslag, P.6, ingreep P3

'De architect geeft aan het huidige aantal van twaalf voortkomt uit het Programma van Eisen. Er kan nog voor worden gekozen dit aantal uit te breiden en het blijft ook in de toekomst mogelijk om extra oplaadpunten toe te voegen.' Graag wijzigen in:

'De architect geeft aan dat het huidige aantal van twaalf voortkomt uit een actueel programma van het RVB. Er kan voor worden gekozen dit aantal uit te breiden en het zal ook in de toekomst mogelijk zijn om extra oplaadpunten toe te voegen. Het maximum is afhankelijk van de inpasbaarheid van installaties, de regelgeving rondom brandveiligheid en de budgettaire mogelijkheden.'

Advies, P.1

'Het FVO bevat bovendien géén nieuwe elementen die gekwalificeerd kunnen worden als extra eisen ten opzichte van de kruisjeslijst en het PvE.' Graag schrappen, het klopt namelijk niet helemaal.

Hartelijke groeten,
Marc Unger

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

Verzonden: maandag 15 juni 2020 16:39

Aan: Beckerman, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Dronkers G.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Groot de T. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kops,

Alexander 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Kuiken A.H. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

Nollen, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Ozturk S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

Roza, P. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Tellegen, O. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

Tielens - Tripels, (Patricia) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Vries de M.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Nieuwenhuijzen van den T.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Molen van der H.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Roos, S.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; Rhijn van, J. C. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

10.2.e Wob @tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl>;

'pidebruijn 10.2.e Wob @cie.nl>; Eric van Noord 10.2.e Wob @cie.nl>

10.2.e Wob @cie.nl> 10.2.e Wob @cie.nl>; 10.2.e Wob

@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

@rijksoverheid.nl>; Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl>;

10.2.e Wob

10.2.e Wob

Onderwerp: [BBC] Agenda en stukken BBC-vergadering van 16 juni 2020 17.30-19.00 uur.

Geachte leden en adviseurs van de BBC,

Hierbij ontvangt u de agenda en stukken voor de vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 16 juni 2020 van 17.30 tot 19.00 uur in de Thorbecke-zaal.

Bij de stukken zit het conceptadvies van de BBC over het functionele Voorlopig Ontwerp, dat tijdens de vergadering wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Griffier Bouwbegeleidingscommissie
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob | M 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob @tweedekamer.nl | I www.tweedekamer.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Buiten reikwijdte

Onderwerp:
Datum:

Re: Vervolgonderzoek corona review B67
dinsdag 27 oktober 2020 17:45:36

Buiten reikwijdte

10.1.b Wob

10.2.e Wob

10.2.e Wob

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte

Op 19 okt. 2020 om 15:03 heeft Unger, Marc
10.2.e Wob @rijksoverheid.nl> het volgende geschreven:

Wat mij betreft accoord, natuurlijk.
Groet,
Marc

Van: Louis Janssen IoT ^{10.2.e Wob} @theateradvies.nl>

Verzonden: maandag 19 oktober 2020 14:40

Aan: Unger, Marc ^{10.2.e Wob} @rijksoverheid.nl>; Rhijn,
J.C. van ^{10.2.e Wob} @tweedekamer.nl>

CC: Vogelaar, Sandra ^{10.2.e Wob} @dreso.com>

Onderwerp: Vervolgonderzoek

Beste Marc, en Jaap natuurlijk,

wij zouden graag ook willen spreken met de
beveiligingsadviseur en brandveiligheidsadviseur van
^{10.1.b Wob} en de liftadviseur van ^{10.1.c Wob}

Die laatste zouden wij graag bij het gesprek
met de liftadviseurs van het RVB willen uitnodigen.
De heren van ^{10.1.b Wob} willen wij graag apart
uitnodigen.

Geven jullie hier toestemming voor?
Zo ja, kan Marc de heren dan op de hoogte brengen
dat zij met ons mogen spreken?

Groet... Louis

**THEATERADVIES BV HEEFT
EEN NIEUW TELEFOONNUMER:**

+31 (0)85 400 1055

Nieuwsbericht:
[Theater Zuidplein geopend.](#)

Theateradvies® bv
Herengracht 160
1016 BN Amsterdam
t: +31 85 400 1055
m ^{10.2.e Wob}
e ^{10.2.e Wob} theateradvies.nl
w: theateradvies.nl

[LinkedIn](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Commissie Bouwbegeleiding \(BBC\)](#)
Aan: [Unger, Marc](#)
Onderwerp: RE: Vraag nav Agenda BBC 9 juni 16.30-19.30 uur (BLIJFT STAAN OP OORSPRONKELIJKE TIJDSTIP)
Datum: dinsdag 9 juni 2020 12:07:52
Bijlagen: [Richtlijnen corona.pdf](#)

Beste Marc,

Goede vraag! 10.1.b Wob

In de bijlage vind je een overzicht van alle corona-maatregelen van de Kamer.

Tot vanmiddag!

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Griffier Bouwbegeleidingscommissie
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob | M 10.2.e Wob

E 10.2.e Wob [@tweedekamer.nl](mailto:10.2.e Wob@tweedekamer.nl) | www.tweedekamer.nl

Van: Unger, Marc

Verzonden: dinsdag 9 juni 2020 10:59

Aan: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)

Onderwerp: Vraag nav Agenda BBC 9 juni 16.30-19.30 uur (BLIJFT STAAN OP OORSPRONKELIJKE TIJDSTIP)

Beste Renée,

10.1.b Wob

Groet,

Marc

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) <10.2.e Wob@tweedekamer.nl>

Verzonden: maandag 8 juni 2020 16:09

Aan: Beckerman, S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Dronkers G.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Groot de T. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Kops, Alexander

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Kuiken A.H 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Nollen, S.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Ozturk S. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Roza, P.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Tellegen, O. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Tielens - Tripels,

(Patricia) 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Vries de M. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl;

Nieuwenhuijzen van den T. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Molen van der H.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl

CC: Commissie Bouwbegeleiding (BBC) <cie.bbc@tweedekamer.nl>; Roos, S.

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; Rhijn van, J. C. 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; 10.2.e Wob

10.2.e Wob @tweedekamer.nl; 10.2.e Wob 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; 'pidebruijn 10.2.e Wob

cie.nl; Eric van Noord 10.2.e Wob @cie.nl 10.2.e Wob @cie.nl

10.2.e Wob @cie.nl; 10.2.e Wob @tweedekamer.nl; 10.2.e Wob

@rijksoverheid.nl; Unger, Marc 10.2.e Wob @rijksoverheid.nl; Griffier

Tweede Kamer <10.2.e Wob@tweedekamer.nl>; 10.2.e Wob

10.2.e Wob

Onderwerp: [BBC] Agenda BBC 9 juni 16.30-19.30 uur (BLIJFT STAAN OP OORSPRONKELIJKE TIJDSTIP)

Geachte leden en adviseurs van de BBC,

Hierbij informeer ik u dat **de vergadering van de BBC op 9 juni 2020 blijft staan op het oorspronkelijke tijdstip van 16.30 tot 19.30 uur** in de Troelstra-zaal. De vergadering wordt dus niet verplaatst.

De volgende leden hebben zich aangemeld: Ockje Tellegen, Tom van den Nieuwenhuijzen, Harry van der Molen, Patricia Tielens, Suzanne Nollen, Gert Dronkers, Attje Kuiken, Marieke de Vries, Alexander Kops en Pim Roza. Indien u zich alsnog wilt aanmelden, verneem ik het graag.

Tevens ontvangt u hierbij de agenda en achterliggende stukken. Voor een toelichting verwijs ik u graag de naar onderstaande e-mail van uw commissievoorzitter van afgelopen donderdag.

Er zal ook een nieuwe groepsfoto worden gemaakt.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Griffier Bouwbegeleidingscommissie

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T 10.2.e Wob M 10.2.e Wob

E 10.2 e Wob @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Beste leden van de BBC,

Met plezier wil ik jullie informeren dat het functionele deel ("wat je ziet") van het Voorlopig Ontwerp gereed is om door ons als BBC te worden beoordeeld.

Hiervoor zijn inmiddels twee vergaderingen gepland:

Dinsdag 9 juni van 16.30 tot 19.30 uur;

Dinsdag 16 juni van 16.30 tot 19.30 uur.

Deze vergaderingen zijn met opzet wat langer gepland, zodat het aantal keren dat we fysiek bij elkaar hoeven te komen om het VO te beoordelen echt tot een minimum beperkt blijft.

Op dinsdag 9 juni zullen Pi de Bruijn en de andere architecten de 30 beoogde gebouwingrepen presenteren, waarbij voor ons als leden van de BBC gelegenheid zal zijn om vragen te stellen, en zaken echt helder te krijgen. Tijdens deze eerste vergadering wordt het volledige ontwerpboek uitgereikt, zodat jullie het ook op papier voor je hebben. Voor een hapje en een drankje wordt gezorgd. Op 16 juni zullen we vervolgens vergaderen over ons advies.

Ik wil graag benadrukken dat de vergaderingen op 9 en 16 juni voor de BBC belangrijke vergaderingen zijn en daarom hecht ik eraan dat iedereen aanwezig is.

Mocht een van jullie echt niet in de gelegenheid zijn deze vergaderingen bij te wonen, dan zou ik willen vragen om dat uiterlijk vrijdag 5 juni (morgen) aan mij door te geven.

Heel graag tot dinsdag.

Vriendelijke groet,

Ockje

toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Aan: Beckerman, S.;^{10.2.e Wob} Dronkers G.; Groot de T.; Kops, Alexander; Kuiken A.H.; Nollen, S.; Ozturk S.; Ronnes, F.; Roza, P.; Tellegen, O.; Tielens - Tripels, (Patricia); Vries de M.
Cc: Commissie Bouwbegeleiding (BBC); Roos, S.; Rhiin van, J. C.;^{10.2.e Wob} "pidebruijr"^{10.2.e Wob}
Eric van Noord^{10.2.e Wob}^{10.2.e Wob}^{10.2.e Wob}^{10.2.e Wob} 10.2.e Wob ; Unger, Marc
Onderwerp: Update BBC
Datum: vrijdag 17 april 2020 16:38:52

Beste leden van de BBC,
Hopelijk gaat het jullie in deze rare tijden goed en zijn jullie – en de mensen om jullie heen – gezond!

Na onze laatste vergadering op 10 maart jl. zijn we als BBC uit elkaar gegaan met het voornemen om in april het Functioneel Voorlopig Ontwerp (VO) voor de renovatie te beoordelen door middel van drie grote bijeenkomsten. Helaas is dat i.v.m. de corona-uitbraak heel anders gelopen. Afgelopen woensdag heb ik overlegd met de mensen van het Ontwerpatelier over de stand van zaken en vooral over de vraag: hoe nu verder? Graag informeer ik jullie daarover.

Allereerst hebben de architecten, het RVB en de mensen van ons Ontwerpatelier de afgelopen weken ondanks de beperkingen van het thuiswerken, hard kunnen doorwerken. Er wordt gewerkt aan enerzijds een Functioneel VO (het bouwkundig ontwerp, "wat je kan zien") en anderzijds een Technisch VO (de techniek, "wat je niet kan zien").

Het is op dit moment de verwachting dat het Functioneel Ontwerp eind mei/begin juni gereed is om aan de BBC te sturen. Wij zullen dus waarschijnlijk in juni hard aan de slag moeten om dit te beoordelen. Dat zullen we doen per gebouwdeel, en per ingreep. Het Technisch Ontwerp, waarvan het binnenklimaat/comfort voor ons als gebruikers het interessantste onderdeel is, laat waarschijnlijk nog iets langer op zich wachten.

Voor nu wil ik voorstellen snel na het meireces weer bij elkaar te komen (fysiek of digitaal) om de stand van zaken/planning t.a.v. het VO te bespreken. Ook zullen er dan een aantal onderwerpen op de agenda terugkomen die nog afgerond moeten worden, zoals het advies van de BBC over de uitkomsten van het onderzoek naar de werkomgeving van de Tweede Kamer na de renovatie (werkplekonderzoek). Jullie ontvangen binnenkort een uitnodiging.

Tot slot wil ik jullie erop attenderen dat het RVB recentelijk een derde serie documenten over de renovatie van het Binnenhof openbaar heeft gemaakt, zie:

<https://www.rijksvastgoedbedrijf.nl/actueel/nieuws/2020/03/31/nieuwe-documenten-renovatie-binnenhof-openbaar>. Binnenkort zal de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken de volgende voortgangsrapportage renovatie Binnenhof aan de Kamer sturen; zodra die er is zal ik die ook laten rondsturen.

Hartelijke groet,

Ockje

Van: Commissie Bouwbegeleiding (BBC)
Aan: Beckerman, S.; Dronkers G.; Groot de T.; Kops, Alexander; Kuiken A.H.; Nollen, S.; Ozturk S.; Roza, P.; Tellegen, O.; Tielens - Tripels, (Patricia); Vries de M.; Nieuwenhuijzen van den T.
Cc: Commissie Bouwbegeleiding (BBC); Roos, S.; Rhijn van, J. C.; 10.2.e Wob ^{"pidebruik 10.2.e Wob}
Eric van Noord 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob 10.2.e Wob
Griffier Tweede Kamer; 10.2.e Wob ; Unger, Marc;
Onderwerp: Vergadering Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 26 mei 15.30-17.30 uur (digitaal)
Datum: vrijdag 8 mei 2020 14:56:08
Bijlagen: [Bijlage bij de vierde rapportage Renovatie Binnenhof.pdf](#)
[Vierde rapportage Renovatie Binnenhof.doc](#)

Geachte leden en adviseurs van de Bouwbegeleidingscommissie,

Graag nodig ik u uit voor de volgende vergadering van de Bouwbegeleidingscommissie op dinsdag 26 mei 2020 van 15.30 tot 17.30 uur.

Deze vergadering zal digitaal worden gehouden via de applicatie Pexip.

Indien u niet in de gelegenheid bent om deel te nemen, verneem ik het graag.

Tevens ontvangt u hierbij ter informatie de Kamerbrief over de vierde voortgangsrapportage Renovatie Binnenhof van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met vriendelijke groet,

10.2.e Wob

Adjunct-griffier Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken / Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Griffier Bouwbegeleidingscommissie

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag

T **10.2.e Wob** | M **10.2.e Wob**

E **10.2.e Wob** @tweedekamer.nl | www.tweedekamer.nl

Van: [Louis Janssen IoT](#)
Aan: [10 2 e Wob @tweedekamer.nl](#); [Unger, Marc](#); [Vogelaar, Sandra](#)
Onderwerp: Vervolgonderzoeksvragen
Datum: vrijdag 16 oktober 2020 13:47:00
Bijlagen: [THTK Suggesties 20201016_2.docx](#)
[Naamloze bijlage 00022.htm](#)

Doc54

Voorzitter

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
de heer drs. R.W. Knops,
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T 070 318 20 00

Den Haag, 23 september 2020

10.2.e Wob@tweedekamer.nl
www.tweedekamer.nl

Geachte heer Knops,

Hierbij ontvangt u het verslag van het gesprek dat wij 30 juni 2020 hebben gevoerd. De door u gemaakte opmerkingen zijn verwerkt en het verslag is vastgesteld tijdens de Presidiumvergadering van 9 september jl.

Aan de verschillende actiepunten wordt op dit moment gewerkt. Indien nodig zullen wij hierover nog contact hebben, maar de afspraken spreken voor zich. Op donderdag 1 oktober a.s. staat een gesprek gepland om met u de laatste stand van zaken rond de tijdelijke huisvesting en de renovatie van het Binnenhof door te nemen.

Wel wijs ik u erop dat, ondanks herhaalde toezeggingen van uw kant, wij geen schriftelijke bevestiging hebben ontvangen waarin staat hoe het huisvestingsprobleem van de Tweede Kamer wordt opgelost.

Naar aanleiding van de herziene indeling van de gebouwdelen aan het Binnenhof ('Schuif 2.0') heeft het Presidium in een brief d.d. 12 mei 2020 aangegeven pas definitief in te stemmen met deze 'Schuif 2.0' als op schrift garanties zijn gegeven voor een passende en tijdig beschikbare huisvesting voor de Tweede Kamer. Zolang niet aan deze harde voorwaarden is voldaan, is het voor de Tweede Kamer niet mogelijk het Voorlopig Ontwerp vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

Namens het Presidium,

10.2.e Wob

Khadija Arib

Voorzitter Tweede Kamer der Staten-Generaal

Renovatie en tijdelijke huisvesting

Gesprek Presidium met staatssecretaris Knops d.d. 30 juni 2020

Opening

De Voorzitter heet de staatssecretaris van BZK, de heer Knops en de DG van het RVB, mevrouw Bertram, welkom en geeft aan dat het Presidium de zorgen die er zijn over het renovatieproject en de tijdelijke huisvesting met hen wil bespreken. Het betreft met name de centrale publieksentree, de centrale energievoorziening (CEV), de stikstofproblematiek/vergunningverlening, het ruimtevraagstuk, de impact van het coronavirus op B67 en de financiën.

Centrale publieksentree en financiën

Het Presidium vindt het noodzakelijk dat de publieksentree buiten het Kamergebouw komt om veiligheidsredenen. In 2017 heeft het Presidium hiertoe al besloten. De Voorzitter benadrukt dat dit geen wens is, maar een noodzakelijkheid. Bezoekers dienen 'schoon' het parlement binnen te gaan. Andere parlementen, in omliggende landen, zijn ook tot dit besluit gekomen. Dit standpunt is reeds eerder met het RVB gecommuniceerd. De staatssecretaris geeft aan dat dit extra geld kost en dat de gemeente Den Haag niet enthousiast is over het ontwerp. De staatssecretaris wil toetsen of een entreegebouw buiten de Kamer bijdraagt aan de veiligheid in verband met budgettaire consequenties. Als om veiligheidsredenen de entree buiten het Kamergebouw geplaatst moet worden vallen de kosten buiten de projectbegroting. Hij kan dan gebruik maken van de disclaimer veiligheid in de richting van het ministerie van Financiën. TNO doet momenteel onderzoek naar de publieksentree. Het heeft de voorkeur van de staatssecretaris om dit samen met de Kamer te doen. De Voorzitter merkt op dat een gezamenlijk onderzoek alleen nuttig is als zowel het RVB als de Kamer het eens zijn over het feit dat de entree buiten het gebouw moet komen. Mevrouw Van Toorenburg wijst op het regeerakkoord waarin staat dat de Kamer meer bezoekers moet ontvangen. Veiligheid speelt hierbij ook een grote rol. Mevrouw Tellegen merkt op dat duidelijkheid over de discussie over de publieksentree van belang is voor het vaststellen van het VO. De Presidiumleden benadrukken dat er nu een sober FVO ligt waarbij 10.2.b Wob is bespaard ten opzichte van het vorige plan van OMA. Dit geld kan besteed worden aan de publieksentree. Het probleem is dat het Presidium geen goed en volledig inzicht heeft in de financiering. Tijdens het eerdere overleg tussen de Voorzitter en de staatssecretaris op 7 mei jl. is toegezegd dat dit zou komen. Volgens de Voorzitter is transparantie cruciaal. Zij wijst erop dat de Kamer, sinds de start van de renovatie, tegen een muur oploopt als gevraagd wordt naar inzicht in de financiering. Op dit moment weet de Kamer niet wat het budget is, waar het geld aan besteed is, wat wel of niet past binnen het budget en waarom de 10.2.b Wob niet voldoende is voor de bekostiging van de publieksentree. Mevrouw Bertram geeft aan dit probleem binnen twee tot drie weken te willen oplossen, waarbij ze aan de hand van een 'verschillennotitie' nagaat wat de Kamer al aan informatie heeft en wat ontbreekt. De staatssecretaris zegt opnieuw toe snel inzicht te geven in het financiële budget van de renovatie voor het gebouwdeel van de Tweede Kamer. Ook zegt hij toe de resultaten van het TNO-onderzoek te delen.

Het Presidium heeft onvoldoende zicht op de haalbaarheid van de CEV en de kosten die dit met zich mee brengt. Mevrouw Bertram zegt dat de CEV van belang is in verband met de duurzaamheidsdoelstelling. Samen met de vier gebruikers wordt een second opinion op de CEV uitgevoerd. Dit is in het derde kwartaal van 2020 gereed. Mevrouw Tellegen vindt de CEV een groot projectrisico omdat de Kamer hierover geen informatie heeft. Deze informatie is dringend nodig met het oog op het TO.

Stikstof

Rond de stikstofproblematiek voorziet de staatssecretaris geen grote problemen meer. In de voorwaarden bij de aanbesteding worden de emissienormen meegenomen. De Presidiumleden vragen zich af, hoe zeker het is dat de vergunningen straks ook daadwerkelijk worden afgegeven. Gevreesd wordt dat de gemeente Den Haag voor vertraging kan zorgen en dat het gebouw aan het Binnenhof volgend jaar leeg staat terwijl er nog niet wordt gerenoveerd.

Mevrouw Bertram legt uit dat de aannemer een eerste doorrekening heeft gemaakt waaruit blijkt dat de kans op problemen niet groot is. De DG RVB zal de doorrekeningen aan de Kamer geven. Zodra het Binnenhof leeg is wordt er direct begonnen met sloopwerkzaamheden en asbestsanering, zegt mevrouw Bertram. Er kan gevarieerd worden met de vergunningverlening per gebouwdeel. Het Presidium is van mening dat de vergunningverlening een substantieel risico blijft.

Ruimtegevraagstuk

Door het wegvallen van 10.1.b Wob, de schuif 2.0 en de motie Jetten heeft de Tweede Kamer een ruimteprobleem. Het Presidium heeft hierover een brief geschreven aan de staatssecretaris en gevraagd om garanties voor deze ruimtes. De staatssecretaris garandeert dat er voldoende huisvestingsruimte zal zijn voor de Tweede Kamer en zal dit bevestigen.

B67

De Voorzitter zegt dat er zorgen zijn of een verhuizing naar B67 mogelijk is in verband met de coronamaatregelen. De gebouwen aan het Binnenhof zijn flexibel, de mogelijkheden die B67 biedt om te anticiperen op de 'anderhalve meter maatregel' zijn beperkt. Zolang niet duidelijk is of het parlementaire proces in B67 op gelijkwaardige wijze kan plaatsvinden als op het Binnenhof kan de Tweede Kamer niet verhuizen. De staatssecretaris stelt voor om samen met de Tweede Kamer op korte termijn een externe review te laten plaatsvinden waaruit moet blijken of het gebouw aangepast moet worden en wat dit gaat kosten. Dit is in de zomer gereed. Hij nodigt de Presidiumleden uit om na het zomerreces een bezoek te brengen aan B67.

Renovatie Binnenhof

De heer Bosma vraagt zich af of de verhuizing noodzakelijk is nu het FVO laat zien dat de renovatie kleinschaliger is en een gefaseerde verbouwing tot de mogelijkheden lijkt te behoren. Ook met het oog op de verslechterde economische situatie en het coronabestendig maken van B67 dringt de vraag zich op of nog een keer kritisch gekeken kan worden naar de verhuisvariant. De staatssecretaris zegt dat er veel geld geïnvesteerd is om B67 geschikt te maken voor de Tweede Kamer. De keuze voor de verhuizing is jaren geleden gemaakt. De Voorzitter geeft aan dat het argument 'er zijn kosten gemaakt, dus we moeten verhuizen' niet doorslaggevend is. De vraag of het nodig is om te verhuizen als er per gebouwdeel gerenoveerd kan worden leeft breder onder de Kamerleden, zeker nu de maatschappelijke omstandigheden drastisch veranderd zijn. De staatssecretaris geeft aan dat het plan waar nodig steeds is bijgesteld. Zijn opdracht is om dit project binnen tijd en budget tot een goed einde te brengen. Het doel is te verhuizen, maar alleen als het kan. Mevrouw Bergkamp verwijst naar de enquêtecommissie Fyra; een van de lessen uit dit onderzoek is om bij grote projecten te blijven nadenken en tussentijds een moment in te ruimen voor reflectie. Het Presidium vindt het nuttig om op dit moment, nu er veel vragen bijgekomen zijn, de plannen te heroverwegen en te bezien of de argumenten van jaren geleden op dit moment nog valide zijn. Gelijktijdig kan gezien worden wat het kost in tijd en geld als er gefaseerd verbouwd wordt en de Tweede Kamer op het Binnenhof blijft. De staatssecretaris is bereid dit expliciet bij de afweging over de renovatie en de verhuizing te betrekken. Hij geeft aan dat het wat hem betreft om een klein extern onderzoek gaat, dat niet te duur moet worden.

Afspraken

- De staatssecretaris geeft op korte termijn inzicht in het financiële budget van de renovatie voor het gebouwdeel van de Tweede Kamer en zal de resultaten van het TNO onderzoek delen. De DG geeft aan dit probleem binnen twee tot drie weken te willen oplossen, waarbij ze aan de hand van een 'verschillennotitie' nagaat wat de Kamer al aan informatie heeft en wat ontbreekt;
- Het RVB voert samen met de vier gebruikers een 'second opinion' uit op de bruikbaarheid van de centrale energievoorziening en informeert het Presidium hierover. De second opinion is in het derde kwartaal 2020 gereed;
- Het RVB geeft de doorrekeningen van de aannemer over de emissienormen in verband met de vergunningverlening aan de Kamer;

- De staatssecretaris garandeert dat er voldoende huisvestingsruimte is voor de Tweede Kamer na het wegvallen van 10.1.b Wob Schuif 2.0 en de uitvoering van de motie Jetten en zal dit formeel bevestigen;
- Het RVB en de Tweede Kamer voeren samen een review uit naar B67 waarin bekeken wordt of het gebouw aangepast kan worden aan de maatregelen met het oog op 'corona' en wat de kosten hiervan zijn. Voorwaarde is dat het parlementaire proces in B67 op een gelijkwaardige wijze kan plaatsvinden als aan het Binnenhof zoals dit momenteel vanwege de Covid aan het Binnenhof is ingericht;
- De staatssecretaris zegt toe een kort onderzoek te willen doen naar de mogelijkheden van het gefaseerd verbouwen van het Binnenhof, zonder verhuizing.

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Notitie Opdrachtformulering Theateradvies en Drees & Sommer

aan Drees & Sommer en Theateradvies
van Tweede Kamer der Staten-Generaal en Rijksvastgoedbedrijf gezamenlijk
datum 19 oktober 2020

De volgende kaders zijn richtinggevend bij de opdrachtformulering:

- RIVM-richtlijnen;
- de geldende brandveiligheidseisen, ARBO-wetgeving en richtlijnen voor minder validen;
- de veiligheidseisen van de Tweede Kamer;
- Normen, richtlijnen en leidraden in relatie tot het gebruik van publieke gebouwen met inachtneming van het bijzondere karakter van het parlamentsgebouw en het erin gehuisveste proces;
- de bijzondere positie van de Tweede Kamer conform de noodverordening.

De adviseurs zullen architect Zecc, en waar nodig voor de totstandkoming van deze opdracht, de experts van het RVB en de diensthoofden van Beveiligingsdienst, Restaurantbedrijf en facilitaire Dienst van de Tweede Kamer bij tussentijdse vragen consulteren bij het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Tweede Kamer en BZK-RVB hebben kennisgenomen van zowel de presentaties als de rapportages van zowel Theateradvies als Drees & Sommer inzake de vraag of in B67, met in achtneming van de huidige coronamaatregelen, op vergelijkbare wijze het parlementaire werk kan worden uitgevoerd zoals dat nu het geval is op het Binnenhof.

Dit heeft een aantal aanvullende onderzoeksvragen opgeleverd. Omdat een aantal bevindingen van Drees & Sommer van invloed zijn op de uitgangspunten die Theateradvies hanteert bij haar berekeningen, wordt aan Theateradvies en Drees & Sommer gevraagd met een gezamenlijk advies te komen waarbij antwoord wordt gegeven op de volgende vragen:

1. Zijn de trappen voldoende breed om te gebruiken voor zowel neergaande als opgaande personenstromen? En, zo nee, op welke wijze zouden de trappen wel geschikt gemaakt kunnen worden?
2. Is het noodzakelijk, gegeven de beperkte capaciteit van de liften en de breedte van de trappen, om éénrichtingsverkeer te hanteren in B67?
3. Wat zijn, gegeven de hierboven vastgestelde breedte van de trappen en het éénrichtingsverkeer, de aan te bevelen looproutes door het pand en op welke wijze dienen die vormgegeven te worden? Bij het beantwoorden van deze vraag dient ervan te worden uitgegaan dat looproutes niet mogen gaan door gebieden van

fracties, over de Voorzittersgang, door Nieuwspoort en strikt facilitaire gangen,

10.1.b Wob

4. Is de capaciteit van de publieke tribune hoger dan 13? Zo ja, hoeveel dan?
5. Wat is de capaciteit van de gesloten ProDemos ruimte?
6. Kunnen andere liften worden ingezet en wat is het effect op de berekeningen van Theateradvies als deze liften worden toegevoegd? Daarbij aangeven of het vanuit oogpunt van rechten van de mens (VN-verdrag) of andere toegankelijkheidsrichtlijnen geoorloofd is een mindervalidelift **10.1.b Wob** gedurende de coronaperiode voor algemeen gebruik in te zetten?
7. Wat is de juiste liftcapaciteit in termen van aantal toegestane personen? Is deze beperkt tot twee personen of mogen er meer mensen in de liften met inachtneming van de RIVM-richtlijnen?
8. Wat is het effect als liften tijdens de ochtendpiek worden geprogrammeerd als shuttle-liften met stopplaatsen op de 2^e, 6^e en 7^e verdieping?
9. Kunnen de secundaire trappenhuizen in de vleugels worden ingezet voor verkeer naar beneden?
10. Kan de deur van het hoofdtrappenhuis op de BG worden vergroot?
11. Kan de verdeling over de entrees worden geoptimaliseerd?
12. Is het mogelijk om andere entrees te gebruiken **10.1.b Wob** ?
13. Kunnen één of meer van de scanstraten aan de vijverzijde worden gebruikt voor looproutes Kamerbewoners in de ochtendspits?
14. **10.1.b Wob**
15. Is het mogelijk spatschermen te plaatsen in gangen en het hoofdtrappenhuis om 2-richtingsverkeer veilig te accommoderen?
16. Is de 1,5 meter eis volgens het RIVM van schouder tot schouder of mag die ook anders worden toegepast?
17. Kan en mag de liftcapaciteit worden verhoogd door middel van spatschermen? Zo ja hoe en met hoeveel?
18. Wordt de liftcapaciteit beïnvloed door ventilatie eisen? Zo ja, met welk effect? En hoe valt dat te reguleren?
19. Welke effect bereik je bij het opdelen van lunchpauzes tot verschillende blokken? Welke blokken worden dan gehanteerd?

Bij het beantwoorden van bovenstaande vragen dient per antwoord te worden aangegeven of daarbij handhaving nodig is om het beoogde effect ook te kunnen realiseren.

De Tweede Kamer stuurt u, indien beschikbaar, de gegevens door van de spreiding van in- en uitgaande personen over de dag.

Zodra de antwoorden op bovenstaande zijn gerapporteerd, zullen Rijksvastgoedbedrijf en Tweede Kamer in overleg gaan om te beoordelen of de uitkomsten effectief en proportioneel zijn om toe te kunnen passen.

Vragen tijdens de uitvoering worden gelijktijdig gesteld aan RVB en Tweede Kamer.

Verslag

Vergaderdatum: 1 oktober 2020 16.30-18.00 uur

Deelnemers: mevrouw Arib (Voorzitter), mevrouw Tellegen, mevrouw Van Toorenburg, mevrouw Bergkamp, de heer Van der Lee, de heer Bosma, de heer Voordewind, mevrouw Roos (Griffier), de heer Van Rhijn (dH), de heer Knops (staatssecretaris BZK), mevrouw Bertram (DG), de heer Unger (RVB), 10.2 e Wob (verslag)

Afwezig: de heer Van Raak, de heer Nijboer

Verslag gesprek Presidium – staatssecretaris BZK 1 oktober 2020

1. Opening

De Voorzitter licht toe dat de agenda is opgesteld in samenspraak met het RVB. Zij geeft aan met name de review B67, een aantal andere knelpunten rond B67 en de review gefaseerd renoveren te willen bespreken.

2. Review B67 corona

De Tweede Kamer als gebruiker heeft, mede namens het RVB, drie onafhankelijke experts gevraagd advies uit te brengen over de vraag of in B67 vergelijkbaar gewerkt kan worden conform de coronamaatregelen als op het Binnenhof. Dit heeft geresulteerd in een onderzoek naar de ventilatie, een advies over het coronaproof maken van B67 op basis van het 1,5 meter protocol en een capaciteitsberekening over persoonsbewegingen. De resultaten zijn onlangs gelijktijdig aan de gebruiker Tweede Kamer en het RVB teruggekoppeld. De Voorzitter geeft aan dat deze adviezen haar 'niet vrolijk stemmen'. De ventilatie voldoet aan de huidige normen, maar gebruikers kunnen, conform de bevindingen van adviseur Beekink, geen ramen open zetten in verband met fijnstof en geluidsoverlast. Wat betreft het handhaven van de 1,5 meter zijn knelpunten geconstateerd bij o.a. de liftcapaciteit, de gangen en trappen en het aantal beschikbare commissiezalen. De capaciteitsberekening laat zien dat er opstoppen komen bij de liften tijdens de ochtendspits en rond lunchtijd. De Voorzitter zegt dat in het gesprek op 30 juni jl. door de staatssecretaris is aangegeven dat de Tweede Kamer 'functioneel één op één' over gaat naar B67 en in rapportages aan de Kamer staat ook dat het primaire proces gelijkwaardig doorgang moet kunnen vinden zoals nu op het Binnenhof gebeurt.

Volgens de staatssecretaris blijkt uit de adviezen dat het gebouw op dit moment niet zonder meer in gebruik kan worden genomen. Er moet bekeken worden welke gedragsregels afgesproken kunnen worden, zoals ook in de gebouwen in het Binnenhof is gebeurd, en welke aanpassingen er fysiek nog kunnen plaatsvinden. De staatssecretaris geeft aan dat het ingewikkeld is, maar de vraag is hoe je met additionele maatregelen kunt zorgen dat het gebouw wel geschikt is voor de werkzaamheden van de Tweede Kamer. Het beleid bij het Rijk is nu: thuiswerken. Op dit moment werkt 10 procent van de ambtenaren van BZK op het ministerie en de rest werkt thuis.

De Voorzitter deelt de opvatting dat gedragsregels voor iedereen gelden, hier en in B67. Maar het belangrijkste punt is dat het gebouw moet voldoen aan de eisen die nodig zijn om als parlement te functioneren. De Tweede Kamer is geen Rijksdienst. Ondanks dat zoveel mogelijk thuis wordt gewerkt zijn er veel mensen nodig voor het primair proces (bodes, griffiers, beveiligers etc.). In de adviezen wordt uitgegaan van 10.1.b Wob mensen, terwijl in de corona-periode 10.1.b Wob mensen per Kamerdag in het gebouw zijn. Het gebouw aan het Binnenhof heeft verschillende gebouwdelen waardoor het lukt 10.1.b Wob mensen coronaproof te laten functioneren. In B67 ligt dat anders, dat probleem los je niet op met gedragsregels gezien de adviezen over de liften en de gangen. Dit los je ook niet op met een paar aanpassingen, zegt de Voorzitter. Dit baart het Presidium zorgen.

De staatssecretaris zegt dat niemand weet hoe de situatie morgen is. Ook in de Tweede Kamer zijn maatregelen genomen om het primair proces doorgang te laten vinden, zo

zal ook voor B67 gekeken kunnen worden welke aanpassingen er mogelijk zijn. Verder zijn in het onderzoek niet alle liften meegenomen, dat geeft een vertekend beeld. Ook in de Tweede Kamer zijn onder andere niet alle gangen anderhalve meter breed. We moeten het doen met het gebouw zoals het is en daar zullen aanpassingen aan gedaan moeten worden om goed te functioneren als parlement. Dit moet zo snel mogelijk uitgezocht worden.

De heer Van Rhijn, directeur Huisvesting, geeft aan dat de aanwezigheid van ^{10.1.b Wob} mensen (in de huidige corona-situatie) het uitgangspunt is voor de berekeningen. Van de begane grond tot en met de derde etage wordt gebruikt gemaakt van de trap. Dat is al een gedragsaanpassing. Er zijn twee scenario's uitgewerkt en in beide gevallen liep het vast in de ochtendspits. De uitkomst is heel helder: het gebouw is niet geschikt voor de capaciteit die de Kamer nodig heeft. Ook geven de berekeningen aan dat de restaurants niet goed te gebruiken zijn, en de trappen niet breed genoeg zijn om elkaar te passeren. De aanpassingen die gedaan zijn op het Binnenhof werken goed. Als de huidige huisvesting op het Binnenhof vergeleken wordt met B67 valt op dat B67 1100 werkplekken heeft op de 4de tot en met de 7de etage. Dit illustreert het belang van voldoende liftcapaciteit in B67, omdat niet verwacht mag worden dat mensen de trap nemen om deze etages te bereiken. Op het Binnenhof zijn 5 commissiezalen coronaproof, in B67 zijn er 3. De gang naar het vergadercentrum in B67 is te klein. Er is daar veel heen-en-weerverkeer. De heer Van Rhijn zegt niet zo optimistisch te zijn dat dit met gedragsaanpassingen voor elkaar komt.

De staatssecretaris zegt dat de conclusie van de rapporten niet is dat het niet kan. Hij is ervan overtuigd dat het wel kan. De staatssecretaris stelt voor een vervolgoopdracht te geven aan de onderzoekers waarin gevraagd wordt aan te geven hoe er wél 'gewoond en gewerkt' kan worden in het gebouw.

Mevrouw Tellegen zegt dat er gezamenlijk onderzoek is gedaan naar de situatie in B67. Nu het rapport er ligt worden er verschillende conclusies getrokken, dat maakt de situatie ingewikkeld. Als we nu 'ja' zeggen tegen een vervolgonderzoek hebben we geen garantie dat het goed komt. Er zijn nog veel variabelen en onzekerheden. Er moet een moment komen waarop duidelijkheid wordt gegeven.

De staatssecretaris verwijst naar het rapport waarin staat dat je op dit moment vastloopt in het gebouw, waardoor aanvullende maatregelen nodig zijn. Er moet bekeken worden hoe je ervoor kunt zorgen dat het parlementaire proces gewoon doorgang kan vinden. Hij trekt niet de conclusie dat dit niet mogelijk is.

De Voorzitter zegt dat zij wel had verwacht dat er een paar aanpassingen zouden moeten plaatsvinden, maar niet zoveel als nu blijkt.

Volgens de staatssecretaris gaat het om een samenspel van onderwerpen. Er ligt een taakstelling, de budgetten lopen door en voor de gebouwen aan het Binnenhof ligt er een gedoogbesluit van de brandweer.

Mevrouw Bergkamp heeft de drie adviezen over B67 ingezien en daarin staat dat er problemen zijn met de capaciteit: 'waar is de capaciteit op gebaseerd', en met de mobiliteit: 'hoe kom je van A naar B'.

Volgens mevrouw Van Toorenburg is het gebouw waar we nu zitten op bepaalde plekken ook ongeschikt, maar we moeten ons aanpassen. B67 is een ander gebouw, het gaat de hoogte in. Een oud pand als het Binnenhof is makkelijker aan te passen, je kunt op meerdere manieren ergens komen, dat is niet geval in B67. Wat doen we onszelf aan als we het probleem misschien kunnen oplossen met een gefaseerde renovatie.

De heer Van der Lee zegt dat sinds de uitbraak van Covid-19 het parlementaire proces minder is dan daarvoor. Als er in B67 nóg een stap terug gezet moet worden neemt de parlementaire controle nog verder af. Hij vindt dit een groot probleem. We weten eigenlijk nu al dat we aan het Binnenhof méér kunnen dan we in B67 kunnen met additionele maatregelen. Dit raakt aan de kern van onze democratie.

De heer Voordewind merkt op dat het aan het Binnenhof al een hele opgave is op dit moment om het werk te doen. Hij is benieuwd waar de staatssecretaris mogelijkheden ziet in B67. Er ligt ook nog een motie Jetten. Hoe dit op te lossen? Is het alternatief, nl. aan het Binnenhof blijven, nog een oplossing.

De heer Bosma wil het probleem procesmatig benaderen. Hij stelt dat er drie rapporten opgesteld zijn en vervolgens geeft BZK/RVB, achter de rug van de Kamer om, opdracht om aanvullend onderzoek te doen. Er is samen onderzoek gedaan en nu komt er van de andere kant een rapport waarin staat: iets meer lopen en een extra lift en het probleem is opgelost. Dit kan niet.

De staatssecretaris wijst erop dat overal maatregelen genomen worden. Die maatregelen zorgen ervoor dat processen draaiend gehouden worden, of processen moeten iets worden aangepast. Hij is het oneens met de stelling dat de democratie afhangt van het aantal mensen dat in gebouw werkt of kan werken.

De staatssecretaris vindt ook de brandveiligheid een belangrijk punt. De vraag is hoe lang hier nog verantwoordelijkheid voor gedragen kan worden. Dit punt weegt mee bij alles wat er gedaan wordt en moet gebeuren.

Mevrouw Tellegen wil weten of we allemaal over dezelfde uitgangspunten beschikken, met name ook als het gaat over de onveiligheid van het gebouw. Elke keer worden er verschillende rapporten aangehaald. Wat is er nodig om de brandveiligheid op orde te krijgen.

De staatssecretaris zegt dat er maatregelen zijn genomen waardoor de veiligheid van personen zo goed als gegarandeerd is bij brand. De brandonveiligheid zit in de leidingen, kabelgoten, het ontbreken van brandcompartimentering, e.d. Dat is één van de redenen voor de renovatie. Bij brand lopen de mensen geen gevaar, maar de gebouwen zijn volgens de brandweer niet te redden.

De Voorzitter vindt het ongemakkelijk om over de brandveiligheid van het Binnenhof te praten. Dat is zeker een belangrijk punt, maar het gaat nu over de coronareview van B67. De brandveiligheid wordt steeds als argument gebruikt voor de verhuizing. Het RVB heeft het onderhoud jarenlang laten liggen. De Voorzitter verwijt het RVB dat brandonveiligheid gebruikt wordt om de Kamer onder druk te zetten. De Kamer is niet betrokken geweest bij de rapporten over de brandveiligheid. Rapporten hierover zijn niet openbaar.

De staatssecretaris vindt het wel van belang, omdat de luxe om langer op het Binnenhof te blijven er niet is vanwege o.m. de brandveiligheid. Dan moet je de Kamer uit. Alles hangt met alles samen. De huidige gedoogsituatie, inclusief de genomen en te nemen maatregelen, zijn genoegzaam bij de Kamer bekend.

Op basis van de review B67 is gebleken dat de Tweede Kamer daar niet kan functioneren zoals gewenst, waardoor aanvullende maatregelen nodig zijn. Hij stelt voor om te onderzoeken welke aanvullende maatregelen dit zijn zodat de verhuizing kan plaatsvinden. De uitkomst kan ook zijn dat een verhuizing niet mogelijk is.

De heer Van Rhijn verwijst naar de liftexpert van het RVB die bij de presentatie heeft aangegeven dat de bevindingen van Drees & Sommer overeenkomen met bevindingen bij andere kantoren met liften. De Kamer heeft al diverse concessies gedaan. ^{10.1.b Web}

Deze marge is niet te overbruggen met een aangepast vervolgonderzoek.

Volgens mevrouw Bergkamp is de verhuizing naar B67 nu: nee, tenzij...Dit kan een 'nee' worden. De vraag is of het gebouw geschikt gemaakt kan worden. De capaciteit is de cruciale factor. Als dit nader onderzocht moet worden pleit zij voor een gemeenschappelijk onderzoek.

De heer Van der Lee is benieuwd naar het tijdschap, omdat er een besluit moet vallen. Hij vraagt zich af hoe lang een dergelijk onderzoek zal duren. Zeker nu er eigenlijk geen tijd is.

Mevrouw Bertram (DG BZK/RVB) zegt dat niemand ontkent dat er, na het lezen van het rapport van Drees & Sommer, een probleem is. In het laatste gesprek met het onderzoeksbureau is echter gezegd dat er verder nagedacht kan worden over aanvullende maatregelen, bijvoorbeeld de gedragsregels. Met een maand kan de uitkomst duidelijk zijn. Er is bijvoorbeeld in het huidige advies uitgegaan van een aantal liften, maar er kunnen nog twee extra liften bij het onderzoek betrokken worden. Mevrouw Bertram benadrukt dat het de moeite waard is om nog een keer te onderzoeken of het wel of niet lukt om B67 coronaproof te maken. Zij wil dit onderzoek graag samen met de Kamer doen, zodat het resultaat van het onderzoek ook gezamenlijk gedragen kan worden.

Mevrouw Roos (Griffier) zegt dat de opdracht voor de review ook 'samen' is gedaan, maar nu blijkt dat de uitkomsten 'niet-samen' zijn. Dat kan bij een vervolgonderzoek weer gebeuren. Ook vindt zij het onjuist dat allerlei onderwerpen aan elkaar worden geknoopt die niets met elkaar te maken hebben, zoals de brandveiligheid en de corona-review. Zij wijst erop dat er altijd sprake is geweest van een brandvergunning en niemand is in overtreding geweest. De vraag of we in B67 een goed draaiend parlement kunnen hebben staat los van de vraag over de brandveiligheid aan het Binnenhof.

Verder geeft zij aan dat er vanaf 15 maart heel hard is gewerkt om een coronaproof parlement te hebben op het Binnenhof. Dat is bepaald niet makkelijk geweest en heeft veel van de mensen gevraagd. Er is niet veel meer mogelijk op het gebied van gedragswijzigingen.

De heer Voordewind verwijst naar het rapport waarin staat dat het gebouw 10.1.b Wob Hoe overbrug je dit. Is het reëel om er nog een keer naar te kijken?

De heer Unger (projectdirecteur) verwijst naar de rapportages van de adviseurs waarin staat dat er meerdere scenario's mogelijk zijn om tot een oplossing te komen. Hij memoreert verder dat de door Theateradvies uitgewerkte scenario's zijn gebaseerd op het door de gebruiker Tweede Kamer opgegeven aantal 10.1.b Wob aanwezigen.

Mevrouw Van Toorenburg denkt dat een vervolgonderzoek kan helpen. Het kan zowel de Kamer als het RVB duidelijkheid geven over wat er wel of niet mogelijk is.

Mevrouw Tellegen vraagt of het mogelijk is tot een gezamenlijke vraagstelling te komen, gezien het wantrouwen dat er over en weer is. Deze heldere vraagstelling is nodig voor het vervolgonderzoek, de uitkomsten moeten vervolgens leidend zijn.

De Voorzitter zegt dat de Kamer alleen kan verhuizen als alles één op één functioneel overgaat. Dit betekent dat het uitgangspunt is dat er, in coronatijd, 10.1.b Wob

De voortgang van het primaire proces moet centraal staan. De Voorzitter heeft de indruk dat BZK en RVB net zo lang vervolgonderzoeken willen doen tot de uitkomst is zoals zij willen dat deze is.

De staatssecretaris merkt op dat hij verschillende geluiden hoort vanuit het Presidium. De wereld is in beweging, de organisatie is in beweging en dat heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering. De Tweede Kamer in oorspronkelijke vorm overplaatsen gaat niet werken; op dit moment werkt de Kamer ook al in een andere situatie. Het doel is om hier weg te gaan en te verhuizen naar B67.

Mevrouw Van Toorenburg zegt dat niet onderschat moet worden hoeveel moeite het heeft gekost om het primaire proces af te schalen.

De heer Van Rhijn vraagt of bij het vervolgonderzoek ook de andere niet-coronagerelateerde knelpunten worden meegenomen. Die punten zijn, zijns inziens, van belang bij de vraag of de Kamer op tijd kan verhuizen.

De heer Van der Lee is het eens met mevrouw Tellegen dat er eerst overeenstemming moet zijn over de formulering van de vervolgopdracht. Wat de Kamer nu doet wordt gezien als een vitale activiteit waar al fors op wordt ingeleverd. Het verschil in wat we nu doen en wat we daar kunnen doen is vrij groot en lastig in een onderzoek te becijferen.

Mevrouw Bertram zegt dat er binnen twee tot drie dagen overeenstemming moet kunnen zijn over een vervolgonderzoek. Over een maand kan het onderzoek klaar zijn.

De Voorzitter benadrukt dat het primair proces ongestoord doorgang moet vinden. Er is hier al veel ingeleverd, meer gaan we niet doen. Ook zijn er steeds twee verschillende waarheden in dit proces; of het nu gaat over een review, over een verslag of over afspraken om tot een onderzoek te komen. De Voorzitter stelt voor dat mevrouw Roos en mevrouw Bertram een onderzoeksvoorstel doen.

3. Review gefaseerd renoveren

De Voorzitter licht toe dat er samen een review zou plaatsvinden, zoals afgesproken tijdens het gesprek d.d. 30 juni jl. en dat de review uitgevoerd zou worden door een onafhankelijk bureau.

Mevrouw Roos zegt dat er zowel vanuit de Tweede Kamer als vanuit het RVB een paar voorstellen zijn gedaan, maar tot op heden is geen overeenstemming bereikt. Het laatste voorstel vanuit de Kamer ligt bij BZK.

De heer Bosma vraagt zich af wat het nut van een review gefaseerd verhuizen is als de staatssecretaris zich op het standpunt stelt dat we dit gebouw aan het Binnenhof uit moeten.

De staatssecretaris wil de afspraak om een review uit te voeren na komen, om te vermijden dat een tunnelvisie ontstaat. Maar de review moet plaats vinden met inachtneming van alle opgebouwde dossiers. De discussie gaat nu over het 'hoe' en niet over het 'of'. De óf'-vraag mag volgens de staatssecretaris niet overgeslagen worden. Hij geeft geen akkoord op een andere tekst dan is afgesproken tijdens het vorige overleg.

Mevrouw Bertram zegt dat op 25 augustus een voorstel is gedaan op basis van de motie Koolmees om te kijken of er gefaseerd gerenoveerd kan worden. De wijzigingen die de afgelopen tijd hebben plaatsgevonden worden marginaal getoetst zodat bekeken kan worden of dit nog steeds tot zelfde conclusies leidt: zijn de argumenten van jaren geleden nog valide, zoals ook in het verslag van het laatste gesprek met het Presidium staat.

Mevrouw Roos geeft aan dat de Kamer een andere beleving heeft van de afspraak, omdat er nu een ander, heel sober, VO voorligt. Daarom wil de Kamer ook de 'hoe-vraag' aan de orde stellen. Er zijn twee mogelijkheden: we komen alsnog tot een gezamenlijke vraagstelling of er komen twee aparte onderzoeken.

De heer Van Rhijn geeft aan dat je op hoofdlijnen de vraag naar gefaseerd verbouwen kunt beantwoorden. De kern van de vraag is of gebouwdeel N in functie kan blijven. Als dat zo is kan er gefaseerd gerenoveerd worden.

De heer Van der Lee snapt niet waarom er onderzoek gedaan moet worden of destijds een goede keuze is gemaakt. De vraag is of een gefaseerde aanpak mogelijk is. Hij heeft er geen behoefte aan om een bevestiging te krijgen op de vraag of destijds een juist besluit is genomen. Het is nodig om in beeld te krijgen of het anders kan. Mevrouw Van Toorenburg wil weten of het mogelijk is om gefaseerd te renoveren of niet.

De staatssecretaris geeft aan dat de oorspronkelijke vraagstelling luidde: zitten we in een tunnel of niet. De vraag was niet: 'moeten we dingen anders doen'. Er is de afgelopen jaren veel gebeurd. B67 is gereed gemaakt. Dat moet allemaal in kaart worden gebracht.

Mevrouw Bergkamp zegt dat de Kamer onderzocht wil hebben of een gefaseerde renovatie technisch en financieel verstandig is. Vanuit haar ervaring in de parlementaire enquête Fyra is één van de lessen dat bij grote projecten gewaakt moet worden voor het ontstaan van een tunnelvisie. Je moet altijd blijven nadenken. Dat is iets anders dan terug redeneren. Je moet nadenken vanuit het nu. De staatssecretaris zou ook geïnteresseerd moeten zijn in het antwoord op die vraag, omdat deze altijd boven de markt zal blijven hangen. Mevrouw Bergkamp heeft begrip voor de opmerking van de staatssecretaris dat de gemaakte kosten moeten worden meegenomen. Het is niet zo dat gedaan kan worden alsof er niets is gebeurd.

Mevrouw Bertram merkt op dat RVB/BZK niet geïsoleerd kijkt naar de Tweede Kamer, maar naar het totale Binnenhof. 70 procent is met elkaar verweven.

De Voorzitter vindt dat laatste argument niet zo sterk. De Tweede Kamer is groter en complexer dan AZ en de Eerste Kamer. Die zijn klein. De Tweede Kamer is de grootste gebruiker. Bovendien staat de aanleg van de centrale energievoorziening op losse schroeven, terwijl de CEV ooit één van de redenen was om het hele Binnenhof op de schop te nemen. De Voorzitter vindt het belangrijk dat het onderzoek naar gefaseerd renoveren plaats vindt. Het liefst gezamenlijk. De verantwoordelijkheid om al dan niet te renoveren zou gezamenlijk gedragen moeten worden.

De staatssecretaris kan dit niet op voorhand toezeggen, zegt hij. Hij wil kijken of er destijds een goede beslissing is genomen. Op dit moment zijn niet alle opties meer open. De besluiten en investeringen die in de afgelopen jaren genomen zijn moeten betrokken worden bij de afwegingen. Als dat allemaal meegenomen wordt, kan ook gekeken worden naar de mogelijkheid van gefaseerd renoveren en de kosten, de tijd etc.

De Voorzitter zegt gehoord te hebben dat AZ voorlopig niet gaat verhuizen en de Eerste Kamer blijft gewoon in de Ridderzaal vergaderen.

Mevrouw Bertram geeft aan dat AZ, RvS en de Eerste Kamer wel gaan verhuizen. De RvS en de Eerste Kamer verhuizen volgend zomerreces. Voor AZ worden alle inspanningen gepleegd om eind 2021 te kunnen verhuizen. De Ridderzaal blijft in gebruik als vergaderzaal voor de Eerste Kamer zolang de coronamaatregelen van kracht zijn. Zij stelt voor nog één poging te doen om tot een gezamenlijk onderzoeksvoorstel te komen.

Mevrouw Roos merkt op dat dit al heel vaak is gebeurd en dat dit niet te lang moet duren. Als het niet lukt moet ieder z'n eigen verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw Tellegen wil dat alle facetten, ook de financiën, meegenomen worden. Het is geen geschiedschrijving met de motie Koolmees in de hand. De vraag is volgens haar: doen we op dit moment het meest optimale.

De staatssecretaris kan zich vinden in wat mevrouw Tellegen zegt. Volgens hem moet het lukken om snel tot overeenstemming te komen over de tekst.

De Voorzitter concludeert dat er nog één poging wordt ondernomen om tot een gezamenlijk onderzoeksvoorstel te komen. Als dit niet lukt zal ieder een eigen onderzoek doen.

Gezien de tijd kunnen niet alle punten die betrekking hebben op B67 en de renovatie van het Binnenhof besproken worden. Bezien wordt of hier nog een vervolgspraak voor gemaakt kan worden.

Toezeggingen/afspraken:

- Er wordt (binnen 2 tot 3 dagen na dit gesprek) een voorstel gedaan voor een vervolgonderzoek naar B67 en de implicaties van Covid-19. Ook de niet-corona-gerelateerde knelpunten worden hierin meegenomen. Het onderzoek kan binnen een maand klaar zijn.
- Er wordt een laatste poging gedaan door mevrouw Roos en mevrouw Bertram om tot een onderzoeksvoorstel te komen voor een review gefaseerd renoveren. Mocht dit niet lukken dan worden twee afzonderlijke onderzoeken uitgevoerd.
- Vervolgafpraak maken om agendapunten te bespreken die vanwege tijdgebrek niet aan de orde zijn gekomen.

15-10-20 11:00 - Berichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Niemand buiten deze chat kan ze lezen of beluisteren, zelfs WhatsApp niet. Tik voor meer informatie.

15-10-20 11:00 - Ockje Tellegen: Ha Marc, gaat even iets mis. We hebben korte bijpraat BBC. Bel je in? Ockje

15-10-20 11:11 - Marc Unger: Ha Ockje, ik heb inderdaad geen uitnodiging gekregen. Ik heb nu iets anders waar ik niet zomaar uit kan.

Volgende keer beter.

Succes daar. Marc

15-10-20 12:18 - Ockje Tellegen: Is iets mis gegaan met uitnodigen. Vervelend. Was niet bedoeling. Was korte bijpraatsessie. Zal je verslagje sturen. Tot snel, Ockje

15-10-20 12:52 - Marc Unger: Ha Ockje. Dank voor je berichtje. Excuses aanvaard. Dingen kunnen uiteraard per ongeluk misgaan.

Wat ik overigens niet aanvaard is dat er -niet door jou- gelijktijdig app-berichten naar mijn DG zijn gestuurd met daarin de boodschap dat het mijn schuld is dat ik er niet bij was.

Veel groeten, Marc

15-10-20 13:18 - Ockje Tellegen: Dat is vreemd. En onterecht. Ik heb met Maartje de griffier die tijdelijk waarneemt getracht jou te bereiken toen ik erachter kwam dat je uitnodiging niet gekregen had. Geen idee wat er nog meer allemaal speelt.

Matig zoals dit alles gaat.

15-10-20 13:29 - Marc Unger: Thnx!

12-11-20 12:45 - Ockje Tellegen: Ha Marc, klopt het dat het VO zoals de BBC dat samen met alle architecten en het gezamenlijke ontwerpteam heeft vastgesteld op een groot aantal wezenlijke ingrepen niet doorgaat? And if so, Wanneer wordt de BBC hierover geïnformeerd? Volgende week heb ik de BBC bij elkaar (hoop dat jullie ook erbij zijn) om ze opnieuw bij te praten. Voor die tijd krijg ik graag helderheid. Groet, Ockje

12-11-20 18:33 - Marc Unger: Ha Ockje, dank voor je berichtje. Ik heb het voor de zekerheid een paar keer gelezen.

Nee, we hebben een aanvalsplan ontwikkeld om, gegeven het eerder in BBC en Presidium gemelde verschil tussen plan en budget cq financiële tekort, toch goed verder te kunnen. Dat ligt al een tijdje gereed en hebben we in hoofdlijnen besproken in de laatste twee directeurenoverleggen. Ambtelijk TK kon in overleggen nog geen duidelijkheid verschaffen over timing behandeling in BBC. Wat ons betreft op korte termijn.

Mijn voorstel is morgen even telefonisch contact te hebben, zodat ik het je wat uitgebreider kan toelichten.

Groet, Marc

12-11-20 19:07 - Ockje Tellegen: Graag! Volgende week donderdag. Dus VO kan gewoon door zoals vastgesteld door BBC en Presidium? Fijne avond, Ockje

12-11-20 22:08 - Marc Unger: VO met het aanvalsplan. Dat betekent óók versoeringen. Hoe laat zal ik je bellen?

12-11-20 22:26 - Ockje Tellegen: In Presidium afgesproken dat er een brief komt waarin dit alles staat. Lijkt me goed als die er ligt voordat BBC plaats vindt anders is er niets toe te lichten.

13-11-20 08:35 - Marc Unger: Het aanvalsplan ligt klaar en hebben we besproken in het directeurenoverleg. Er bovenop ligt een notitie die eea samenvat. Afhankelijk van het gewenste abstractieniveau kunnen we dieper of minder diep op de voorstellen ingaan, zodat de BBC-leden goed geïnformeerd worden en principe keuzes kunnen maken.

13-11-20 10:21 - Ockje Tellegen: Sturen jullie dit aan het Presidium? Is ook verzoek. Daarna kan het in BBC besproken en toegelicht worden.

13-11-20 12:48 - Marc Unger: Jaap heeft me dit inderdaad doorgegeven. Ik heb hem aangegeven dat ik dit verzoek niet kan plaatsen binnen de governance.

Eerste stap lijkt mij eea in de BBC te behandelen. Daar is die voor bedoeld. Groet, Marc

30-11-20 17:50 - Marc Unger: Ha Ockje, afgelopen vrijdag je voicemail ingesproken. Weet dat Annet met Simone in overleg gaat over het bovengenoemde aanvalsplan in overleg gaan met als doel de TK comfort te bieden over inhoud (wij denken echt dat er een goed voorstel ligt, waar de BBC ook goed mee uit de voeten kan), en tegelijkertijd tempo in de besluitvorming mogelijk maakt (dat is nodig).

Bij vragen weet je me te vinden. Spreek je sowieso morgen.

Hartelijke groeten, Marc

30-11-20 17:59 - Ockje Tellegen: Berichtje gehoord. Heb hele dag voor gezeten. Spreek je morgen. Fijne avond,

Ockje

01-12-20 22:06 - Ockje Tellegen: Ha Marc, gooien jullie het FVO online zoals zojuist afgesproken in de BBC? Groet, Ockje

01-12-20 22:14 - Marc Unger: Ja, doen we zsm. Fijne avond, Marc

01-12-20 22:29 - Ockje Tellegen: Vandaag nog? Zsm is niet helder.

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Renovatie Binnenhof

Stand van zaken op hoofdlijnen
T.b.v. Stuurgroep Binnenhof

Marc Unger

Programmadirecteur renovatie Binnenhof

8 oktober 2020

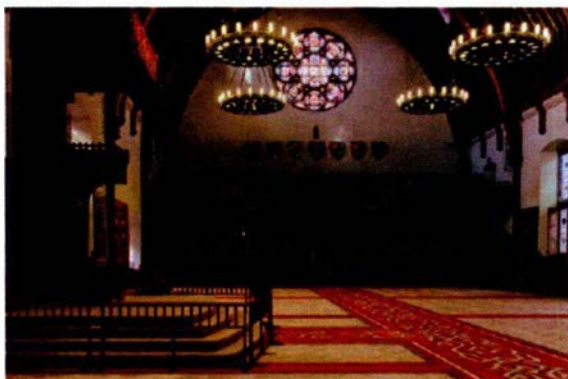
Stand van zaken op hoofdlijnen

Doel update:

- › Overzicht bieden aan algemene voortgang
- › Bespreken grootste knelpunten en kansen

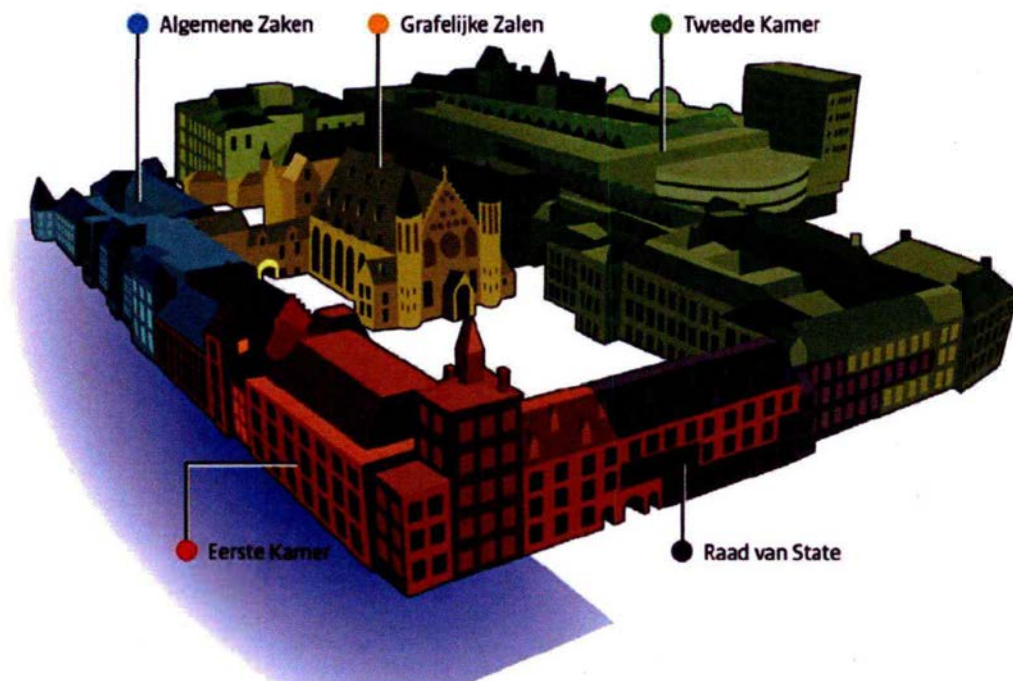

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (1/5)

Belangrijkste resultaten/mijlpalen Renovatie (2/5)

Overall (periode juni - september):

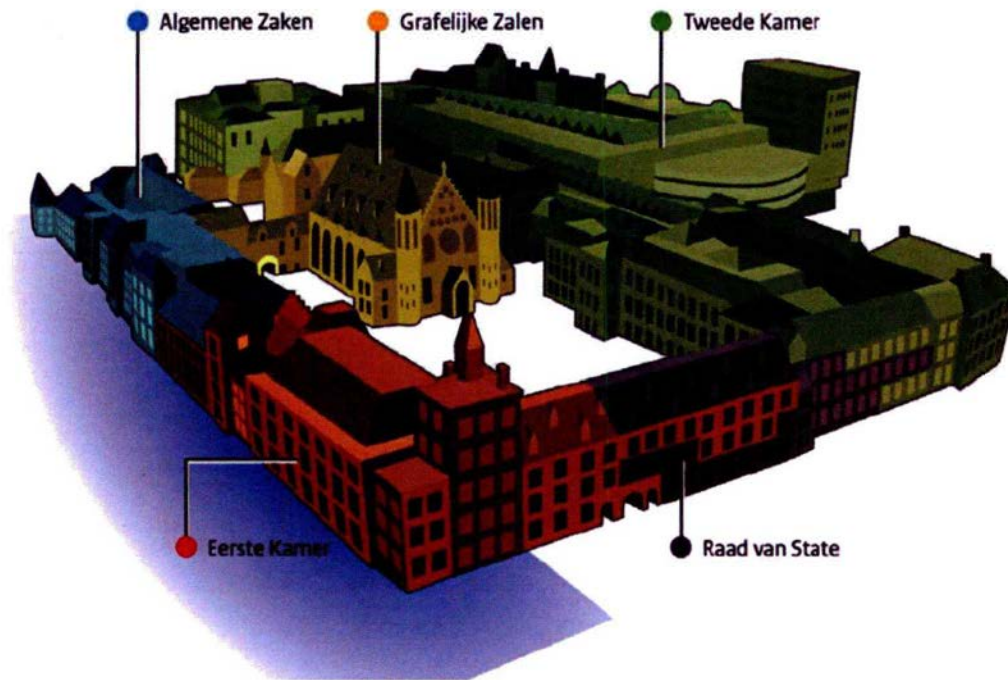
- › Derde aannemer renovatie gecontracteerd.
- › Bouwlogistiek: BVC-vergunning op hoofdlijnen is verleend.
- › Ontheffing natuurvergunning (fauna) is zonder bezwaar verleend.
- › Impact maatregelen i.r.t. Corona verwerkt in aanpak en werkwijzen.

Tijdelijke maatregelen:

- › Zoekopdracht pand informatiecentrum is uitgezet. Programma inhoud en inrichting centrum is uitgewerkt.
- › Ideeën uitzichtpunt worden getoetst en uitgewerkt.

Belangrijkste resultaten/mijlpalen Renovatie (3/5)

Tweede Kamer:

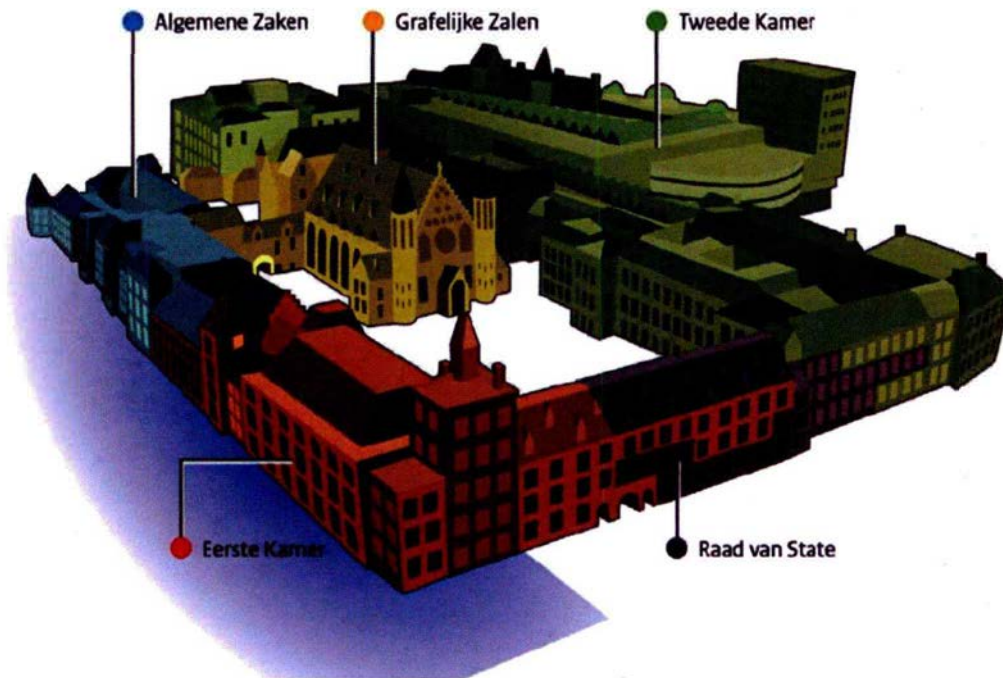
- > FVO is besloten door BBC en Presidium. VO is in concept gereed en wordt thans getoetst.
- > Akkoord met Nieuwspoort bereikt over vlekkenplan.
- > Ontwerp publieksentree convergeert naar oplossing.

Eerste Kamer:

- > VO is gereed en vastgesteld.

Belangrijkste resultaten/mijlpalen Renovatie (4/5)

Raad van State:

- > Het structuurontwerp is goedgekeurd, gestart met VO. "Groene Gracht" is randvoorwaardelijk. Afstemming met de EK is succesvol afgerond. Met de TK dient nog de definitieve locatie van de VP te worden afgestemd.

Algemene Zaken:

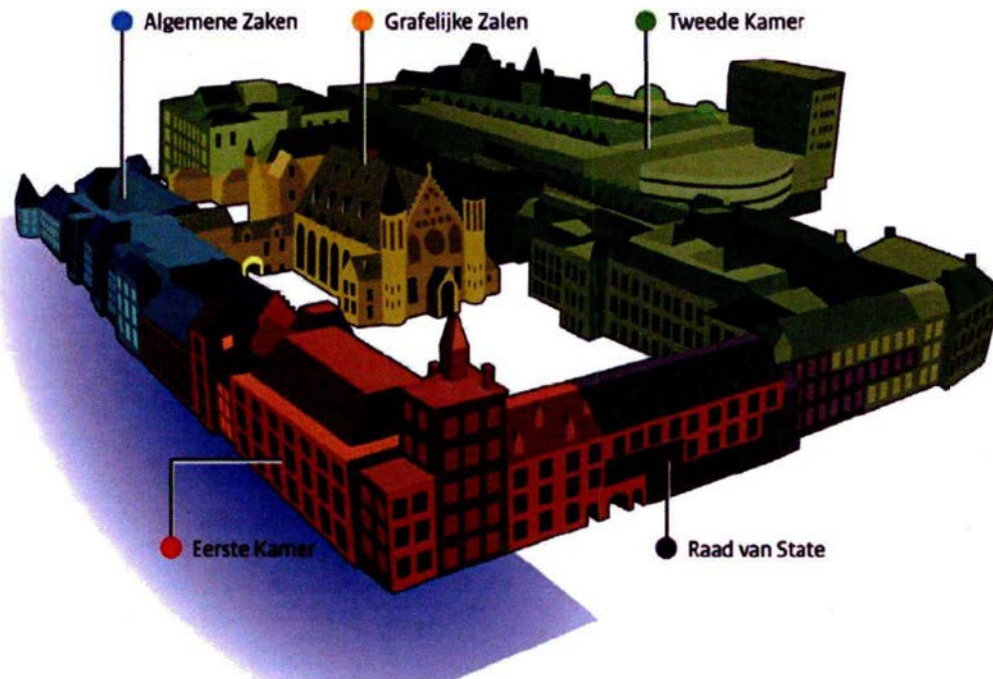
- > VO is dit najaar gereed.

Grafelijke Zalen:

- > Het geconsolideerde DO is gereed en is 7 oktober besproken, zodat overzichtelijk pakket wordt achtergelaten, mocht de situatie zich voordoen dat de Grafelijke Zalen alsnog tot de scope worden toegevoegd.

Belangrijkste resultaten/mijlpalen Renovatie (5/5)

Buitenruimte:

- > VO wordt afgerond na vaststelling VO's complexdelen.
- > "Groene gracht" randvoorwaardelijk t.b.v. ontwerp RvS.
- > Technische PvE dient in volgende ontwerpfase te worden meegenomen.

Centrale energievoorziening:

- > Haalbaarheidsonderzoek is afgerond. VO CEV gereed ter toetsing.
- > Afspraak in renovatiecommissie gemaakt dat er op tactisch niveau eerst overleg komt over nut, noodzaak, onderzochte alternatieven en de terugval variant.

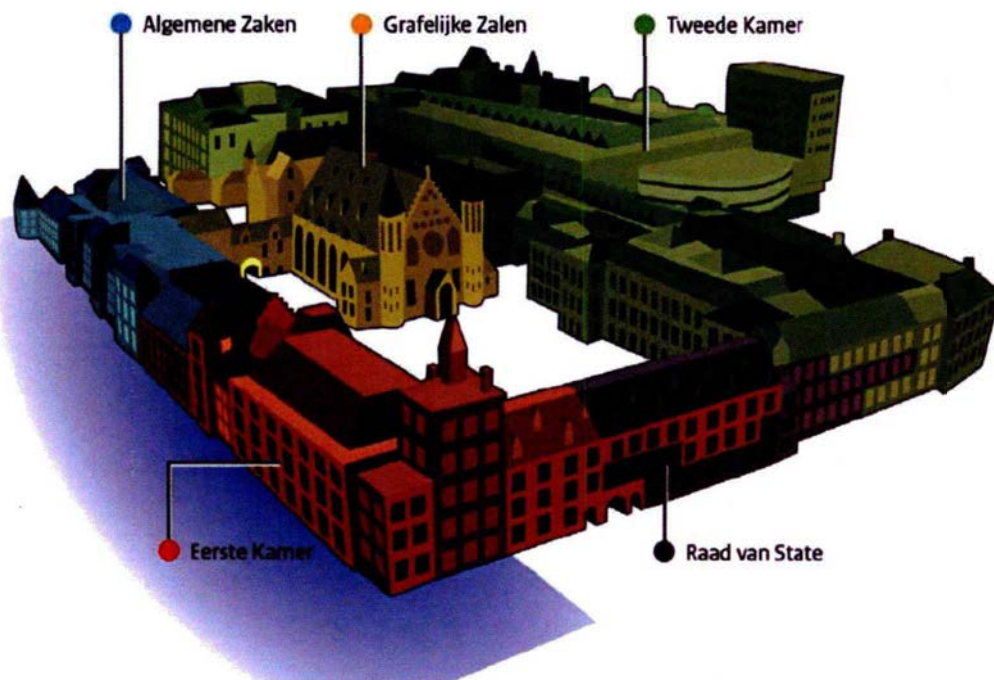
Renovatie
Binnenhof

Belangrijkste risico's en kansen Renovatie (1/3)

Belangrijkste risico's en kansen (2/3)

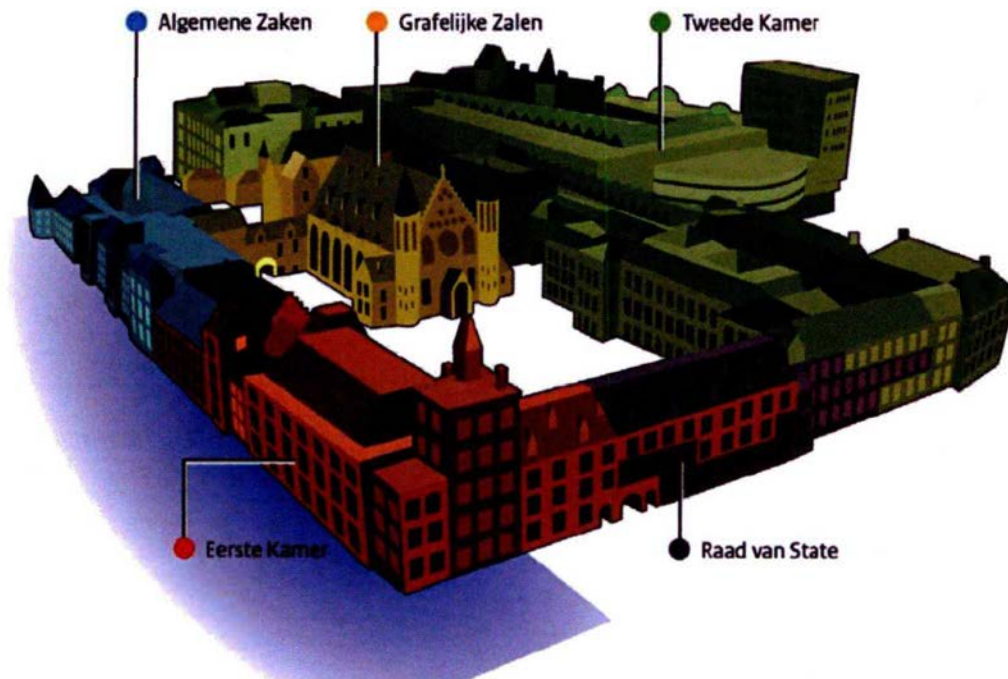

Risico's renovatie

Op verzoek van de renovatiecommissie zijn de toprisico's niet in dit document weergegeven, maar wordt voorgesteld de gebruikers actief te laten participeren in de samenstelling van het risicodossier.

Belangrijkste risico's en kansen (3/3)

Top 3 kansen renovatie

- › Renovatie kan aandacht voor het democratische fundament onder onze rechtstaat positief beïnvloeden.
- › Het moment is daar om de gebouwen van het Binnenhof te verduurzamen.
- › De renovatie kan helpen om complex-overstijgende aspecten voor de volgende generatie goed in te vullen. Concrete voorbeelden: beveiliging, brandveiligheid, toegankelijkheid, invulling Nieuwspoort.

Doc50

 Renovatie
Binnenhof

Tijdelijke huisvesting (resp. EK/RvS, TK, AZ)

Lange Voorhout 34-36/
Kazernestraat

Bezuidenhoutseweg 67

Roudom Catshuis

Belangrijkste resultaten/mijlpalen TH EK/RvS

Mock up plenaire zaal Eerste Kamer

Algemeen

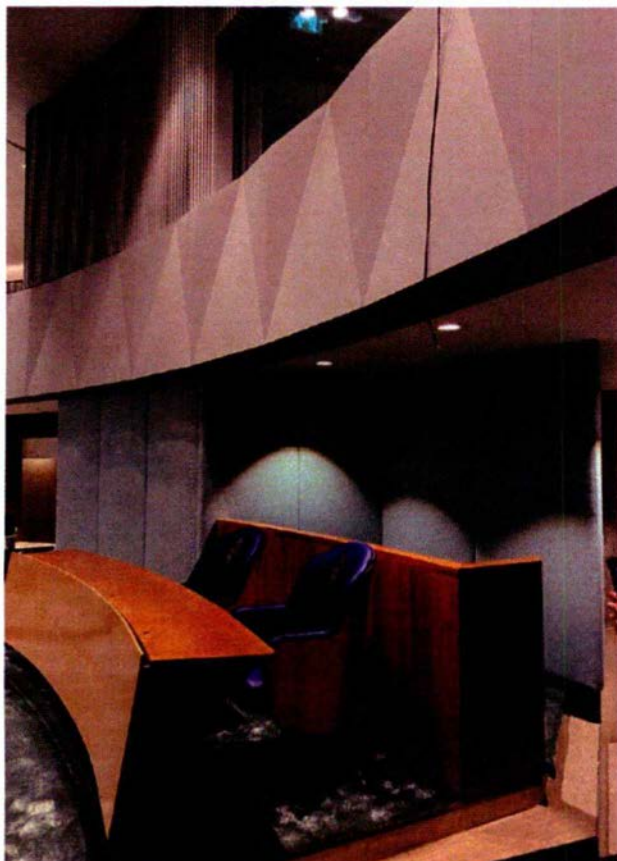
- › Uitvoeringstrein is gaande, werk gaat voorspoedig.

Uitvoeringsplanning:

- › Integrale (LEAN)-planning is gezamenlijk opgesteld met EK, haar adviseurs en toeleveranciers en adviseurs en uitvoerende partijen RVB.
- › Testen en inhuizen eerste helft '21.
- › Verhuizing zomer '21.

Belangrijkste resultaten/mijlpalen TH (TK)

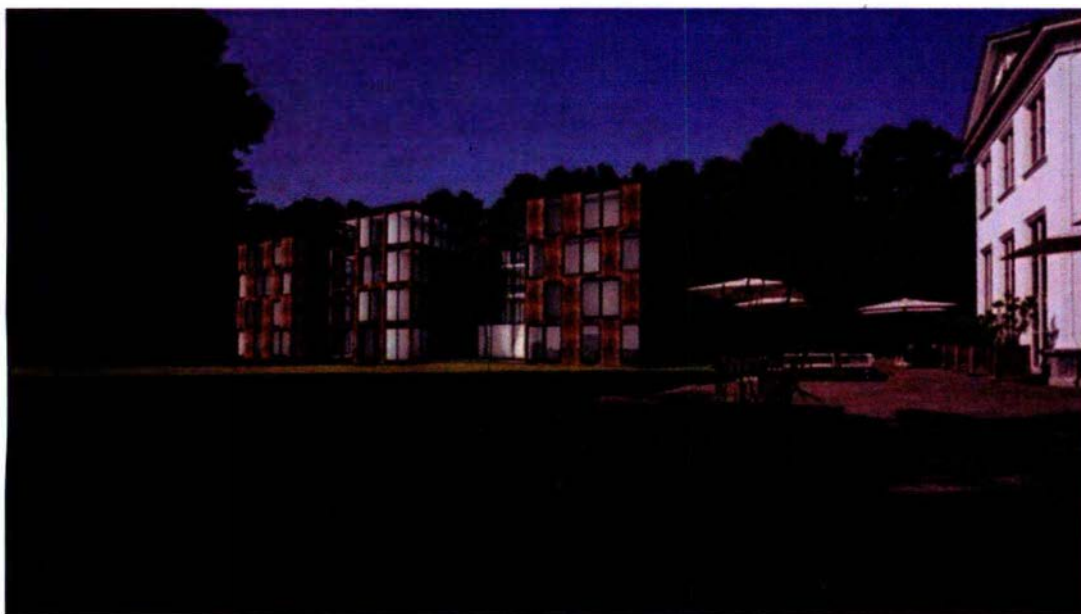
Algemeen:

- › Uitvoering op volle kracht bezig.
- › Bouwkundig gereed 13 november '20.
- › Daarna bouwkundig afronden specifieke deelprojecten (oa. Nieuwspoort en persruimten).
- › Eerste ruimtes overgedragen t.b.v. testen en inbouw.
- › Na afronding bouwkunde testen systemen, inhuizen tot reces zomer '21.
- › Verhuizing zomer '21.

Voortgang plenaire zaal, september 2020

Belangrijkste resultaten/mijlpalen TH AZ

Visual tijdelijke units

Algemeen:

- › Workaround t.g.v. maatregelen COVID-19 met veel support AZ ingeregeld. Wel verdere vertraging ontwerpproces opgelopen.

Tijdelijke units:

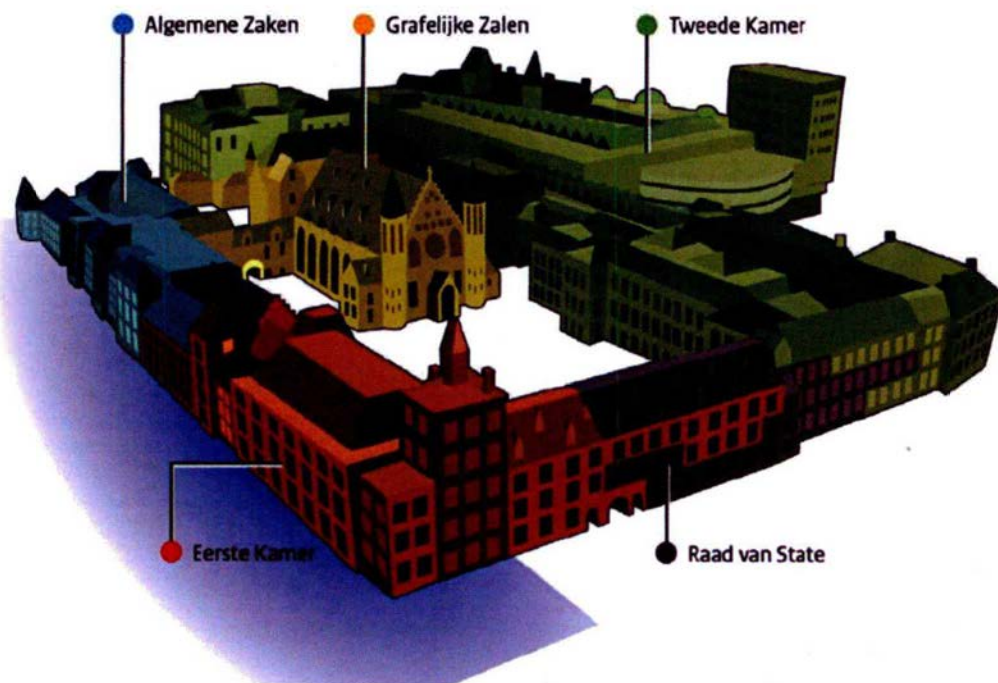
- › Vergunningaanvraag in hoofdlijnen rond, oplossing NOx (Stikstof) is rond.
- › Units in voorbereiding, daarna in aanbouw op terrein aannemer. VO nog niet afgerond.
- › Daarna plaatsen op terrein, testen en inhuizen.

Catshuis:

- › Ontwerpwerkzaamheden t.b.v. geschikt maken functies Cathuis gestart.

Belangrijkste resultaten/mijlpalen Tijdelijke Huisvesting

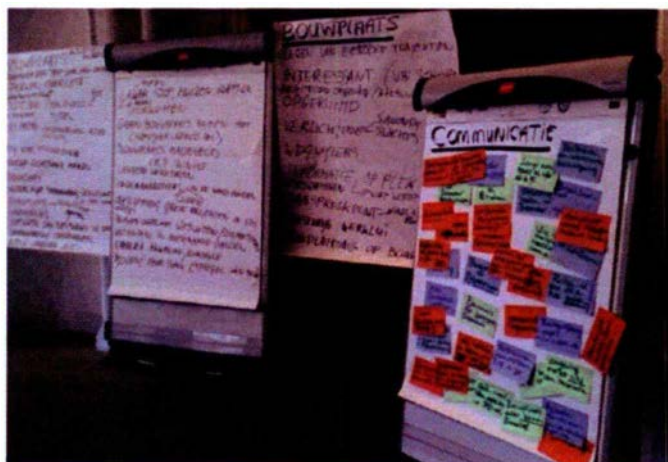

Verbindingen

- > ICT-voorzieningen en ondergrondse bekabeling ligt op schema: uitvoering Q1'20 (eerste tranche gereed) en Q2'20 (tweede tranche gaande).

Overleg met omgeving

Ondernemers, culturele instellingen, omwonenden, gemeente, marketingorganisaties, etc. vindt op regelmatige basis plaats.

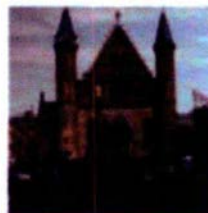

www.rijksvastgoedbedrijf.nl/binnenhof

Vastgoed

Den Haag, renovatie Binnenhof

Op het Binnenhof in Den Haag zetelen de Eerste en Tweede Kamer, Raad van State en het ministerie van Algemene Zaken. Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van het Binnenhofcomplex, een 8 eeuwen oud monument dat continu 'in bedrijf' is. Na een periode van intensief gebruik kampt het Binnenhof met veel technische en bouwkundige gebreken. Grootschalige renovatie is noodzakelijk voor meer veiligheid en betere (werk)omstandigheden voor gebruikers en bezoekers. En om het cultureel erfgoed voor de lange termijn te behouden.

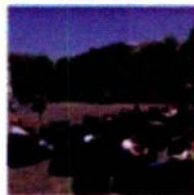
→ [Waarom renoveren?](#)

→ [Wat renoveren?](#)

→ [Hoe renoveren?](#)

→ [Omgeving](#)

→ [Tijdelijke huisvesting](#)

→ [Geschiedenis Binnenhof](#)

Meer over Vastgoed

- [Te koop](#)
- [Binnenkort te koop](#)
- [Projecten in aanbesteding](#)
- [Projecten in uitvoering](#)
- [Vastgoed in beheer](#)
- [Verkocht of verpacht](#)

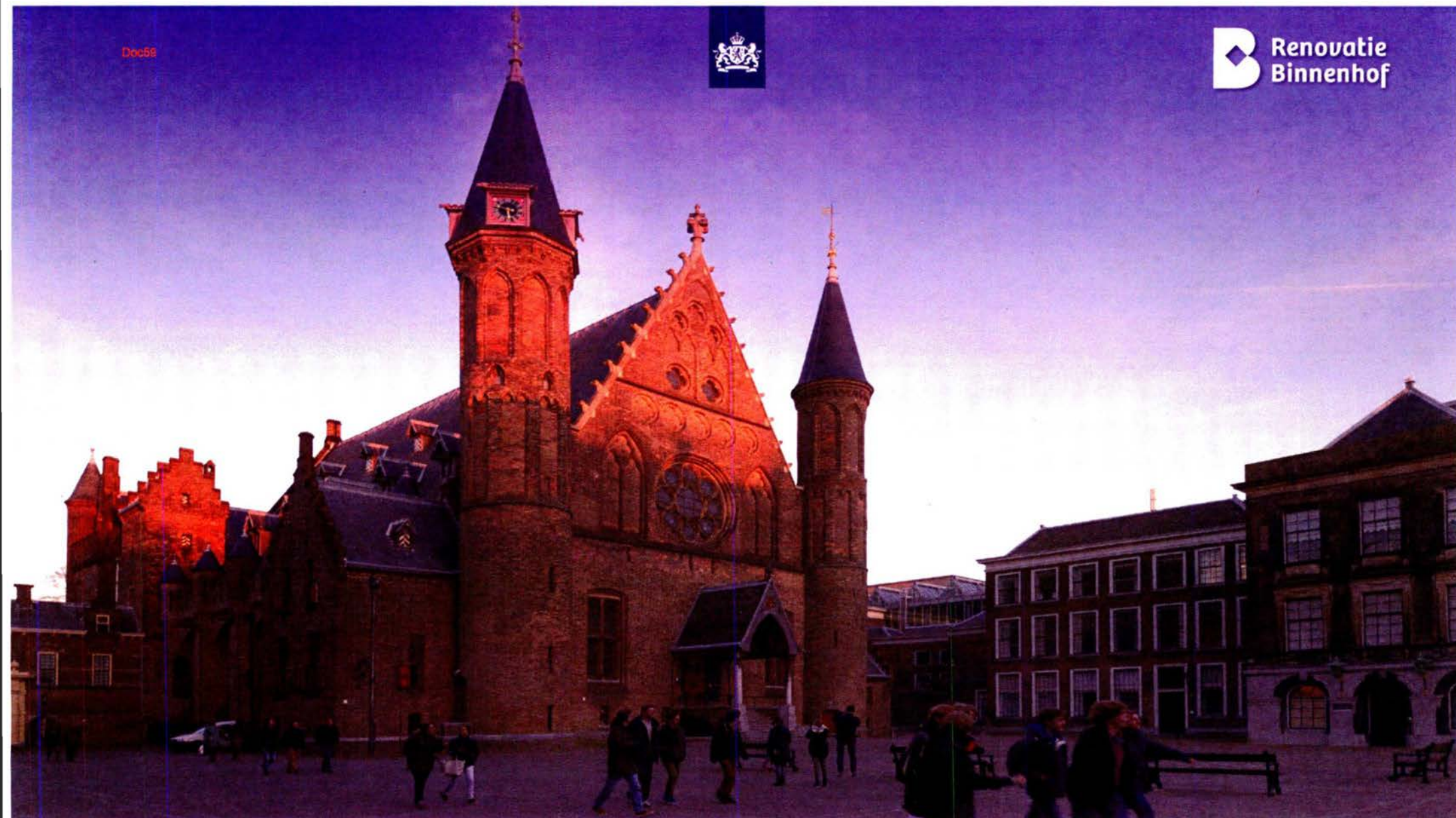
Zie ook

- [Renovatie Binnenhof: tijdelijke huisvesting eenvoudiger \(25-11-2014\) | 13:25](#)
- [Markttoespraak over Renovatie Binnenhof](#)
- [Bouwgegreven renovatie Binnenhof geheim, verder openbaar \(06-11-2014\) | 13:00](#)

Doc68

**Renovatie
Binnenhof**

Rijksvastgoedbedrijf
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Renovatie Binnenhof

Stand van zaken op hoofdlijnen

T.b.v. Stuurgroep Binnenhof

Marc Unger

Programmadirecteur renovatie Binnenhof

3 april 2020

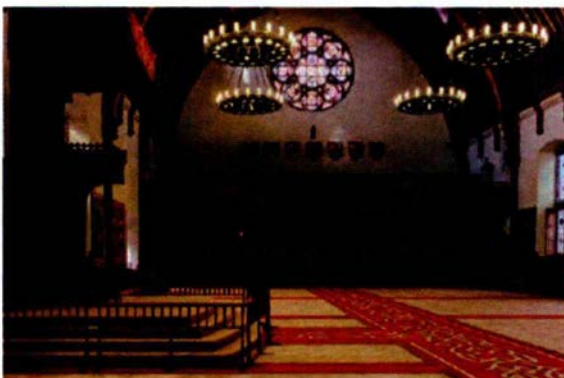
Stand van zaken op hoofdlijnen

Doel update:

- › Overzicht bieden aan algemene voortgang
- › Bespreken grootste risico's, knelpunten en kansen

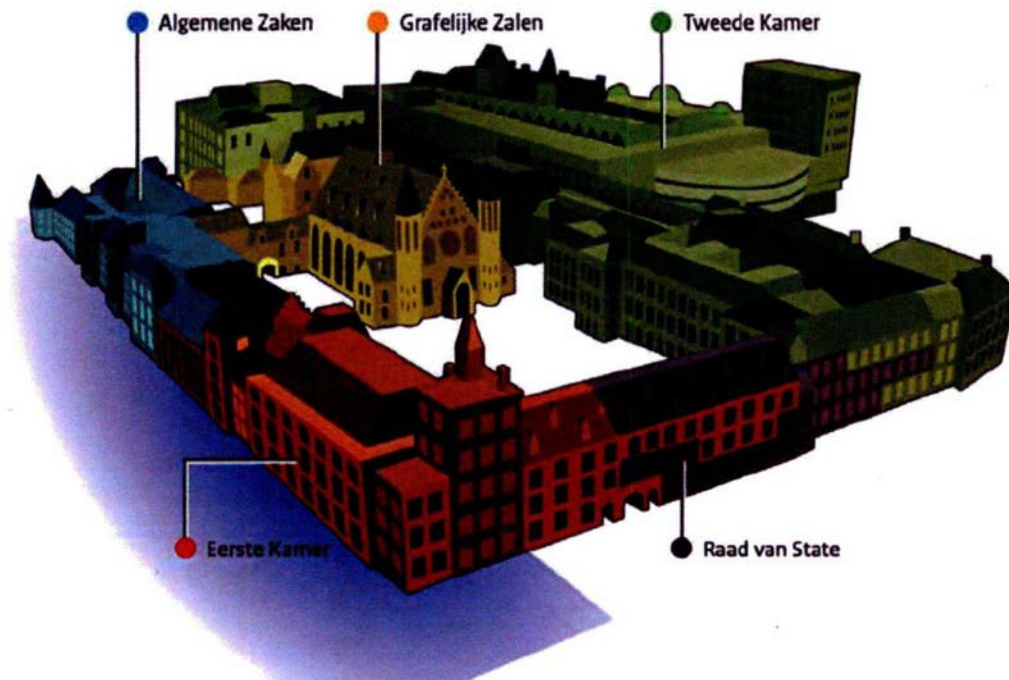

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (1/5)

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (2/5)

Algemeen:

- > Afspraken aanpassing "schuif" gemaakt.

Eerste Kamer:

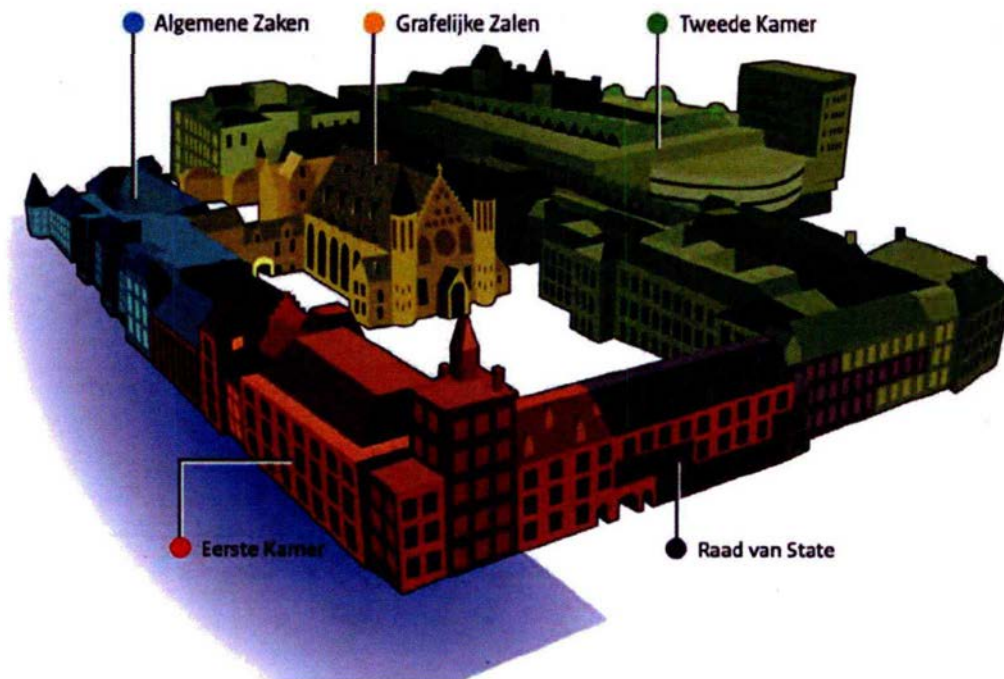
- > VO vastgesteld per juni 2019;
- > DO vordert; Planning DO wordt aangepast agv besluitvorming schuif.

Raad van State:

- > VO vastgesteld per oktober 2019.
- > VO zal herzien moeten worden agv besluitvorming schuif.

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (3/5)

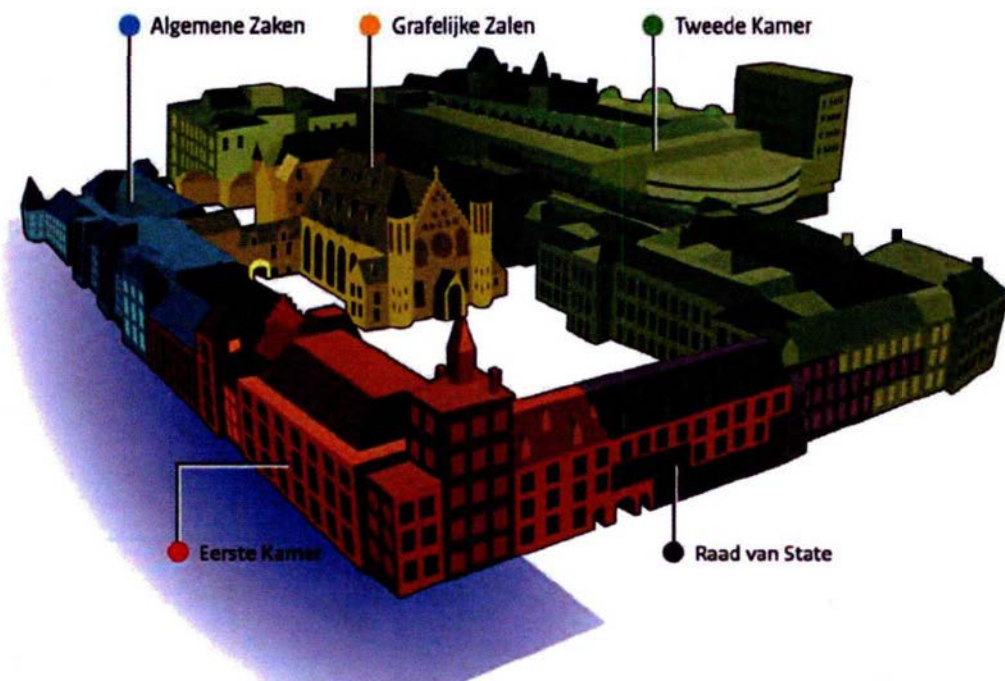

Tweede Kamer:

- > Zes nieuwe architecten gecontracteerd.
- > Review van VO OMA als richting vastgesteld in november '19 door BBC/Presidium.
- > Functioneel VO in concept gereed eind feb '20.
- > Second opinion op binnenklimaat.
- > Oplossingen voor entree, logistiek en Nieuwspoort ontwikkelen zich.
- > Bouwaanvraag gepland in Q4 '20.

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (4/5)

Algemene Zaken:

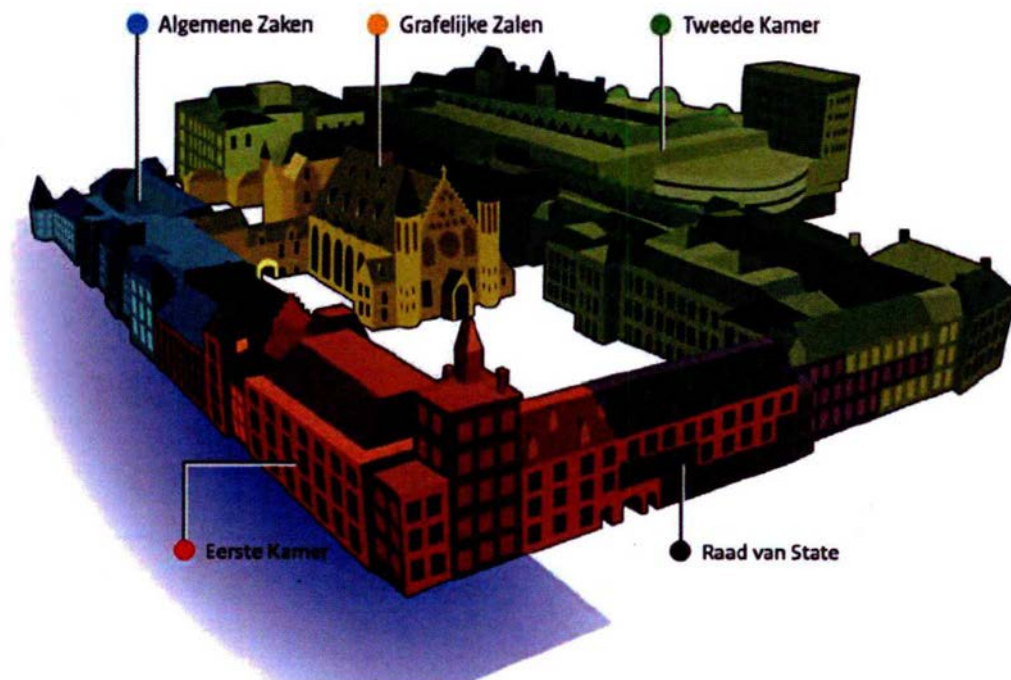
- > VO in ontwikkeling, doelstelling: in grote lijnen gereed voor zomerreces '20.
- > In dit VO ontwikkelingen agv de schuif opnemen.

Grafelijke Zalen:

- > DO in ontwikkeling, doelstelling gereed in de loop van Q2 '20. Wijziging planning agv besprekingen RCE irt stijpunten.
- > Bouwaanvraag gepland Q3, voorbereiding gestart.

Belangrijkste mijlpalen Renovatie (5/5)

Buitenruimte:

- › VO "on hold" gezet, o.a. ivm nog te nemen besluit vwb de entree voor de TK.
- › Technische PvE dient in volgende ontwerpfase te worden meegenomen.

Centrale energievoorziening:

- › VO wordt zowel getoetst bij gebruikers als integraal op haalbaarheid.

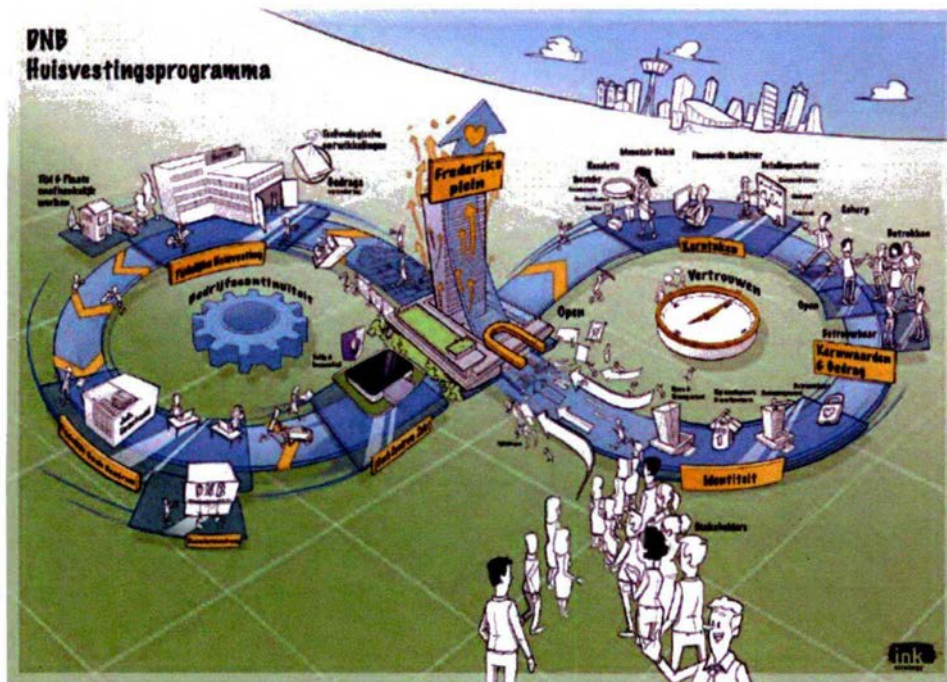
Tijdelijke maatregelen:

- › Dit jaar ontwikkelen in afstemming met gemeente, gebruikers en aannemers.

Belangrijkste risico's en kansen Renovatie (1/4)

Belangrijkste risico's en kansen (2/4)

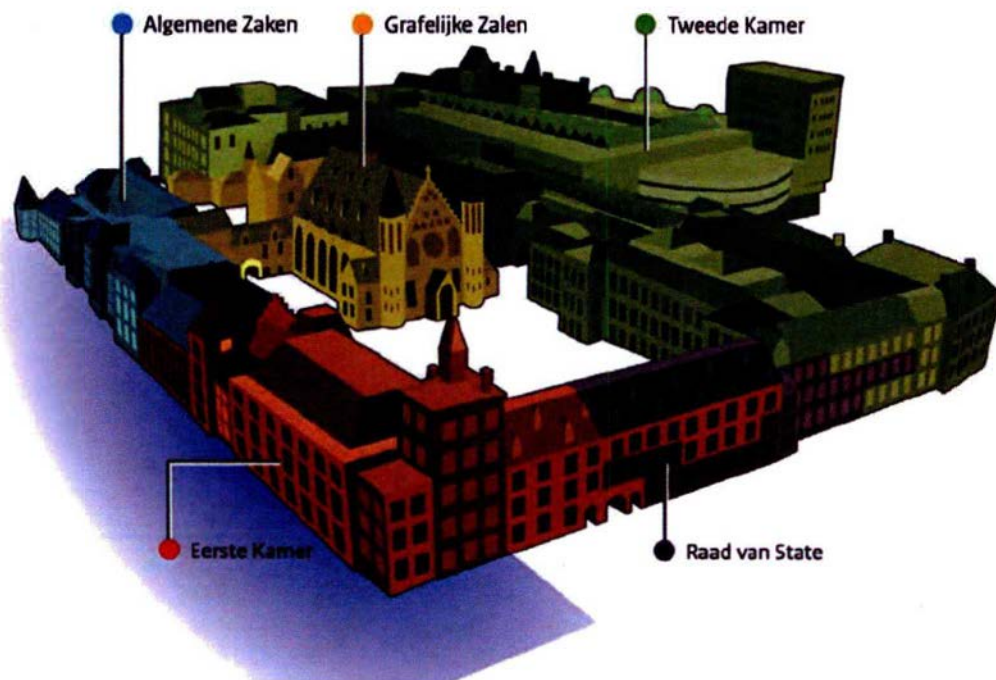

Top 3 risico's renovatie

- > Stikstof (raakt direct vergunning tijdelijke huisvesting AZ en eindsituatie).
- > Onvoldoende alignment tussen bouwkundige ingrepen en transitie gebruikers (zie hiernaast voorbeeld DNB).
- > Het verbouwen van het eigen huis kan tot spanningen leiden die versterkt worden door de unieke samenstelling van betrokkenen, grote publieke aandacht en politieke context.

Belangrijkste risico's en kansen (3/4)

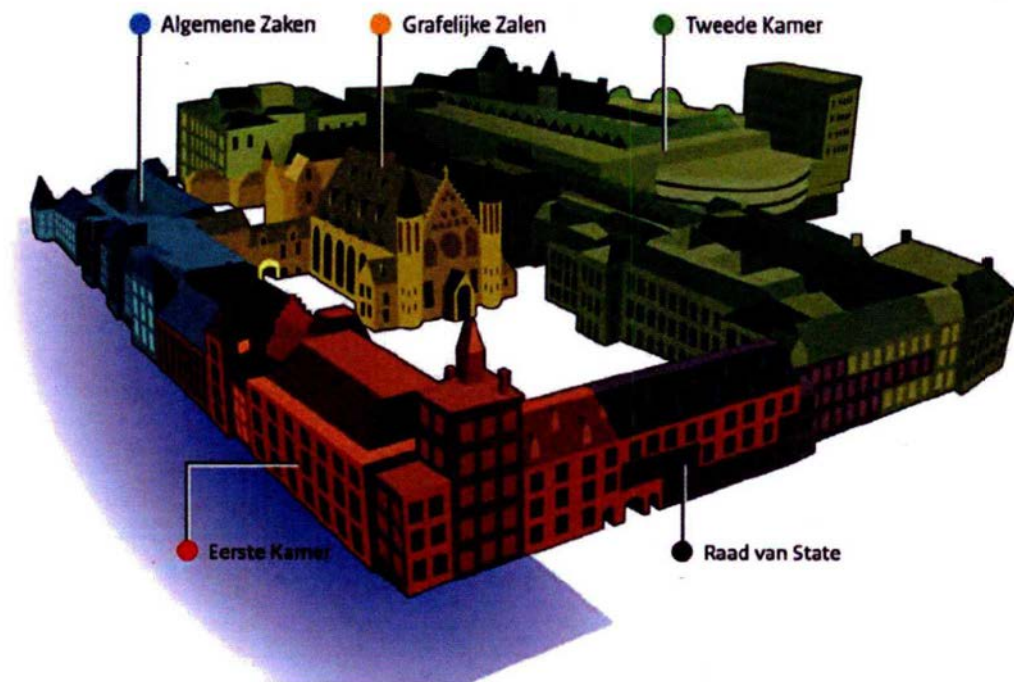
Top 3 risico's renovatie

NB: risico schuif is, na formele besluitvorming in stuurgroep Binnenhof, gemitigeerd.

NB: risico irt COVID-19 nog onduidelijk.

Belangrijkste risico's en kansen (4/4)

Top 3 kansen renovatie

- › Renovatie kan aandacht voor het democratische fundament onder onze rechtstaat positief beïnvloeden.
- › Het moment is daar om de gebouwen van het Binnenhof te verduurzamen.
- › De renovatie kan helpen om complex-overstijgende aspecten voor de volgende generatie goed in te vullen. Concrete voorbeelden: beveiliging, brandveiligheid, toegankelijkheid, invulling Nieuwspoort.

Doc80

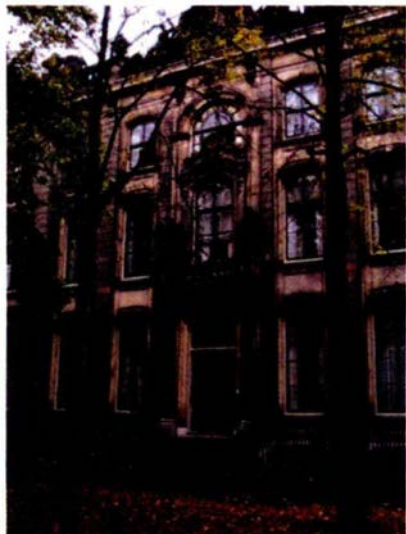

B Renovatie
Binnenhof

Tijdelijke huisvesting (resp. EK/RvS, TK, AZ)

Lange Voorhout 34-36/
Kazernestraat

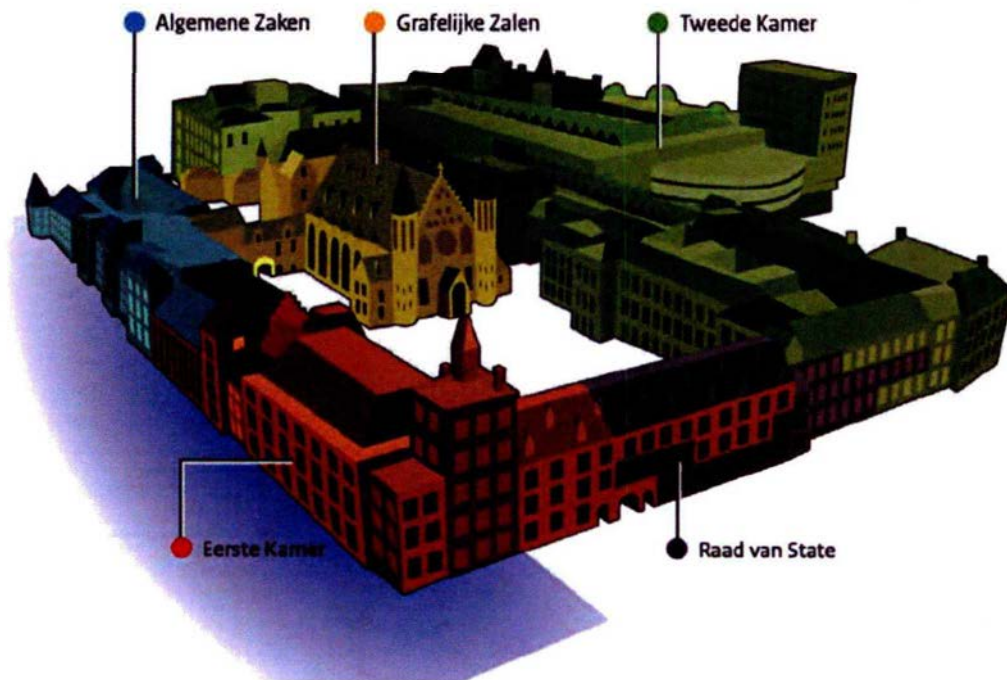
Bezuidenhoutseweg 67

Rondon Catshuis

Belangrijkste mijlpalen Tijdelijke Huisvesting EK/RvS

- › Sloopwerkzaamheden gestart en nagenoeg afgerond.
- › Kritische bestellingen zijn geplaatst.
- › Aannemingscontract is verstrekt.

Uitvoeringsplanning:

- › Bouwkundig gereed januari '21. NB: bij plenaire zaal zit spanning in de planning.
- › Testen en inhuizen eerste helft '21.
- › Verhuizing zomer '21.

Doc66

B Renovatatie
Binnenhof

Doc80

B Renovatie
Binnenhof

Doc60

B Renovatie
Binnenhof

Dob60

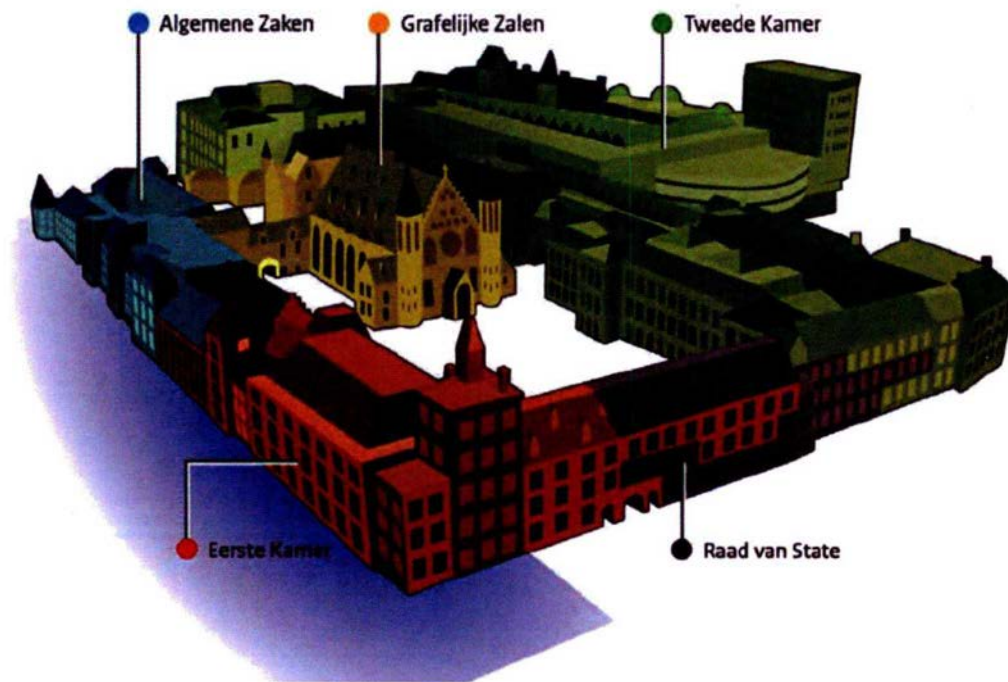

 Renovatie
Binnenhof

Belangrijkste mijlpalen Tijdelijke Huisvesting (TK)

- > Uitvoering op volle kracht bezig.
- > Bouwkundig gereed november '20.
- > Daarna bouwkundig afronden specifieke deelprojecten (oa. Nieuwspoort).
- > Na afronding bouwkunde testen systemen, inhuizen tot reces zomer '21.
- > Reces zomer '21 verhuizen.

Doc60

B Renovatie
Binnenhof

Deze

Renovatie
Binnenhof

Doc60

B Renovatie
Binnenhof

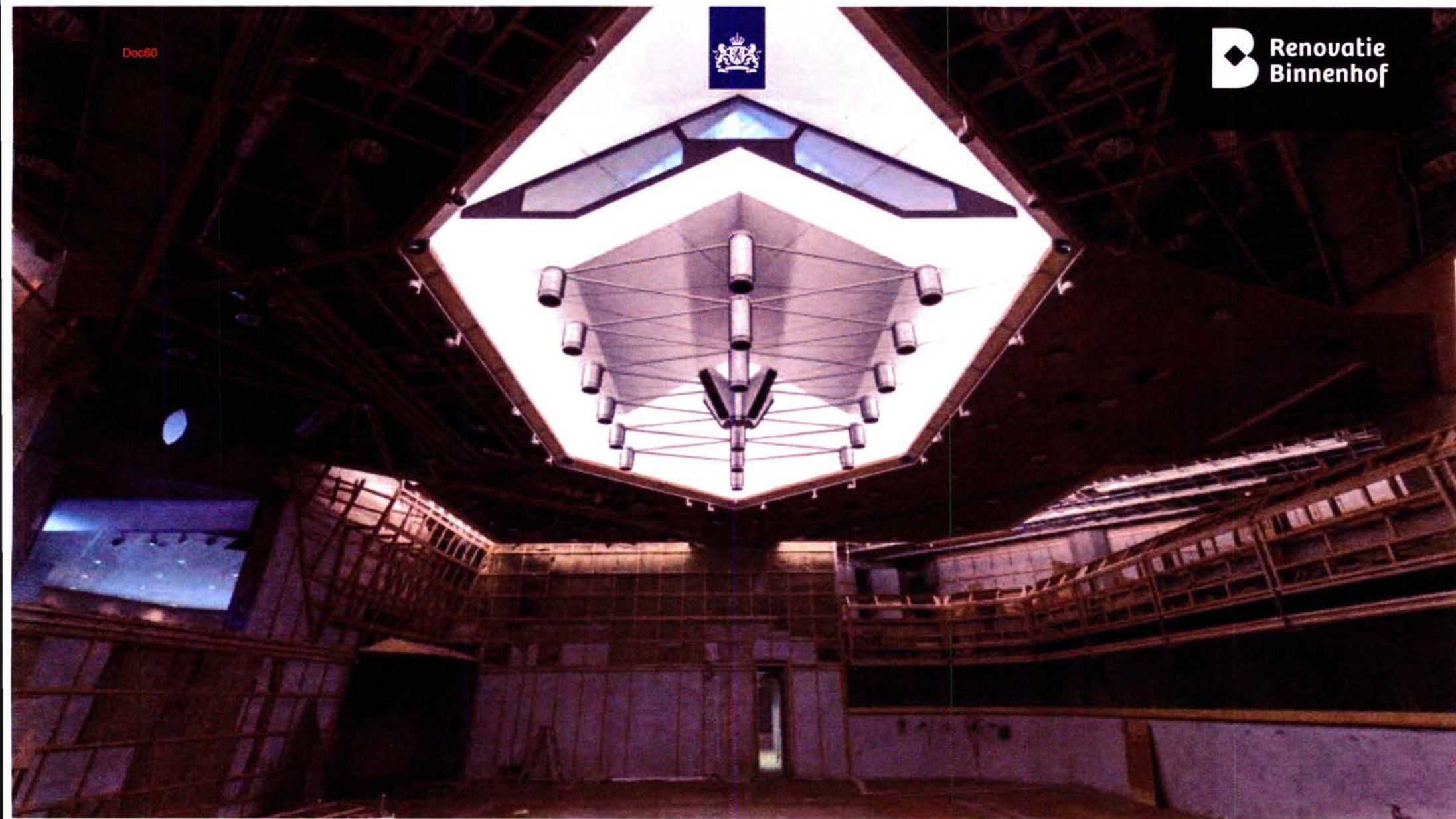

Doc60

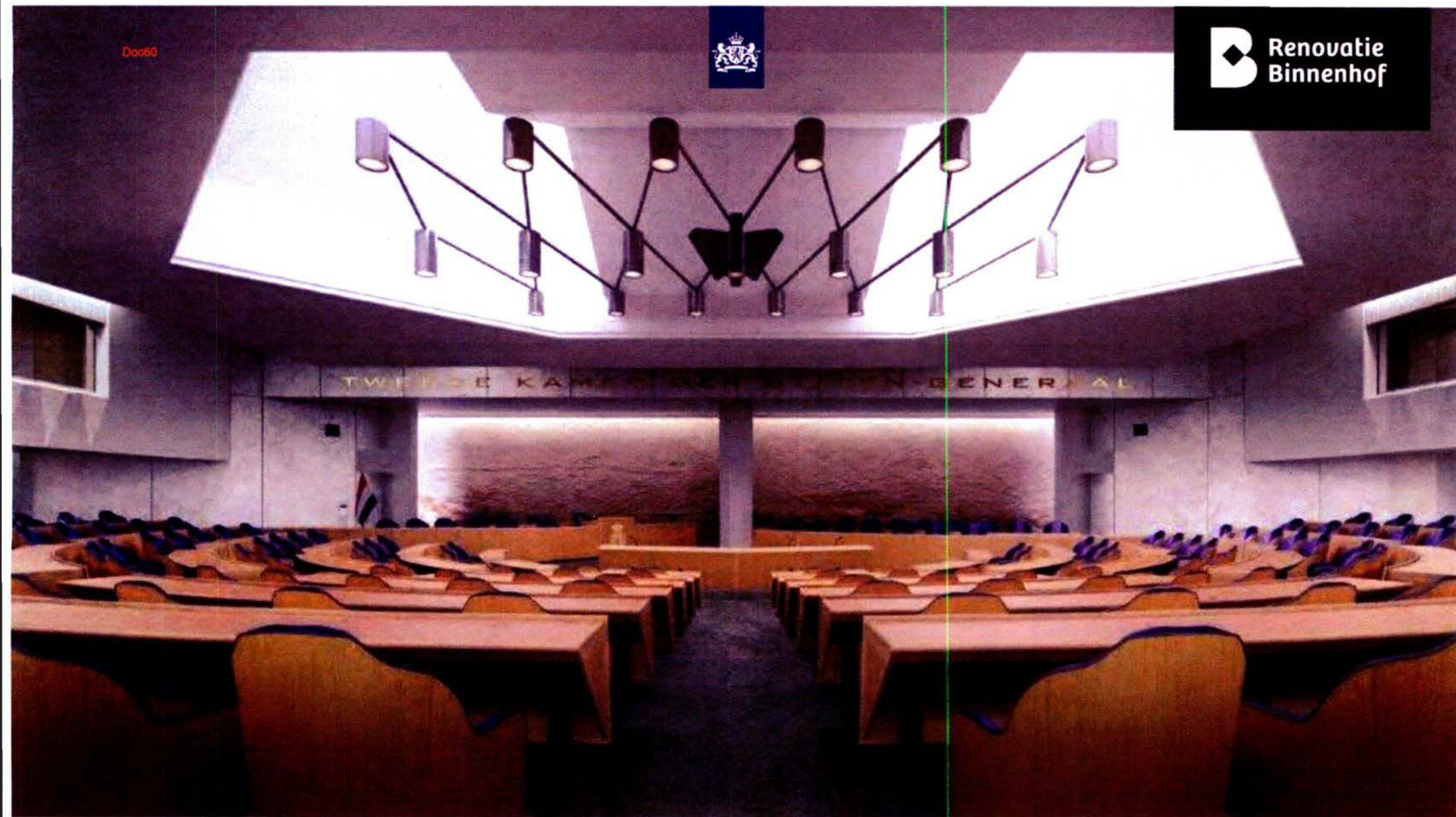
**Renovatie
Binnenhof**

Doo80

B Renovat
Binnenhof

Doc60

Tijdelijke huisvesting (resp. EK/RvS, TK, AZ)

Lange Voorhout 34-36/
Kazernestraat

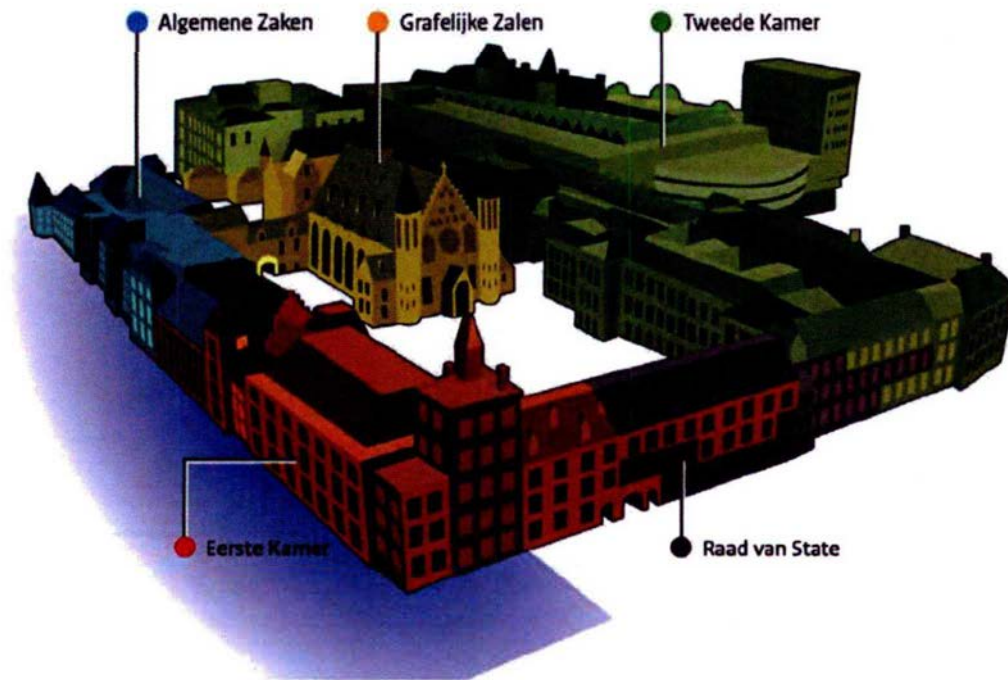
Bezuidenhoutseweg 67

Rondon Catshuis

Belangrijkste mijlpalen Tijdelijke Huisvesting AZ

Tijdelijke units:

- › Vergunningaanvraag in hoofdlijnen rond, oplossing NOx (Stikstof) lijkt rond.
- › Units in voorbereiding, daarna in aanbouw op terrein aannemer.
- › Daarna plaatsen op terrein, testen en inhuizen.

Catshuis:

- › Ontwerpwerkzaamheden tbv geschikt maken functies Cathuis gestart.
- › Stagnatie agv maatregelen COVID-19

06:00

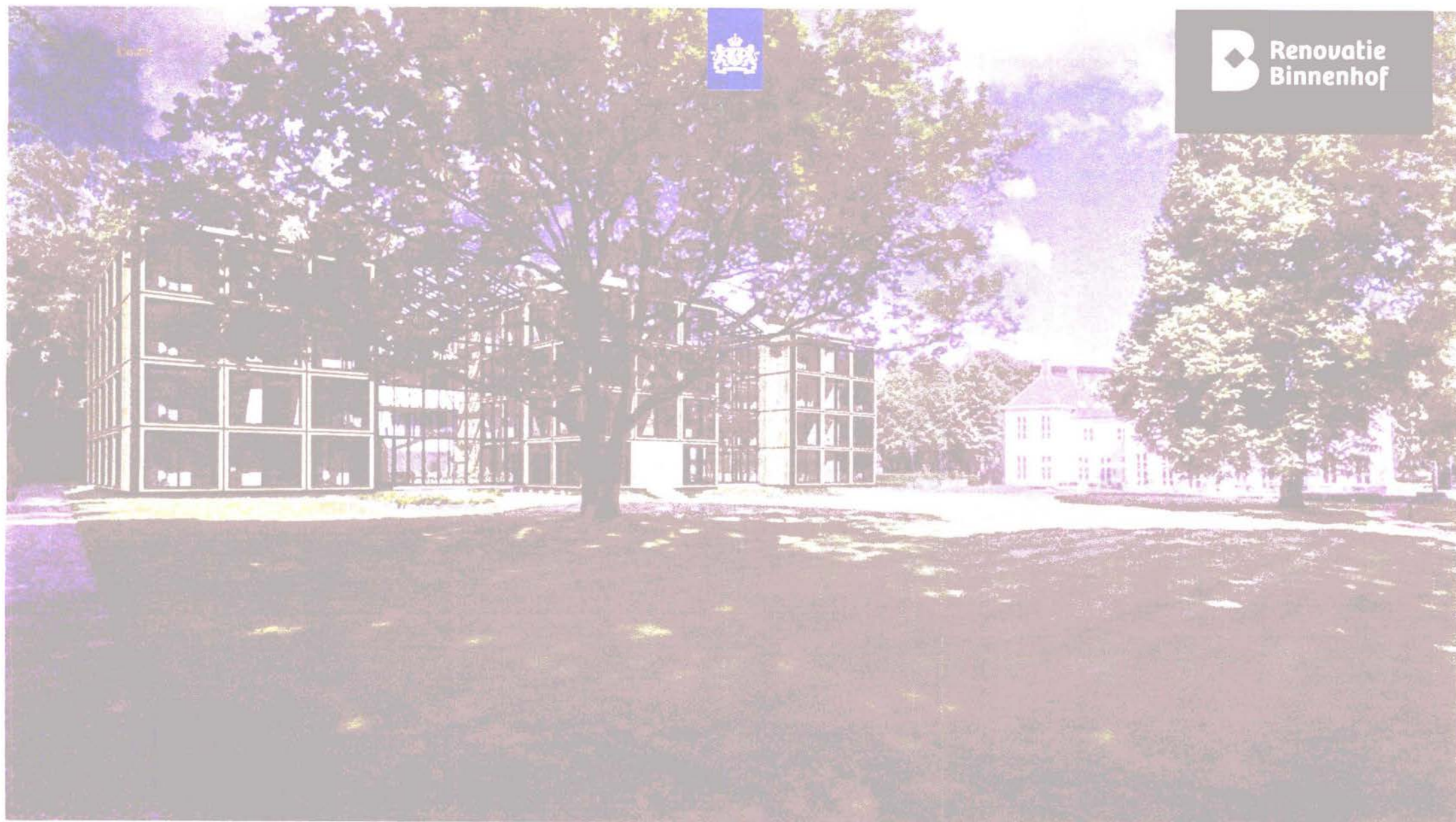
B Renovatie
Binnenhof

10000

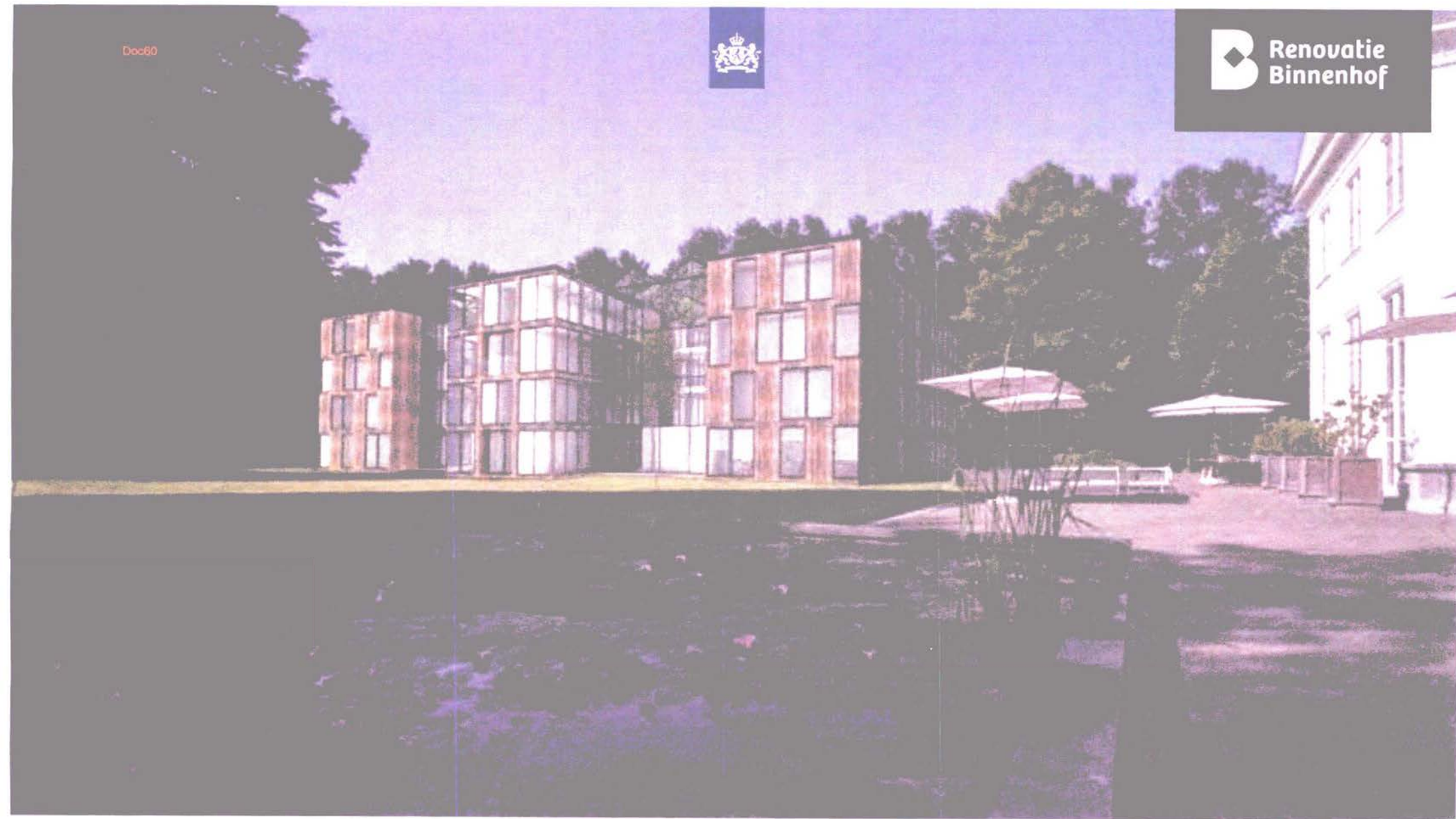
B Renovatie
Binnenhof

Doc60

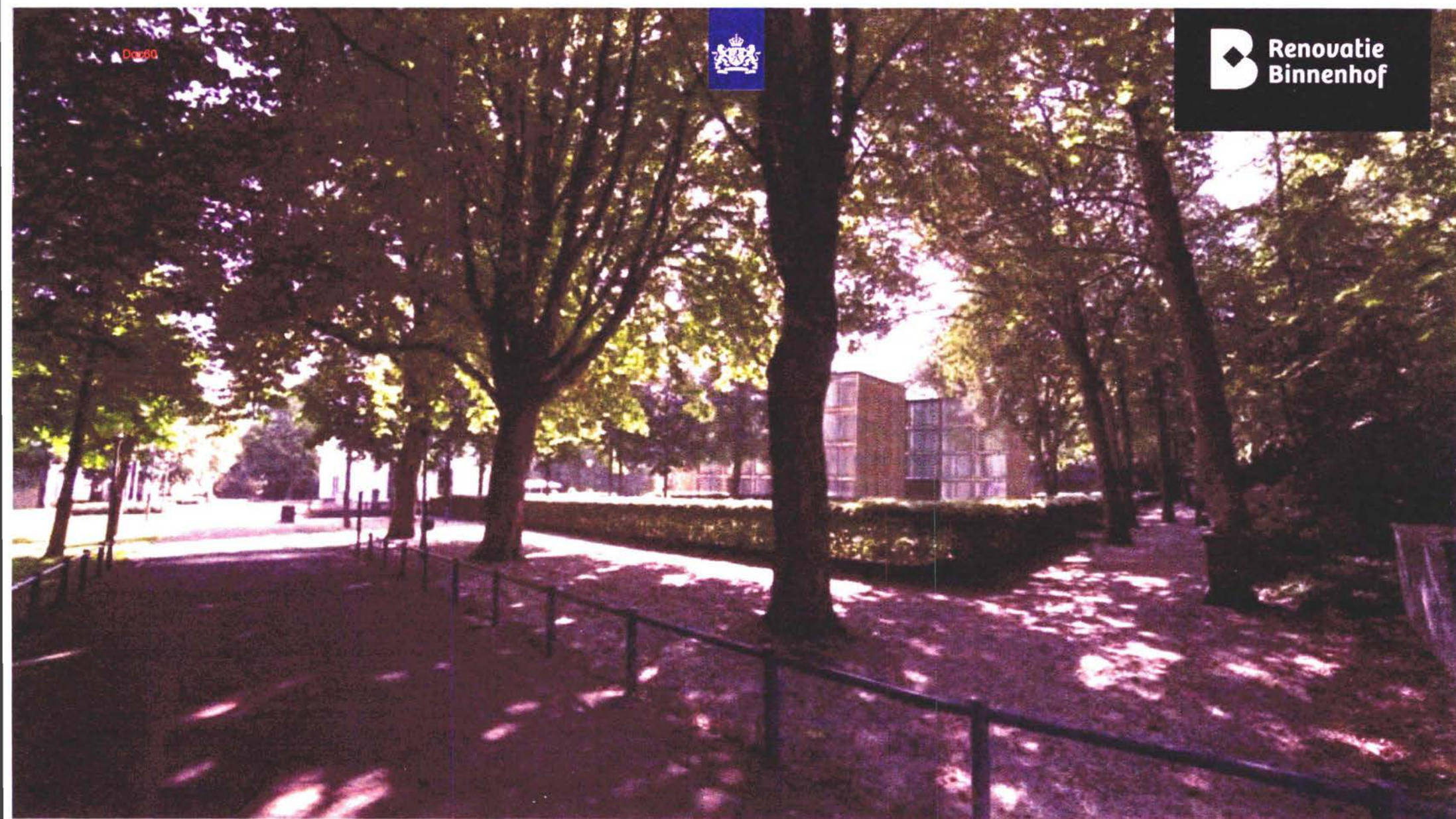
B Renovatie
Binnenhof

04x00

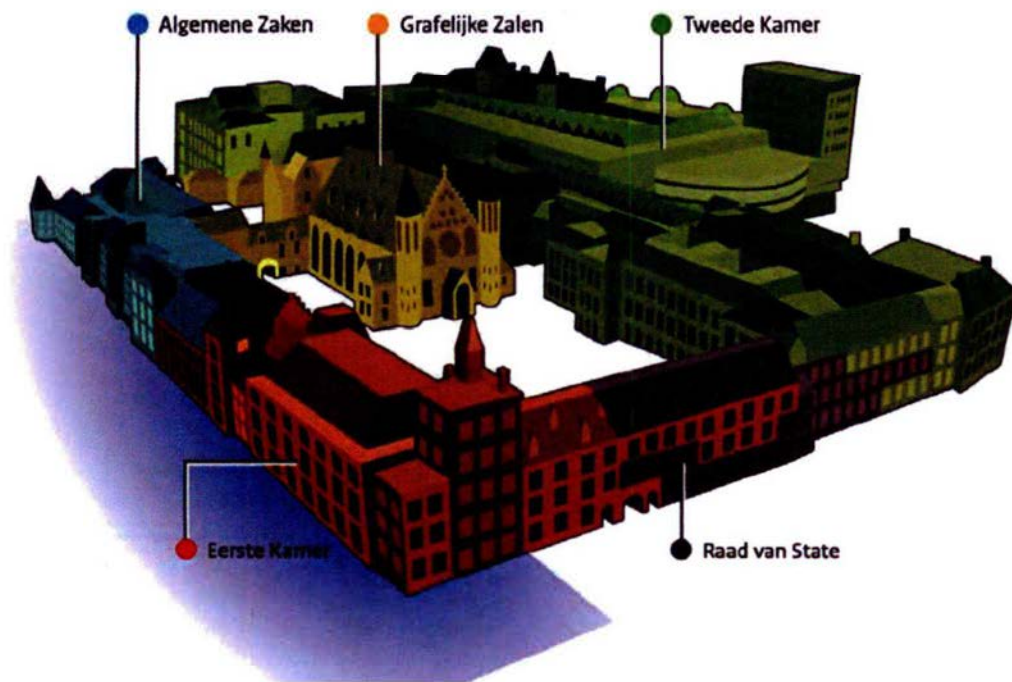

B Renovatie
Binnenhof

Belangrijkste mijlpalen Tijdelijke Huisvesting

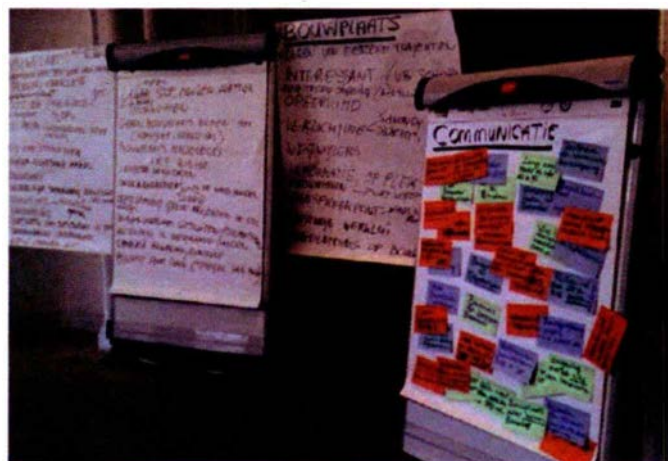

Verbindingen

- > ICT-voorzieningen en ondergrondse bekabeling: ligt op schema: uitvoering gereed per Q1'20 (eerste tranche) en Q2'20 (tweede tranche).

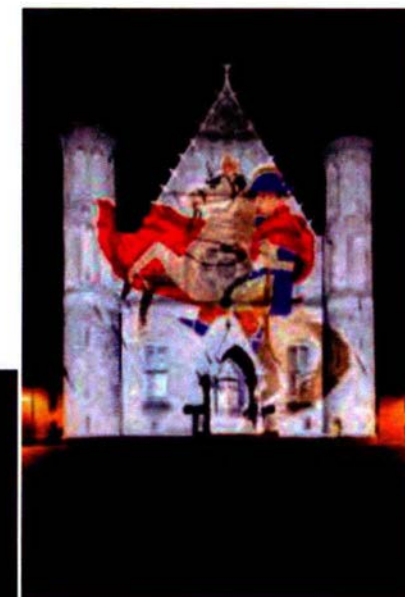
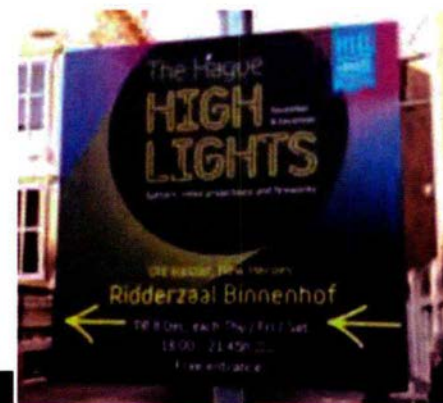
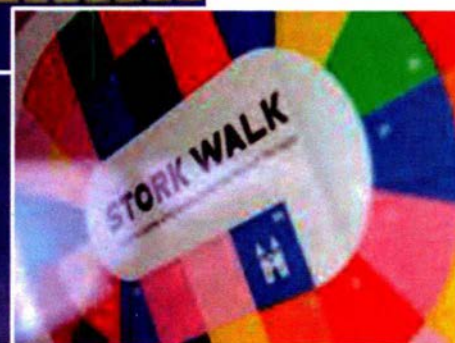
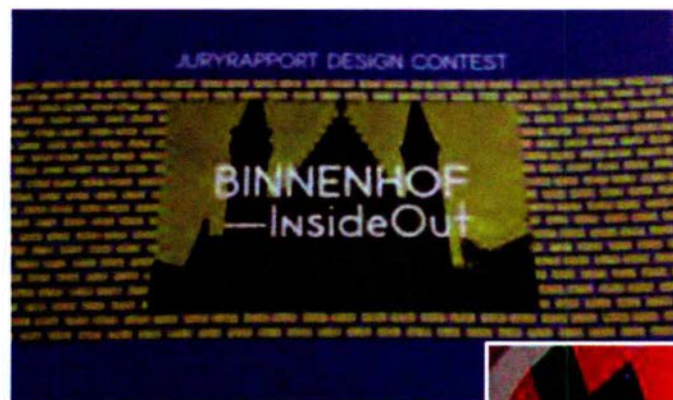

Overleg met omgeving

Ondernemers, culturele instellingen, omwonenden, gemeente, marketingorganisaties, etc.

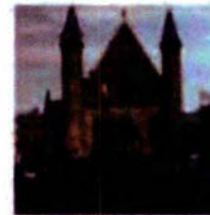

www.rijksvastgoedbedrijf.nl/binnenhof

Vastgoed

Den Haag, renovatie Binnenhof

Op het Binnenhof in Den Haag zetelen de Eerste en Tweede Kamer, Raad van State en het ministerie van Algemene Zaken. Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van het Binnenhofcomplex, een 8 eeuwen oud monument dat continu "in bedrijf" is. Na een periode van intensief gebruik kampt het Binnenhof met veel technische en bouwkundige gebreken. Grootschalige renovatie is noodzakelijk voor meer veiligheid en betere (werk)omstandigheden voor gebruikers en bezoekers. En om het cultureel erfgoed voor de lange termijn te behouden.

Meer over Vastgoed

- Te koop
- Binnenkort te koop
- Projecten in aanbesteding
- Projecten in uitvoering
- Vastgoed in beheer
- Verhuur of verpacht

Zie ook

- **Renovatie Binnenhof: tijdelijke huisvesting aanhoudingen**
(25-12-2014) | 10:13
- **Plankdijversiering Renovatie Binnenhof**
- **Binnengroeven renovatie Binnenhof gebouwen, ondergronds**
(08-11-2014) | 13:00

→ **Waarom intensiveren?**

→ **Wat intensiveren?**

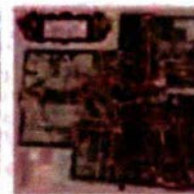
→ **Hoe intensiveren?**

→ **Omgeving**

→ **Tijdelijke huisvesting**

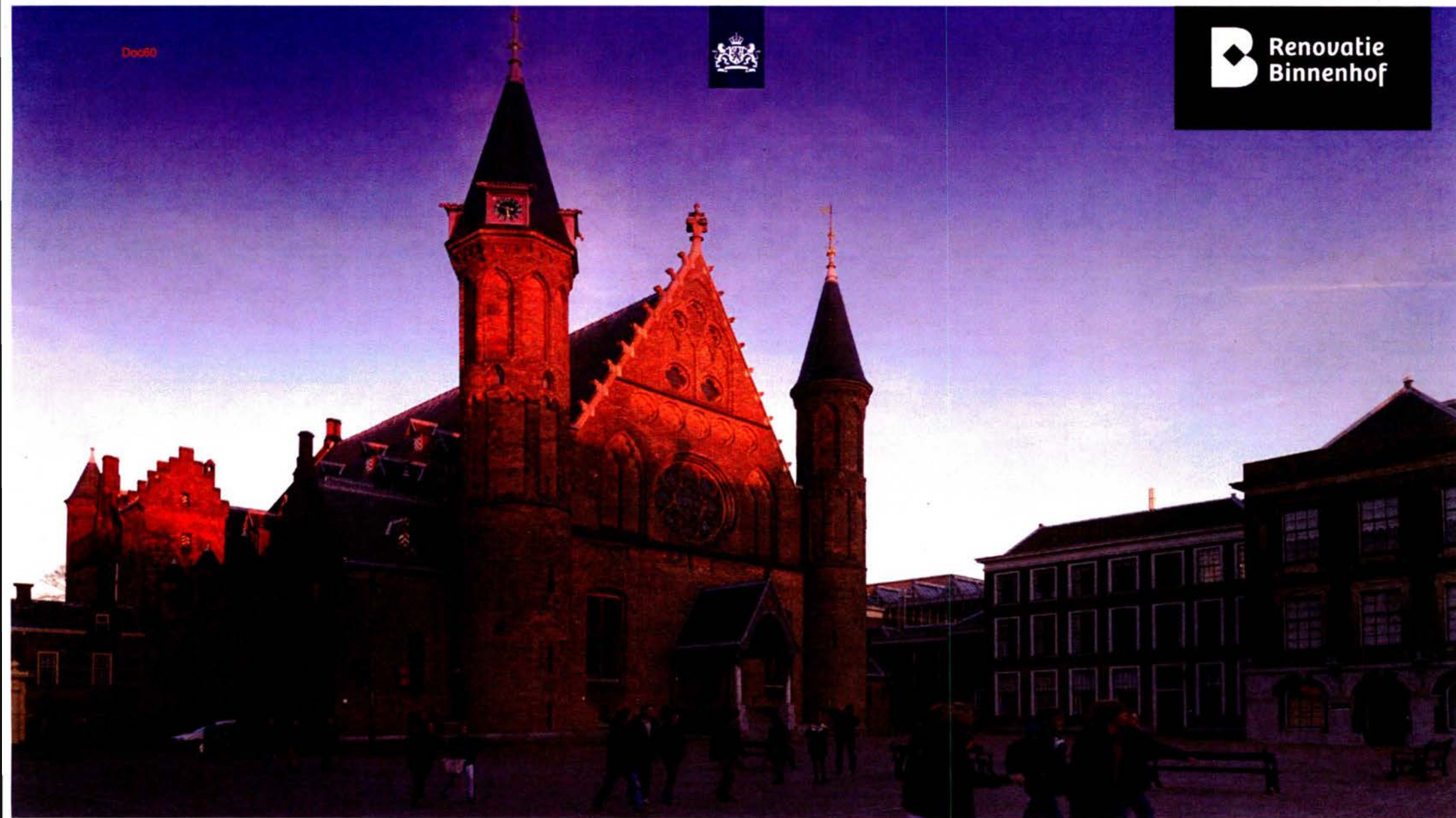

→ **Geschiedenis Binnenhof**

Doc60

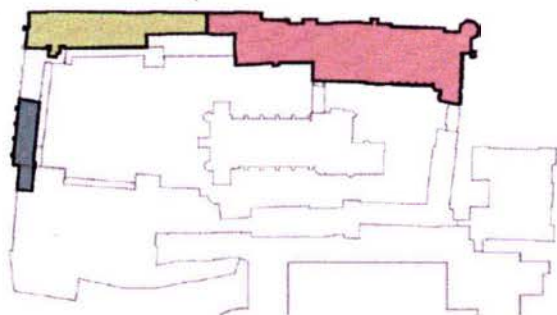

 **Renovatie
Binnenhof**

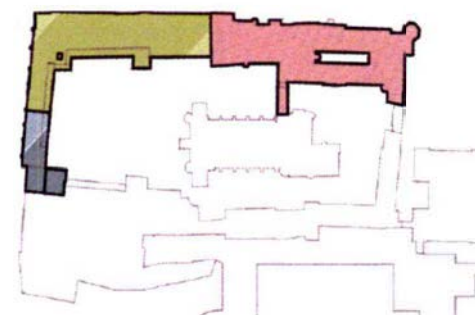
Principe nieuwe indeling

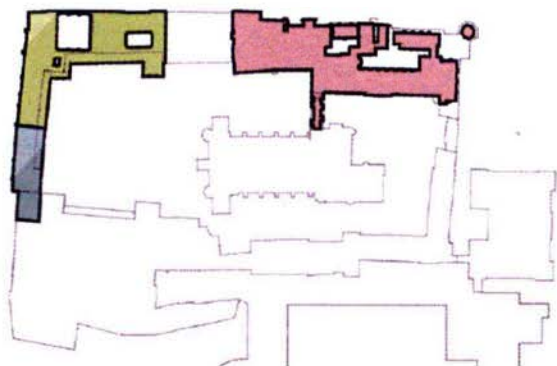
Kelder

Begane grond

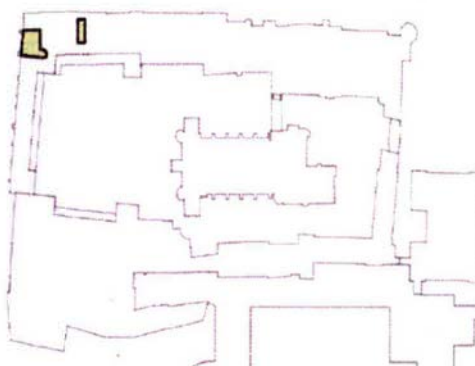
Eerste verdieping

Tweede verdieping

Derde verdieping

Vierde verdieping

Protocol voor de Rijksdienst

Datum	3 juni 2020
Status	Definitief – Versie 2

>>Wijzigingen ten opzichte van versie 1 in geel<<

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
1. Randvoorwaarden en uitgangspunten	4
2. Gezond en veilig gebruik van gebouwen.....	6
2.1. <i>Uitgangspunten.....</i>	6
2.2. <i>Capaciteit van de rijkskantoren</i>	6
2.3. <i>Uitvoeringsrichtlijnen gebruik.....</i>	7
2.4. <i>Plan per kantoorpand: Rollen en verantwoordelijkheden... 7</i>	7
2.4.1. <i>Facilitair dienstverleners</i>	7
2.4.2. <i>Gebruikers</i>	7
2.5. <i>Specialties.....</i>	8
2.6. <i>Schoonmaak en hygiëne.....</i>	8
3. Vervoer.....	9
4. Gezond en veilig werk voor medewerkers	11
4.1. <i>Medewerkers met een contactberoep</i>	11
4.2. <i>Thuiswerken</i>	11
4.3. <i>Kwetsbare groepen.....</i>	12
4.4. <i>Wie mogen er naar het werk.....</i>	13
5. Continuïteit van de ICT-dienstverlening	14
5.1. <i>Acute maatregelen</i>	14
5.2. <i>Structurele maatregelen.....</i>	14
6. Bijlagen	16

Inleiding

Het kabinet heeft gevraagd aan sectoren binnen de maatschappij om een protocol op te stellen over de wijze waarop wordt voldaan aan de eisen die de bestrijding van COVID-19 stelt, de zogenaamde 1,5 meter-samenleving. De Rijksdienst is aangemerkt als een van de 26 sectoren, waarvoor een protocol moet worden opgesteld.

De Rijksdienst omvat een groot aantal organisatie-onderdelen met zeer uiteenlopende taken en werkzaamheden die cruciaal zijn voor het functioneren van de Nederlandse samenleving. Er werken ruim 120.000 medewerkers. In dit protocol zijn de rijksbrede kaders geformuleerd op basis waarvan zij de komende periode op een gezonde en veilige manier hun werk kunnen doen. Ministeries vertalen deze waar nodig door naar hun eigen organisatie-onderdelen.

Het protocol ziet op huisvesting en facilitaire dienstverlening, vervoer, personeel en ICT. Waar nodig worden afspraken in het protocol vastgelegd in nadere procedures en werkafspraken. Bij het protocol hoort een draaiboek over de wijze waarop het protocol ten uitvoer wordt gebracht.

Voor de afbakening van de Rijksdienst is aangesloten bij de CAO Rijk. Daarmee is het protocol van toepassing op de werkgevers die vallen onder de sector Rijk. Dit protocol is niet van toepassing op het Defensie-apparaat en op zbo's met eigen rechtspersoonlijkheid.

Statusinformatie

- Het protocol is vastgesteld door de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk (ICBR) en het overleg van Secretarissen-Generaal (SGO).
- Met de GOR Rijk en de vakbonden heeft informeel overleg plaatsgevonden. Bij de uitwerking van het protocol in nadere procedures en werkafspraken zullen elementen, waarvoor hun instemming respectievelijk overeenstemming nodig is, aan hen worden voorgelegd. Ministeries overleggen decentraal met vakbonden en/of medezeggenschapsorganen over onderwerpen die specifiek voor ministeries/locaties zijn.
- De interdepartementale werkgroep, ressorterend onder het ministerie van EZK, die alle sectorale protocollen beoordeelt, heeft een positief advies uitgebracht. Het door de werkgroep genoemde verbeterpunt gericht op het actueel houden van het protocol en de Rijksbrede richtlijnen werkgever Rijk is verwerkt in hoofdstuk 1.

1. Randvoorwaarden en uitgangspunten

- De Rijksdienst leeft de huidige en toekomstige richtlijnen van het RIVM strikt na.
- De Rijksdienst biedt een gezonde en veilige werkomgeving voor haar medewerkers met extra aandacht voor medewerkers met een kwetsbare gezondheid en andere groepen die extra nadelige effecten van de Corona-pandemie ondervinden.
- Beperkingen aan de capaciteit van het openbaar vervoer en aan de capaciteit van gebouwen leiden ertoe dat voor medewerkers die niet vanwege een cruciale functie of een vitaal proces op hun werk moeten verschijnen het regime "thuiswerken, tenzij" geldt, totdat het kabinet de maatregelen voor de Rijksdienst versoepelt. Dit brengt de opgave met zich mee voor deze groep om de voorzieningen om thuis te kunnen werken te professionaliseren.
- De Rijksdienst kent een grote diversiteit aan typen medewerkers, werksoorten, regionale verschillen en soorten gebouwen. Dit brengt met zich mee dat het protocol uniforme richtlijnen biedt waar ministeries zich aan dienen te houden en tegelijk ruimte biedt die recht doet aan de verschillen tussen organisatie-onderdelen die er zijn.
- Vanuit de rol van kadersteller voor rijksbeleid op het gebied van bedrijfsvoering is DG Overheidsorganisatie van het ministerie van BZK verantwoordelijk voor:
 - Het opstellen van dit protocol
 - Inbreng/afstemming met relevante partijen
 - Regie over de uitvoering
 - Rapportage over voortgang en resultaten
- Voor de herstart en opschaling van het gebruik van panden is het uitgangspunt dat alle betrokken partijen binnen de Rijksdienst in goed onderling overleg en in alle redelijkheid tot de uitvoering van deze bijzondere opgave komen. In het geval dat desondanks er een geschil optreedt wordt dat ter beoordeling wordt voorgelegd aan DG Overheidsorganisatie.
- Het is van belang dat de gemaakte afspraken over het gebruik van panden, met name die op het gebied van veiligheid, afstand houden en hygiëne, strikt worden nageleefd. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pandgebonden facilitair dienstverlener (CDV) en de gebruikersvertegenwoordiger. De pandgebonden CDV's hebben een monitorings- en signaleringsfunctie. Bij signaleringen van onveilig gedrag en afwijkingen van gemaakte afspraken, zoals overschrijding van het maximaal aantal gebruikers in een pand wordt dit direct gemeld en besproken met de regiepartij van het desbetreffende pand en worden in onderling overleg maatregelen getroffen.

- Het protocol is een momentopname. De komende tijd zullen nieuwe vraagstukken opkomen. Het RIVM kan op basis van nieuwe inzichten de richtlijnen aanpassen. Het kabinet kan nieuwe maatregelen treffen of juist maatregelen schrappen. De in het protocol aangekondigde regelingen zullen worden voorbereid. Maandelijks zal worden bekeken of het protocol moet worden aangepast op de veranderde omstandigheden. Daarnaast zullen zogenaamde de Rijksbrede richtlijnen werkgevers sector Rijk, waarin sinds het begin van de coronacrisis alle gemaakte afspraken en getroffen regelingen worden bijgehouden, worden geactualiseerd, wanneer daar aanleiding toe is.

2. Gezond en veilig gebruik van gebouwen

2.1. Uitgangspunten

Met het oog op veiligheid en beheersbaarheid geschiedt de (her)ingebruikname en de opschaling van het gebruik van panden fasegewijs, gedoseerd en geregisseerd. Panden worden fasegewijs in gebruik genomen en de opschaling van het aantal aanwezige personen geschiedt trapsgewijs, waarbij steeds wordt gemonitord of de getroffen maatregelen effect hebben en de veiligheid gewaarborgd blijft.

2.2. Capaciteit van de rijkskantoren

De totale benutbare capaciteit van kantoren zal sterk afnemen als gevolg van de 1,5 meterregel. De precieze afname van de capaciteit verschilt per pand en is onder meer afhankelijk van de indeling van de kantoorwerkgebieden, de vormgeving en omvang van decentrale ondersteunende ruimtes en de maximale (doorstroom)capaciteit van liften, trappen, tourniquets, doorgangen, en het gebruik van de zitcapaciteit in de overleg- en vergaderzalen. Met name bij panden waar sprake is van hoogbouw (gebruik liften), bureaus relatief dicht op elkaar staan of gangen relatief smal zijn neemt de capaciteit sterk af.

De maximaal benutbare capaciteit wordt per pand bepaald door de pandgebonden CDV op basis van gemeenschappelijk overeengekomen afwegingscriteria en uitvoeringsrichtlijnen voor gebruik, zoals opgenomen in bijlage a en b. Hierbij wordt ook gekeken naar bezoekers, met name voor die panden met een publieksfunctie (bijv. balies IND).

Aspecten die van invloed zijn op de benutbare capaciteit van kantoren:

- **Openstelling:** Een verruimde openingstijd en spreiding van aanwezigheid over de dag kan bijdragen aan een vergroting van de benutbare capaciteit in de tijd (en vermindering van reizen in de spits) en bijvoorbeeld gedeeld gebruik mogelijk maken door in tijdsloten te werken. De mogelijkheden hiervoor zijn gebouwfafhankelijk.
- **Delen van werkplekken:** In het huidige kantoorconcept van de Fysieke Werkomgeving Rijk (FWR) is het delen van werkplekken op basis van activiteitgerelateerd werken het uitgangspunt. Bepaald moet worden, in de anderhalvemetersamenleving, in hoeverre het delen van bureauwerkplekken inclusief ICT-middelen past binnen het uitgangspunt om de werknemer een gezonde en veilige werkomgeving te bieden. In afwachting van een RIVM-richtlijn in deze wordt het uitgangspunt gehanteerd dat het delen van werkplekken mogelijk blijft en dat per dag een werkplek door één persoon gebruikt wordt totdat deze is schoongemaakt en opnieuw voor gebruik is vrijgegeven.
- **Aanpassingen in kantoren:** uitgangspunt is dat kleinere aanpassingen door de pandgebonden CDV kunnen worden getroffen, maar dat er geen ingrijpende maatregelen worden genomen tot er meer zicht is op structurele behoeften die als gevolg van de coronacrisis en de anderhalvemetersamenleving zijn ontstaan

2.3. Uitvoeringsrichtlijnen gebruik

De vier concerndienstverleners Rijk (CDV's) hebben gezamenlijk uitvoeringsrichtlijnen opgesteld voor het gebruik van kantoorpanden. Hierin zijn ook eisen op het gebied van techniek en veiligheid vanuit het Rijksvastgoedbedrijf opgenomen. Deze richtlijnen zijn opgenomen in bijlage b en gelden voor alle rijkskantoren, dus ook voor panden met een eigen facilitair dienstverlener en panden met een DBFM-constructie.

2.4. Plan per kantoorpand: Rollen en verantwoordelijkheden

Voor elk pand wordt op basis van dit protocol en de uitvoeringsrichtlijnen voor gebruik een plan gemaakt door de pandgebonden CDV¹ in nauwe samenwerking met de gebruikersvertegenwoordiger en het Rijksvastgoedbedrijf. De kern van het plan is het vaststellen van de maximaal benutbare capaciteit en de wijze waarop het gezond en veilig kan worden gebruikt en daarmee dus kan worden voldaan aan de richtlijnen van het RIVM. Hierna worden per partij de rol en de verantwoordelijkheid nader toegelicht. Deze rolverdeling is vastgelegd in het rijkshuisvestingsstelsel voor kantoren.

2.4.1. Facilitair dienstverleners

De Concerndienstverleners Rijk (CDVs) hebben veel kennis van de panden en ervaring met de praktische inrichting en afstemming van huisvesting en facilitaire voorzieningen binnen de panden. Zij stemmen onderling hun werkwijze af, zodat eenduidigheid van definities en uitgangspunten zoveel mogelijk is gegarandeerd. Een aantal panden maakt voor de facilitaire voorzieningen gebruik van een eigen dienstverlener. Ook voor deze panden met eigen dienstverleners geldt dit protocol.

Op pandniveau dragen de pandgebonden CDV's en overige facilitaire dienstverleners zorg voor:

- Het schouwen van de panden;
- Het bepalen van de maximaal benutbare capaciteit in aantallen personen in relatie tot de 1,5 meter-maatregelen;
- Overleg met de gebruikers over de openstelling en het gebruik van de panden;
- Inschakelen van arbeidshygiënische kennis (ventilatie, luchtstromen).
- Inrichting van looproutes, aanmeldingsprocedures, bezoekersregelingen (bijv. aanmeldcentra migratiedienst)
- Overleg met de gebruikers en de regiepartij over de verdeling van de capaciteit in het geval het een rijksverzamelkantoor betreft met meerdere gebruikers;
- Het doen van eventuele voorstellen voor aanpassingen in panden in samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB);
- Afstemming, opdrachtverlening en uitvoering van de facilitaire dienstverlening. Dit betreft onder meer inzet van BHV-capaciteit, schoonmaak, beveiliging.

2.4.2. Gebruikers

Op grond van dit protocol wordt de benutbare capaciteit per pand bepaald door de pandgebonden CDV. In het geval een pand meerdere gebruikers heeft, wordt de benutbare capaciteit toegedeeld naar rato van de

¹ Degene die door de CDV is aangewezen als verantwoordelijke voor het gebruikspan van het betreffende pand.

vigerende contractuele verdeling, tenzij gebruikers onderling anders overeenkomen. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruikers om binnen de eigen organisatie de toegedeelde benutbare capaciteit te verdelen. Hierbij kan en mag de maximaal benutbare capaciteit van het pand niet worden overschreden. Gebruikers tonen zich bewust van het feit dat de BedrijfsHulpVerlening (BHV) een kritieke functie is en dragen zorg voor een toereikende aanwezigheid van BHV-ers per pand. Gebruikers stemmen de te nemen maatregelen op het gebied van beveiliging en veiligheid af met de departementale BVA.

2.5. Specialties

Naast kantoren beschikt de Rijksdienst ook over een groot aantal bijzondere gebouwen, zogenaamde specialties, waaronder gevangenissen, laboratoria en bijzondere objecten van Rijkswaterstaat. In de meeste van deze specialties vinden vitale processen plaats en is in de afgelopen periode doorgewerkt en is al tijdelijk invulling gegeven aan de richtlijnen van het RIVM op het gebied van afstand en hygiëne. Departementen zijn zelf verantwoordelijk voor aanvullende of specifieke bepalingen ten aanzien van de specialties en komen in overleg met de facilitair dienstverlener tot een plan voor het gebruik van deze specialty. Daarbij maken zij gebruik van dit Rijksprotocol en de in bijlage b opgenomen richtlijn voor het gebruik, die is opgesteld door de vier CDV's.

2.6. Schoonmaak en hygiëne

De schoonmaakorganisatie werkt volgens het door het RIVM opgestelde protocol. De contractuele afspraken voor het betreffende pand worden aangehouden waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere omstandigheid van de corona crisis. Denk hierbij aan verminderde schoonmaak op verdiepingen waar geen activiteiten plaatsvinden en intensivering van schoonmaak daar waar de grote logistieke stromen van bewoners plaatsvindt. Hierover vindt afstemming plaats tussen CDV en schoonmaakorganisatie.

Werkplek: De werkplek vereist extra aandacht vanuit de te nemen 1,5 meter maatregelen. De werkplek wordt volgens het geldende contract schoongemaakt. Daarnaast reinigt de gebruiker zelf zijn werkplek bij aanvang van zijn werk en bij het, voor langere tijd, verlaten van zijn werkplek. Dit biedt de gebruiker de mogelijkheid om in control te zijn over de reinheid van de werkplek. Hiertoe worden reinigingsmiddelen (conform RIVM norm) ter beschikking gesteld waarmee de werkplek optimaal kan worden gereinigd. De ruimtes van de werkplekken worden voorzien van een duidelijke handleiding voor de gebruiker betreffende de schoonmaak van de gehele werkplek. Voor een mogelijk besmettingsgeval bestaat al een schoonmaakprotocol dat van toepassing blijft.

Overige ruimtes en gangen: De panden worden ruim voorzien van mogelijkheden om de handen op eenvoudige wijze te reinigen, te beginnen bij de ingangen van het pand. Dit geldt ook voor reinigingsmiddelen in andere ruimtes dan de werkplek zoals vergaderruimtes. In het Corona Pand Plan (CPP) dat per pand wordt opgesteld wordt helder omschreven welke middelen waar aanwezig zijn en hoe controle plaatsvindt op voldoende aanwezigheid van de middelen.

Alleen in bijzondere gevallen en in goed overleg tussen CDV en schoonmaakorganisatie kan van deze uitgangspunten worden afgeweken.

3. Vervoer

Voor de Coronacrisis reisde ongeveer 75% van de rijksambtenaren met het openbaar vervoer naar het werk, ongeveer 15% met de auto en ongeveer 10% met de fiets². Met een personeelsbestand van een kleine 140.000 mensen gaat het dagelijks om een groot aantal reisd Bewegingen, zeker van en naar locaties waar veel rijkswerkgelegenheid is geconcentreerd³.

Besluitvorming over de capaciteit van het openbaar vervoer en wie ervan gebruik mag maken bepaalt of rijksambtenaren voor hun werk (woon/werkverkeer, dienstreizen) van het OV-gebruik kunnen maken.

Het kabinet hanteert de volgende basisregels op het gebied van mobiliteit voor de samenleving:

- Beperk mobiliteit zoveel mogelijk
- Werk vanuit thuis; kantoorwerk = thuiswerk
- Blijf lokaal
- Moet je toch de deur uit: wandel of pak de fiets
- Vermijd het OV of gebruik van de auto indien mogelijk
- Mijd ten alle tijden de spits als je daar niet hoort

Uiteraard leeft de Rijksdienst deze basisregels na. Het kabinet streeft ernaar dat mensen met cruciale beroepen en werkzaam in vitale processen van het OV-gebruik kunnen maken om naar hun werk te gaan. Rijksambtenaren die tot deze categorie behoren kunnen dus met het OV (blijven) reizen. Overigens werken binnen de Rijksdienst ook tal van mensen in cruciale beroepen vanuit huis.

Voor de overige rijksambtenaren geldt tot dusverre de regel dat zij thuis moeten werken. Wanneer dit beleid wordt opgeheven kunnen zij naar hun werk reizen en dienstreizen maken naar gelang er capaciteit is in het OV en andere modaliteiten. Dit kan verschillen per regio, waardoor per locatie zal moeten worden gekeken of en op welke wijze medewerkers deze op een verantwoorde manier kunnen bereiken. In algemene zin is het streven van het rijk om het OV zo min mogelijk te belasten.

Alle sectoren is gevraagd een mobiliteitsplan te ontwikkelen gericht op het verminderen van mobiliteit. Voor het rijk zal op korte termijn een plan worden uitgewerkt met een pakket vervoersbeperkende maatregelen dan wel maatregelen die het OV ontzien, waarbij in elk geval wordt gekeken naar:

- a) Stimulering fiets: Stimulering aanschaf e-bikes door verhoging bijdrage werkgever (via individueel keuzebudget) en pilot met leasefietsen

² Bron: P-direkt. De gepresenteerde cijfers vormen het gemiddelde voor de gehele Rijksdienst. De mobiliteitsmix verschilt per pand. Voor werklocaties in sommige grote steden is het percentage OV hoger dan 75%, voor sommige lastig met OV bereikbare locaties een stuk lager.

³ Bijvoorbeeld Utrecht CS en Den Haag CS.

- b) Sturen op evenredige verspreiding over de week (verlagen werkpieken op maandag, dinsdag en donderdag);
- c) Vergroten van vergaderplekken (1,5 meter proof) ten koste van werkplekken;
- d) Verder stimuleren/faciliteren thuiswerken;
- e) Prioriteringsvolgorde bepalen naast cruciale functies (rijksvoorkeursvolgorde);
- f) Uitbreiding parkeermogelijkheden;
- g) Data-onderzoek woon-werk;
- h) Uitbreiding werktijden;
- i) Bloktijden openstelling functiegroepen.

4. Gezond en veilig werk voor medewerkers

Een goed functionerende Rijksdienst met continuïteit van dienstverlening is randvoorwaardelijk voor het functioneren van de Nederlandse samenleving. Cruciaal hiervoor is de veiligheid, gezondheid en het sociaal welbevinden van medewerkers, waarvoor de rijksoverheid als werkgever verantwoordelijk is. Op dit punt brengt de Coronacrisis een aantal nieuwe uitdagingen met zich mee

4.1. Medewerkers met een contactberoep

Binnen de rijksoverheid is een grote groep medewerkers met een cruciaal beroep of werkzaam in een vitaal proces. Velen van hen hebben de afgelopen periode doorgewerkt op hun werklocatie. Voor hen zijn gaandeweg reeds maatregelen ontwikkeld gericht op hygiëne en 1,5 meter afstand houden. Velen van hen hebben een beroep, waarbij zij ook in de afgelopen periode contact hadden met mensen of waarvan het wenselijk is dat dit binnenkort gaat gebeuren. Denk aan medewerkers van de Dienst justitiële inrichtingen, weginspecteurs van Rijkswaterstaat, inspecteurs van de diverse inspecties, personeel aan balies etc. Voor deze groep wordt op korte termijn nagegaan - in lijn met de richtlijnen van het RIVM - of en wat rijksbreed (aanvullend) geregeld moet worden, zodat zij veilig hun werk kunnen blijven doen (o.a. beschermingsmiddelen). Dit slaat neer in een paragraaf van de arbeidscatalogus voor het rijk inzake gezond en veilig werken in relatie tot COVID-19. Departementen zorgen zelf voor procedures en maatregelen, zodat medewerkers - ook in relatie tot COVID-19 - gezond en veilig hun werkzaamheden kunnen verrichten en leggen deze zonnodig voor aan de departementale medezeggenschap.

4.2. Thuiswerken

Een grote groep rijksambtenaren heeft in de periode vanaf 13 maart van de een op de andere dag volledig thuisgewerkt, waarbij een grote groep mensen dit heeft gecombineerd met opvang van kinderen en thuisonderwijs. In de weken na 13 maart is een pakket maatregelen getroffen om de medewerkers arboverantwoord te laten thuiswerken:

- Voorlichting en instructies over werkplek en werkhouding
- Ergonomisch advies op afstand
- Consultatie bedrijfsarts op afstand
- Prioriteit voor oplossen problemen voor mensen met specifieke voorzieningen/ klachten
- Opening van een loket voor mensen met psychosociale klachten (bedrijfsmaatschappelijk werk)
- In bruikleen geven van stoelen, toetsenborden, muizen en beeldschermen
- Aanschaf en declaratie van specifieke noodzakelijke voorzieningen via departementaal maatwerk

Inmiddels is duidelijk dat de periode waarin voor een grote groep medewerkers geheel of voor een substantieel deel van hun tijd zullen thuiswerken langer duurt dan bij de aanvang van de crisis was voorzien. Bovendien is de verwachting gerechtvaardigd dat veel medewerkers in de toekomst structureel meer thuis zullen werken dan zij voor de Coronacrisis deden. In verband hiermee is besloten de reeds getroffen maatregelen

structureel te maken en op onderdelen het verstrekken van voorzieningen te vergemakkelijken om thuiswerken arboverantwoord te maken en hiermee te voldoen aan de zorgplicht van de werkgever.

In de komende periode wordt meer in brede zin nagedacht hoe medewerkers thuis en/of op het werk te faciliteren dat zij zo goed mogelijk hun werk kunnen doen. Hierbij gaat het niet alleen over arbomaatregelen, maar ook bijvoorbeeld ICT-dienstverlening en stabiele thuisapplicaties.

4.3. Kwetsbare groepen

Medewerkers uit kwetsbare groepen hebben recht op extra bescherming. Om veilig en gezond te kunnen werken is het voor deze groep medewerkers altijd van extra belang om aandacht te besteden aan het zorgvuldig opvolgen van bestaande hygiënerichtlijnen, procedures en protocollen geldend voor de uitvoering van het werk. Het kan zijn dat tijdens de corona-uitbraak aanvullende voorzorgsmaatregelen en instructies nodig zijn. Er zijn situaties denkbaar waarin het werk wél een verhoogd gezondheidsrisico oplevert en extra bescherming redelijkerwijs of in praktische zin niet te realiseren is. In die gevallen verplicht de wet de werkgever om, na een goede risico-inschatting, medewerkers met verhoogde kwetsbaarheid vrij te stellen van de desbetreffende werkzaamheden en waar mogelijk vervangend werk aan te bieden.

Tot de kwetsbare groepen behoren volwassenen (ouder dan 18 jaar) met een van onderliggende aandoeningen:

- chronische afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen, die vanwege de ernst onder behandeling van een longarts zijn;
- chronische hartaandoeningen, die vanwege de ernst onder behandeling van een cardioloog zijn;
- diabetes mellitus: slecht ingestelde diabetes of diabetes met secundaire complicaties;
- ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie;
- verminderde weerstand tegen infecties door medicatie voor auto-immuunziekten, na orgaan- of stamceltransplantatie, bij hematologische aandoeningen, bij (functionele) asplenie, bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane ernstige afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is, of tijdens en binnen 3 maanden na chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten;
- een onbehandelde hivinfectie of een hivinfectie met een CD4 cluster of differentiation 4 -getal < 200/mm³;
- ernstig leverlijden in Child-Pugh classificatie B of C;
- morbidite obesitas (BMI Body Mass Index > 40).

Bron: RIVM

Voor medewerkers die niet van het OV gebruik kunnen of willen maken en niet met de fiets kunnen komen en die met een eigen motorvoertuig willen reizen in deze bijzondere omstandigheden is in de Rijksbrede richtlijnen werkgevers sector Rijk in verband met het coronavirus (COVID-19) een regeling getroffen die in beginsel ook voor medewerkers uit kwetsbare groepen geldt. In schrijnende situaties voor deze groep kan desgewenst maatwerk worden afgesproken.

Buiten de door het RIVM aangewezen kwetsbare groepen zijn er ook andere groepen die aandacht verdienen:

- medewerkers die onder de Banenafpraak vallen, zeker diegenen die gedurende langere tijd thuis hebben gezeten en thuis geen werkzaamheden konden verrichten;

- medewerkers met een arbeidshandicap (o.a. visueel, gehoor, minder valide). Voor deze groep is per pand extra aandacht nodig of en op welke wijze zij daar gezond en veilig kunnen werken;
- Medewerkers die als gevolg van de coronacrisis psychosociale klachten ondervinden.

Voor deze groepen kunnen geen generieke afspraken worden gemaakt, maar dient maatwerk te worden geleverd. Het is aan departementen en het management om een goede invulling te geven aan de werkgeversrol voor elk van deze medewerkers

4.4. Wie mogen er naar het werk

Het is aan ministeries en hun dienstonderdelen om te bepalen wie er naar het werk mogen komen binnen de beschikbare capaciteit van OV en van werklocaties. Als hulpmiddel hiervoor kan onderscheid gemaakt worden naar drie categorieën:

- a) Vitale en kritische processen moeten plaatsvinden (basisbezetting). Dit zijn in de regel medewerkers die de afgelopen periode, sinds de start van de coronamaatregelen, ook al geregeld op de werklocatie werkzaam moesten zijn;
- b) Processen, werkzaamheden en individuele omstandigheden die voorrang krijgen bij opschaling;
Dit zijn:
 1. medewerkers die niet thuis kunnen werken en de afgelopen periode (deels) niet-productief thuis hebben gezeten. Binnen deze categorie speciale aandacht voor mensen met een arbeidsbeperking;
 2. overige processen, werkzaamheden of individuele medewerkers behorende bij deze categorie, zijn door de dienstonderdelen zelf aan te wijzen en zorgen zelf voor een evenwichtige spreiding⁴. Hierbij speelt ook mee de behoefte van teams om elkaar eens in de zoveel tijd fysiek te ontmoeten.
- c) Overige processen en werkzaamheden.

⁴ Bijvoorbeeld per week, of per dag, per pand, per regio, per bepaalde groepen medewerkers bv op basis van samenhang in het werk, op basis van woon-werkverkeer, op basis van organisatie-indeling, op basis van kritische/vitale processen, op basis van privé-situatie van medewerkers.

5. Continuïteit van de ICT-dienstverlening

ICT is cruciaal voor het functioneren van de Rijksdienst. De Coronacrisis heeft genoodzaakt tot snelle aanpassing aan de nieuwe realiteit. De belangrijkste opgave was, net als voor andere sectoren in de maatschappij, om grootschalig thuiswerken mogelijk te maken, waar ICT-dienstverlening tot dusverre voornamelijk gericht was op de werkplek.

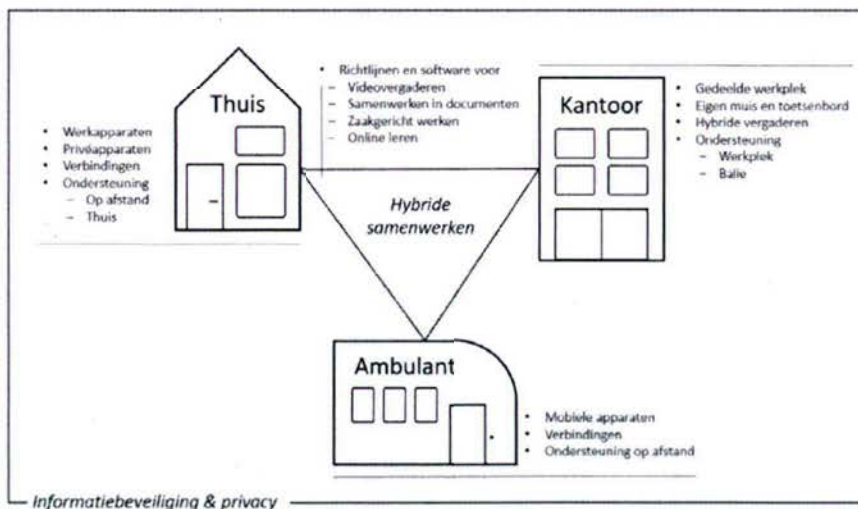
5.1. Acute maatregelen

Binnen enkele weken na het uitbreken van de Coronacrisis zijn de volgende maatregelen in gang gezet:

- Structureel inregelen van de vergrote end-to-end thuiswerkcapaciteit;
- Vergroten veiligheid beheerders en ICT-ondersteuners balie/op locatie;
- Ondersteuning van medewerkers bij thuiswerken;
- Gecontroleerd aanzetten apparatuur op kantoorlocaties;
- Maatregelen ten aanzien van Rijkspas (o.a. verruimen geldigheid);
- Breed implementeren van Webex als videoconferencingtool.

5.2. Structurele maatregelen

De verwachting is dat als gevolg van de coronacrisis het werken binnen de Rijksdienst voor veel mensen blijvend verandert. Dit betekent dat de in de afgelopen periode getroffen maatregelen moeten worden bestendig en uitgebouwd. Onderstaande plaat schetst de nieuwe situatie en geeft de domeinen en aandachtspunten weer.

De richting waarin de komende periode verder wordt gewerkt:

Thuis

- Opstellen formele regeling ICT-voorzieningen aan thuiswerkplek
- Inrichten structurele ondersteuning medewerkers bij thuiswerken

Kantoor

- Voorbereiding werkplekken op 1,5 meter afstand
- Inrichten videoconferencingruimtes en faciliteiten in alle kantoren voor hybride vergaderen en samenwerken

Ambulant

- Onderzoek aanvullende ICT-voorzieningen voor ambulant werken, onder andere ten aanzien van inspectiediensten

Hybride samenwerken

- Departementaal-vertrouwelijke oplossing creëren voor videoconferencing
- Vergroting mogelijkheden voor samenwerken op afstand: samenwerken aan documenten, projectmanagement etc.
- Ondersteunen online inwerken en leren van ambtenaren met Rijksbrede mantel voor tooling

Informatiebeveiliging & privacy

- Beoordeling beveiligingsniveaus van gebruikte voorzieningen
- Rijksbrede communicatie over informatiebeveiliging en privacy, verwijzend naar bestaande en nieuwe handreikingen en richtlijnen

6. Bijlagen

- a. Afwegingskader kantoorpanden
- b. Uitvoeringsrichtlijnen "1,5 metersamenleving" in de Rijkskantoren geserviceerd door de CDV's

BIJLAGE A: AFWEGINGSKADER KANTOORPANDEN

1. Uitgangspunt is dat de benutbare capaciteit van kantoren tijdelijk aangepast dient te worden. Voor het bepalen van de benutbare capaciteit wordt gebruik gemaakt van bijlagen B bij dit protocol.
2. Per pand wordt de maximaal benutbare capaciteit opnieuw bepaald (Pandgebonden facilitair dienstverlener in overleg met Rijksvastgoedbedrijf). Hierbij wordt ook gekeken naar bezoekers, met name voor die panden met een publieksfunctie (bijv. balies IND).
3. Voor hoogbouwpannen wordt per pand bepaald welke verdiepingen van het pand worden gebruikt/afgesloten op basis van de liftcapaciteit rekening houdend met eventuele specifieke functies op verdiepingen (pandgebonden facilitair dienstverlener).
4. De kantoorcapaciteit wordt opnieuw vastgesteld op basis van:
 - Werkplekplattegrond
 - Vergader- en overlegvoorzieningen
 - Capaciteit ondersteunende ruimtes
 - Capaciteit van liften (rekening houdend met de luchtverversing) en trappen
 - Installaties (RVB), ICT-voorzieningen (IDV-P)
5. Per pand wordt de basisbezetting (aanwezigheid vanuit vitale en kritische processen) van dat pand bepaald, waardoor inzichtelijk is wat de basiscapaciteit en de overige beschikbare capaciteit is (Pandgebonden facilitair dienstverlener en gebruikersvertegenwoordiger/regievoerder).
6. Voor gebouwen met meerdere gebruikers brengt de pandgebonden facilitair dienstverlener in beeld in welke verdeling van beschikbare werkplekken de verhouding zou uitvallen tussen gebruikers gebaseerd op de oorspronkelijke verdeling van m2.
7. De gebruikers maken voor zichzelf inzichtelijk welk deel van de gevraagde capaciteit noodzakelijk is, welk deel gewenst maar niet strikt noodzakelijk is en welk deel (nog) niet noodzakelijk is (moeten, kunnen, mogen) en hoe zij dit over de eigen organisatie verdelen.
8. De benutbare capaciteit per pand wordt gematcht met de noodzakelijke en de gewenste behoefte (DGOO, pandgebonden facilitair dienstverlener, rijksvastgoedbedrijf).
9. Indien de match niet past binnen de benutbare capaciteit dan vindt de afweging plaats of de resterende behoefte nuttig en noodzakelijk is en of deze door middel van aanpassingen aan het pand kan worden gefaciliteerd (waarbij de benutbare capaciteit wordt vergroot) en op welke termijn en tegen welke kosten dat acceptabel is, afgezet tegen een scenario dat de periode van thuiswerken voor deze groep voor wie (nog) geen plaats is, verder wordt verlengd (pandgebonden facilitair dienstverlener, gebruikersvertegenwoordiger, DG Overheidsorganisatie).

BIJLAGE B: UITVOERINGSRICHTLIJNEN "1,5 METERSAMENLEVING" IN DE RIJKSKANTOREN GESERVIDED DOOR DE CDV'S

Hierna worden de kaders/richtlijnen uitgewerkt die er voor zorgen dat we conform de "1,5 metersamenleving" op een veilige en gezonde manier kunnen werken in de Rijkskantoren. De vier concerndienstverleners Rijk (CDV's) hebben deze gezamenlijk opgesteld voor het gebruik van kantoorpanden. Hierin zijn ook eisen op het gebied van techniek en veiligheid vanuit het Rijksvastgoedbedrijf opgenomen. Deze kaders/richtlijnen gelden voor alle rijkskantoren, dus ook voor panden met een eigen facilitair dienstverlener en panden met een DBFM-constructie

Het aanhouden van 1,5 meter afstand moet zoveel mogelijk 'als vanzelf' gaan. Streven is om deze afstand met fysieke maatregelen te ondersteunen en/of met markeringen en borden erop te wijzen. De medewerkers hebben ook een eigen verantwoordelijkheid in het veilig gebruik van de werkomgeving.

Hieronder volgen tien onderwerpen met kaders/richtlijnen.

1. Relevante aspecten voor aantal medewerkers dat in een pand aanwezig mag zijn.

- Indien we vanuit het Kabinet mogen opschalen, doen we dat fasegewijs
- Op basis van evaluatie wordt beoordeeld of verder kan worden opgeschaald, waarbij het aantal beschikbare werkplekken in een pand leidend is.
- Afhankelijk van het onderzoek door ICT-organisaties en primaire processen of systemen verruiming aan kunnen en onderzoek door de CDV of de facilitaire dienstverlening gewaarborgd kan worden (ook in afstemming met ketenpartners zoals bijvoorbeeld de RBO), kan op pandniveau bepaald worden om openingstijden te verruimen naar 07:00 tot 21:00 uur, zodat dienstonderdelen de keuze kunnen maken om in shifts te kunnen werken.
- Shifts kennen vaste bloktijden i.v.m. tussentijdse schoonmaak (i.v.m. gebruik van dezelfde werkplekken).
- CDV bepaalt i.o.m. de gebruikersvertegenwoordiging in het pand de vaste bloktijden van de shifts.
- Als een medewerker naar kantoor komt, gaat deze naar het kantoor behorende bij zijn/haar plaats van tewerkstelling.
- Uitzondering hierop is het deelnemen aan een overleg op een andere locatie.
- Aanlandplekken worden niet gefaciliteerd.
- Zone 3 NKBR (FIOD, ILT, DUO, ed.) wordt via maatwerk ingeregeld (1,5 metersamenleving is ook daar van toepassing)

2 Werkplekken

Alleen die plekken met een afstand van minimaal 1,5 meter tot elke andere werkplek en tot een gangpad of ander 'passerend verkeer' zijn veilig. Deze afstand kan ook worden gerealiseerd door het afplakken van werkplekken die niet gebruikt dienen te worden. Een (flex-)werkplek is

een bureau en bureaustoel en is voorzien van een beeldscherm. De werkplekken zijn gemarkeerd voor gebruik of als niet te gebruiken.

Kaders werkplekken:

- Het activiteit gerelateerd werkplekconcept wordt tijdelijk losgelaten. Dat betekent dat een medewerker in principe op een dag één werkplek kiest (en niet op basis van zijn activiteiten op verschillende soorten werkplekken werkt).
- Een werkplek bestaat uit een in hoogte verstelbaar bureau, bureaustoel en een beeldscherm.
- Markering bepaalt gebruik van de werkplek.
- Werkplekken staan minimaal 1,5 meter uit elkaar.
- Aan het einde van de werkdag worden de werkplekken schoongemaakt. Per dag worden er in principe geen werkplekken gedeeld. In het geval er in shifts gewerkt wordt op dezelfde werkplekken, dan tussen de shifts extra schoonmaakkronde of medewerkers vragen zelf schoon te maken.
Alternatief (afhankelijk van beschikbaarheid): juiste schoonmaakmiddelen incl. gebruiksinstructie per etage beschikbaar. Verplicht te gebruiken, toezicht door lijnmanagement.

3 Schoonmaak en hygiëne

Er wordt gezorgd dat er voldoende schoonmaakmiddelen, zoals doekjes en spray, aanwezig zijn zodat medewerkers zelf in staat worden gesteld hun werkomgeving schoon te houden tijdens het werk. Met de schoonmaakorganisaties worden centraal en per pand afspraken gemaakt over een geïntensiveerde schoonmaak. Extra aandacht voor schone contactvlakken is essentieel om besmetting te voorkomen. Daarbij gaat het om werkoppervlaktes, lichtknoppen, deurknoppen, kranen, trapleuningen, balies, koffieautomaten en overige tastpunten. De schoonmaakfrequentie voor gezamenlijk gebruikte ruimtes zoals ontvangstruimtes, vergaderzalen, kantines, eetzalen en sanitaire ruimtes wordt waar nodig verhoogd. Naast schoonmaak helpt goed en tijdig ventileren van gebouwen bij het terugdringen van besmettingsrisico's.

4 Vergaderzalen

In de vergaderzalen zal eveneens moeten worden gemeten wat 1,5 meter precies betekent. In afstemming met IDV's zal worden onderzocht of en waar er mogelijkheden liggen om het aantal VC-ruimten te vergroten en/of (extra) grotere webex-schermen (of vergelijkbare schermen geplaatst kunnen worden met als doel het schakelen tussen thuis en kantoor te vergroten. Op pandniveau kan eventueel met lokale gebruikers worden afgesproken dat alleen zij bepaalde vergaderzalen mogen gebruiken.

Kaders vergaderzalen

- Vergaderingen zo veel mogelijk digitaal, tenzij...
- Er is sprake van een vergaderzaal als er minimaal 4 vergaderplaatsen in de ruimte zijn op basis van de 1,5 meter norm. Looppaden voldoen eveneens aan deze minimale norm zodat de zitplaats veilig kan worden benaderd.
- Looplijnen worden door middel van markering aangebracht.

5 Gangen, trappen

Gangen en trappen zijn mogelijk al snel de beperkende factor. Exacte informatie over aantallen, maatvoering en daarmee de mogelijkheid tot eenrichtingsverkeer is eventueel uit tekeningen af te leiden. Als eenrichtingsverkeer mogelijk is, vormen gangen en trappen géén beperkende factor. Waar mogelijk worden in- en uitgangen van panden gescheiden. Als een gang minimaal 3 meter breed is, is die gang veilig te gebruiken voor tweerichtingsverkeer.

Kaders trappen en gangen:

- Uitgangspunt bij verticale verplaatsing in een pand: neem de trap!
- In gebouwen met meerdere trappenhuisen wordt elk trappenhuis eenrichtingsverkeer.
- Verkeersregels bepalen het voorrangbeleid (uitgaand verkeer gaat voor op inkomend verkeer, afdalend verkeer gaat voor op opgaand verkeer, enz.)
- Gangen eenrichtingsverkeer (looprichting aangegeven d.m.v. aanduiding)
- Brede gangpaden (>3 meter) tweerichtingsverkeer d.m.v. belijning en aanduiding looprichting

6 Toegankelijkheid voor mensen met een beperking

Er zal per pand gekeken worden op welke wijze mensen met een beperking (visueel, gehoor, minder valide) op een veilige manier naar het werk kunnen komen.

7 Algemene ruimten

De bezetting op de kantoren zal fors lager zijn. De sanitaire voorziening zal daarom geen knelpunt zijn. Schoonmaakonderhoud wordt regulier voortgezet. In algemene ruimten wordt de schoonmaakfrequentie verhoogd. Dit kan door middel van opschalen schoonmaakcapaciteit of door beschikbaar stellen van schoonmaak en/of persoonlijke beschermingsmiddelen (sprays/gel, papieren doekjes, en dergelijke). Ten aanzien van koffie- en theevoorzieningen, printerruimten en dergelijke zal gewerkt worden met belijning om de afstand van minimaal 1,5 meter te borgen. Ook hier is extra aandacht en zorg voor hygiëne een voorzorgsmaatregelen door tissues te verstrekken.

In restauratieve voorzieningen die open zijn worden de zitplaatsen beperkt (1,5 meter afstand tussen de stoelen en de tussenruimtes met andere tafels).

Kaders algemene ruimten:

- Catering beperken tot lunchpakketten of beperkt assortiment tegen betaling via pin.
- Aantal zitplaatsen in restaurant beperken (1,5 meter norm).
- Bij drankautomaten, printerruimtes e.d. wordt belijning aangebracht.
- Daar waar apparatuur met de hand moet worden bediend worden papieren tissues beschikbaar gesteld / desinfecterende gel (indien op voorraad). Van groot belang blijven de algemene hygiëne maatregelen (handen wassen, niet met handen in gezicht, niezen in elleboog, geen handen schudden).
- Inpandige rookruimten afgesloten houden.
- Opschaling schoonmaakonderhoud algemene ruimten.

8 Kaders BHV

- De BHV-bezetting is altijd gegarandeerd door de verantwoordelijke van de BHV-organisatie.

9 Overige kaders

- Open- en sluitrondes door RBO aangepast aan opening- en sluitingstijden van panden.
- Postrondes worden niet meer gelopen. Digitaal tenzij, dan af- en ophalen fysieke in- en uitgaande post bij de receptie/servicebalie.
- Onderzoek om deuren anders dan met de hand te moeten openen
- Externe bezoekers alleen indien noodzakelijk op afspraak toegang tot het pand.
- Balies en uitgiftecounters worden zo veel mogelijk voorzien van beschotting (plexiglas).
- Belijning en stickeren uniform (communicatie levert pakket aan) en in samenwerking met RIjksvastgoedbedrijf

10 Veiligheid gebouwen en installaties

Het aanbrengen van voorzieningen en wijzigingen van de inrichting in gebouwen kan gevolgen hebben van bouw en installatietechnische aard, die van nadelige invloed kunnen zijn op veiligheid en prestatieniveau van het gebouw en de installaties. Hieronder volgen enige aanwijzingen voor oplossingsrichtingen in hoofdlijnen:

1. Kantoren;

- a. Bij de indeling van de werkplekken moet rekening worden gehouden met ruimte voor de toegangsweg daar naartoe langs andere werkplekken;
- b. Het aanbrengen van (semi)permanente voorzieningen waarvoor werkzaamheden door een aannemer moeten worden verricht, mag uitsluitend in overleg met en met instemming van het Rijksvastgoedbedrijf plaatsvinden. Bijvoorbeeld ophangen van schermen aan plafonds kan gevaar, letsel en schade opleveren bij bezwijken of bezwaarlijk zijn uit oogpunt van brandveiligheid.

2. Algemene ruimten:

- a. Het aanbrengen van (semi)permanente voorzieningen waarvoor werkzaamheden door een aannemer moeten worden verricht, wordt ontraden.

3. Verkeersruimten.

- a. Het aanbrengen van (semi)permanente voorzieningen waarvoor werkzaamheden door een aannemer moeten worden verricht, wordt ontraden;
- b. Vluchtwegen, vluchtwegmarkering en brandcompartimentering moeten intact blijven. Modificaties zijn uitsluitend mogelijk in overleg met en instemming van het Rijksvastgoedbedrijf;
- c. Het zicht op vluchtwegmarkering moet in stand blijven, zoals in de oorspronkelijke situatie.

11 Transporttechniek: Liften en roltrappen

Liften

De liften vragen extra aandacht. De minimale afstand van 1,5 meter is ook in liften van toepassing. Het gebruik van liften zal worden ontmoedigd c.q. door handig toepassen van looproutes worden medewerkers naar de trappenhuizen geleid. Mogelijk kan naar de programmering van liften worden gekeken.

Kaders liften

- De aanwijzing om 1,5 m afstand te houden houdt in de meeste gevallen in dat er slechts 1 of 2 personen in een liftcabine mogen staan. Het verlies aan vervoerscapaciteit is dan 80% - 90%.
- Opstelling van wachtende personen op onderlinge afstand 1,5 m vraagt ca. 2,5 m² vloeroppervlak per persoon, waarvoor onder normale omstandigheden van 0,5 m² (bij grote drukte) tot 0,75 m² per persoon kan worden uitgegaan. Ook hier is dus sprake van 70% tot 80% verlies. Het verlies aan wachtruimte is acuut merkbaar. Dit is in tegenstelling tot het verlies aan vervoerscapaciteit dat pas indirect tot uitdrukking komt in langere wachttijden, die uiteindelijk tot stuwung in de liftlobby's leiden. De ruimte in de liftlobby's voor wachtende personen in combinatie met personen die de liften verlaten, schiet onder deze condities meestal te kort voor een volledige bezetting van het gebouw.
- Openstelling van kantoren voor substantiële of volledige bezetting is alleen mogelijk wanneer trapgebruik als primaire verticale verkeersweg wordt toegepast, door bijvoorbeeld een verbod op het gebruik van liften voor personen zonder lichamelijke functiebeperking. Dit is slechts realistisch toepasbaar voor gebouwen met maximaal 4 bouwlagen of bij gebruik van alleen de onderste 4 bouwlagen.
- Het voorgaande heeft met name consequenties voor hoogbouw, zeker wanneer daarin sprake is van 'aan een hogere bouwlaag gebonden' huisvesting van diensten of specifieke functies. Maatwerk kan worden toegepast na een nadere beoordeling van de situatie, technisch advies en berekening van effect van de oplossing.

Roltrappen

In een beperkt aantal grote kantoorgebouwen zijn roltrappen aanwezig. Ook voor roltrappen geldt dat de maximale capaciteit niet benut kan worden. 1,5 meter afstand betekent dat tussen twee personen op een roltrap minimaal 4 treden onbezet moeten blijven; een reductie van ca. 75% van de capaciteit. De vervoerscapaciteit van roltrappen is echter zeer groot. In de praktijk zal in kantoorgebouwen deze reductie geen ernstige consequenties hebben.

Kaders roltrappen

- Regelmatig desinfecteren leuningbanden;
- Plaatsen bordjes met te volgen aanwijzingen over gebruik roltrap;
- Markeren van de treden, waarop men mag staan.;
- Eventueel bij een op- en neergaande roltrap, die direct naast elkaar liggen een fysieke scheiding plaatsen, maar uitsluitend in overleg met het Rijksvastgoedbedrijf;
- Looproutemarkering aanbrengen.

12 Luchtbehandeling & Klimaattechniek

Er zijn in algemene zin geen maatregelen nodig aan luchtbehandelingsinstallaties. De reden hiervoor is het ontbreken van een aerogene overdracht over grote afstand door de lucht middels zwevende deeltjes, zogenaamde aerosolen. Dit blijkt bij het virus niet voor te komen zoals blijkt uit de informatie van het RIVM. Gehoeste of genieste druppels met virus geraken niet bij of in de luchtbehandelingsinstallatie, en de installaties vereisen daarom geen maatregelen. Wel kan het nodig zijn bepaalde instellingen van de regeling van de klimaatinstallaties aan te passen aan het nieuwe gebruik van het pand. Door de toename van thuiswerken en de anderhalve meter afstand zal de bezetting van kantoren sterk gereduceerd zijn. Soms zullen verdiepingen nauwelijks in gebruik zijn. De ventilatiecapaciteit is daarmee sterk verhoogd en zal de komende periode ruim voldoende zijn.

Vanuit energetisch oogpunt verdient het aanbeveling om hier gepaste afschakeling van de lokale installaties toe te passen.

Van: [Unger, Marc](#)
Aan: [Mol, Roger](#)
Onderwerp: FW: BBC-vergadering
Datum: dinsdag 1 december 2020 13:01:00

Tk.

Annet en ik hebben al afgestemd. Lijn is dat we hier nu niet op reageren, maar dat ik in de BBC zo nodig aangeeft dat er een goede en haalbare kostenstrategie ligt, waarvoor, door het RVB de nodige inspanningen worden gedaan.

Komt waarschijnlijk kort terug in (marge van) PO.

Groet,
Marc

Van: Tellegen, O.

Verzonden: dinsdag 1 december 2020 11:30

Aan: Bertram, Annet ; Unger, Marc

CC: Roos, S. ; Rhijn, J.C. van ; Konings, R.

Onderwerp: BBC-vergadering

Beste Annet en Marc goedemorgen,

In aanloop naar de BBC-vergadering hoor ik tegenstrijdige berichten van jullie beiden.

Er is een probleem met de financiële dekking van het 6 maanden geleden door de BBC en Presidium vastgestelde FVO.

Dat nieuws is inmiddels bekend maar de wijze waarop we nu verder gaan is volstrekt onduidelijk en vanuit jullie komen er in onze richting keer op keer elkaar tegensprekende berichten.

Marc heeft het over een voorstel dat klaar is voor bespreking in de BBC, een aanvalsplan om de TK comfort te bieden en tegelijkertijd tempo in de besluitvorming te houden.

Annet heeft het begrijp ik van Simone over een kostenanalyse waaraan gewerkt wordt om dekking te vinden voor het vastgesteld FVO dat niet in de BBC besproken moet worden.

Het zou helpen als er vanuit het RVB 1 duidelijk en onderling afgestemd verhaal komt.

Dit helpt niet. Leidt tot ergernis en verwarring en dat lijkt me zonde en onnodig.

Als voorzitter van de BBC het volgende:

- De BBC gaat niet over geld of tijd – de BBC heeft onder stoom en kokend water in zeer goede sfeer met het ontwerpteam en alle deelarchitecten alsnog een FVO vastgesteld dat beduidend veel meer “sober en doelmatig” is dan wat er oorspronkelijk lag.
- Nu is het aan het RVB hier dekking bij te zoeken. En indien daar een probleem mee is dan is dat iets dat op de politieke tafel thuis hoort en/of op de bestuurlijke tafel van het Presidium.
- Via de BBC een dekkingsplan richting Presidium loodsen is niet de weg. De BBC gaat over vraagstukken die raken aan de bouw. Ingrepen in het gebouw die de gebruiker raken. Niet over financiën en of tijd.
- Ook de wijze waarop de koppeling is gelegd tussen het publiceren van het FVO en het vaststellen van de verslagen heb ik niet als bepaald constructief ervaren. Sterker, zo werkt het niet.
- Het RVB is toehoorder in de BBC. Het zou helpen als de toon en wijze van samenwerking anders wordt. We hebben nog een lange weg voor de boeg.
- Tot slot de toon van sommige mails vanuit het RVB verhoogt de feestvreugde niet. En ook de aanname dat het RVB kan bepalen welke punten er op de agenda komen van de BBC is onjuist. Eea gaat in onderling overleg. Een aanvalsplan over dekking gaat de BBC indirect aan, ter info, maar zeer zeker niet om daar over te beslissen.

Vanmiddag is er BBC. Zie het als een bijpraatsessie. Niet meer. Verslagen zullen worden vastgesteld. Het FVO had deze zomer de dag na vaststelling al online gekund. Dat zal ik vanmiddag ook zeggen. De koppeling met de verslagen is oneigenlijk.

Doc63

Ik zie jullie vanmiddag!
Ockje

Theateradvies® bv
Herengracht 160
1016 BN Amsterdam

t +31 (0) 20-627 2248
w www.theateradvies.nl
e info@theateradvies.nl

t a
h d
e v
a i
t e
e s
r g

Presentatie TK en RVB

Datum : 16 oktober 2020
Betreft : Logistiek onderzoek Corona
Werk : THTK-B67

Suggesties voor vervolgonderzoek

- Lift 7 inzetten voor alle verdiepingen met 3 personen per lift.
- Andere liften inzetten.
- Liften tijdens de ochtendpiek programmeren als shuttle-liften met stopplaatsen op de 2^e, 6^e en 7^e verdieping.
- Lift 8 met pasgebruik beschikbaar maken voor bijzondere doelgroep.
- Secundaire trappenhuizen in de vleugels inzetten voor verkeer naar beneden.
- Alternatieve looproutes onderzoeken.
- Deur hoofdtrappenhuis BG vergroten.
- Verdeling over de entrees optimaliseren.
- Onderzoeken of meer entrees gebruikt kunnen worden. (VIP-garage, Nieuwspoort)
- Scanstraten vijverzijde gebruiken voor toegang medewerkers.
- tot 09.45 uur geen publiek toelaten en hele gebouw tot beveiligd gebied verklaren zodat er minder vaak een beveiligingsschil gepasseerd hoeft te worden.
- Spatschermen in gangen en hoofdtrappenhuis om 2-richtingsverkeer veilig te accommoderen.
- Capaciteit zalen vergroten door onderlinge afstand te verkleinen van 1.8 naar 1.5 meter.
- Verhogen liftcapaciteit door middel van spatschermen.
- Hybride werken verder doorzetten. Bijvoorbeeld door minder ambtenaren te laten werken op vergaderdagen.
- Instroomtijd vanaf 08.00 uur instellen.
- Lunchuitgifte op de kantoorverdiepingen.
- Maatregelen laten toetsen op veiligheid door een ARBO-dienst, GGD, RIVM of een andere instantie.

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

**Agenda gesprek Presidium – staatssecretaris Knops
(BZK) d.d. 1 oktober 2020**

AGENDA

1. Opening en mededelingen
2. B67 – coronareview
3. Knelpunten B67, niet corona-gerelateerd
4. Renovatie
 - 4.1 Voortgang voorlopig ontwerp
 - 4.2 Centrale publieksentree
 - 4.3 Centrale Energievoorziening
 - 4.4. Ruimtevragestuk
5. Review gefaseerd verhuizen
6. Rondvraag en sluiting

Postbus RVB Secretariaat DG

Van: Bertram, Annet
Verzonden: zondag 8 november 2020 21:46
Aan: Roos, S.

Geachte mevrouw Roos, beste Simone,

In het overleg op 30 juni jl. tussen de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de voorzitter van het Presidium heeft de staatssecretaris zich bereid verklaard een korte, finale toets te laten doen op de vraag van het Presidium of een gefaseerde uitvoering alsnog mogelijk zou kunnen zijn. Deze vraag ingegeven het besef dat, niettemin aan de vooravond van de verhuizing, het van belang is om bij grote projecten te blijven nadenken en ruimte te blijven houden voor reflectie, zodat een 'tunnelvisie' wordt voorkomen. Hierbij heeft de staatssecretaris in dit verband wel op voorhand gewezen op de eerdere politieke besluitvorming van 2016 en de reeds gerealiseerde kosten van de verbouwing van de Bezuidenhoutseweg 67 die volgens planning in november 2020 moet worden opgeleverd aan de Tweede Kamer.

Hoewel er sinds deze toezegging al diverse voorstellen zijn uitgewisseld, was het ambtelijk niet gelukt om tot een gemeenschappelijke opdrachtomschrijving te komen. In het meest recente overleg tussen de staatssecretaris en het Presidium van 1 oktober jl. is daarop toegezegd nog een ultieme ambtelijke inspanning te doen. Hoewel constructief door ons is gewerkt aan een gezamenlijk ambtelijk voorstel, hebben wij geconcludeerd dat op dit moment alle gezamenlijke prioriteit aan het COVID-19 onderzoek van B67 moet worden gegeven. Omdat er tempo nodig is, ook vanwege de volgende rapportage Renovatie Binnenhof aan de Tweede Kamer, hebben wij gezamenlijk vastgesteld dat er geen gezamenlijke opdracht zal worden verleend voor een review gefaseerd verbouwen en is het aan de gebruiker Tweede Kamer en het Rijksvastgoedbedrijf afzonderlijk om zelf hier een vervolg te geven.

Met vriendelijke groet,

Annet Bertram

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Onderwerp :

Voorstel review renovatie Tweede Kamer

Inleiding

In het overleg tussen het Presidium en de staatssecretaris van BZK d.d. 30 juni jl. is gesproken over de zorgen die de Kamer heeft met betrekking tot het renovatieproject en de tijdelijke huisvesting. Hierbij gaat het o.a. over de impact van het coronavirus op B67, de stikstofproblematiek en de bijbehorende vergunningverlening, de haalbaarheid van een tijdige aanvraag van de omgevingsvergunning, de haalbaarheid van de Centrale Energie Voorziening, de centrale publieksentree, het ruimtevraagstuk en de financiën. Deze onderwerpen zijn in het gesprek met de staatssecretaris aan de orde gesteld. Hierbij drong de vraag zich op of een verhuizing naar B67 reëel en haalbaar is.

In 2016 is besloten te verhuizen naar B67, om na 5,5 jaar weer terug te keren naar het Binnenhof. De variant van een gefaseerde renovatie is destijds afgefallen vanwege meerkosten en de extra tijd (13 jaar) die dit in beslag zou nemen. In het gesprek met de staatssecretaris is gewezen op het Functioneel Voorlopig Ontwerp. Dit FVO laat zien dat de renovatie kleinschaliger is dan eerder gedacht en daarom ook gefaseerd uitgevoerd zou kunnen worden. Naar aanleiding van deze discussie is besloten om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van een gefaseerde renovatie, dit gezien het feit dat de maatschappelijke situatie drastisch is gewijzigd ten opzichte van de besluitvorming in 2016 en de nieuwe inzichten in het renovatieproject. Het is van belang om bij grote projecten te blijven nadenken en tussentijds ruimte te maken voor reflectie, zodat een 'tunnelvisie' voorkomen wordt. Dit is één van de lessen van de enquêtecommissie Fyra: zijn we nog op goede weg, zijn de argumenten van jaren geleden nog valide en zijn er wellicht alternatieven.

Opdracht

Een onderzoek naar de mogelijkheden van een gefaseerde renovatie van het Binnenhof zonder te verhuizen, moet uitgevoerd worden door een onafhankelijke partij, die ervaring heeft met gelijkwaardige complexe bouwtrajecten, zodat een gedegen afweging gemaakt kan worden ten aanzien van de beheersing van projectrisico's.

Voorwaarde is dat het parlementaire proces ongehinderd doorgang kan vinden bij een gefaseerde renovatie.

Het onderzoek bestaat uit:

- De mogelijkheden van de renovatie per gebouwdeel;
- De doorlooptijd van de renovatie per gebouwdeel (Koloniën, Justitie etc.);
- Scenario's in tijd en geld van de renovatie van de diverse gebouwdelen;
- Onvoorziene zaken die tijdens het onderzoek naar voren komen, worden meegenomen.

De resultaten van het onderzoek moeten in het najaar van 2020 beschikbaar zijn. Op dat moment zijn ook de toets van het ontwerp van de CEV, de toets van het technisch ontwerp Tweede Kamer en het corona-onderzoek B67 afgerond. Bij de heroverweging kunnen deze onderzoeken in samenhang bekeken worden. De keuze over de voortgang van het project en de verschillende opties is aan de Kamer.

Van: [Bertram, Annet](#)
Aan: [Roos, S.](#)
Onderwerp: FW: concept-verslag
Datum: zondag 8 november 2020 21:39:33
Bijlagen: [201107 - concept Verslag gesprek Presidium - Staatssecretaris - wijzigingen BZK-RVB v01.docx](#)

Beste Simone.

Hierbij mede namens de Staatssecretaris het commentaar op het toegezonden presidium verslag.

Volgens ons is het verslag een goede weergave van het besprokene. De ingewikkeldheid zit hem erin dat we zoals ik eerder met je wisselde, pas vlak voor aanvang van het overleg op aanwijzen van de kant van de Tweede Kamer zijn gewisseld van een vergadering met een check op de voortgang van onze gezamenlijke afsprakenlijst naar een inhoudelijke vergadering met als hoofdmoot het covid onderzoek voor B67 met een uitgebreide toelichting vanuit Jaap van Rhijn. Daar hebben we op zich niet moeilijk over gedaan maar het heeft de vergadering natuurlijk wel een andere lading gegeven. Aangezien onze onderlinge afspraak is om te proberen alleen het hoognodige in verslagen te wijzigen hebben we naast een beperkt aantal opmerkingen een NB toegevoegd. Deze NB onderstreept dat we het eens zijn met de afspraken maar dat we uiteraard over en weer niet ingestemd hebben met elkaars standpunten of inzichten. Een goede plek voor deze NB kan voorafgaand aan de afspraken zijn.

Op 3 punten volstaat deze NB niet:

Jaap van Rhijn haalt in het verslag op pg 3 een RvB medewerker aan. Deze medewerker heeft wel een uitspraak gedaan maar niet over b67. De uitspraak betrof de turfmarkt. Beslist een ander pand dan B67. Vandaar ons verzoek de verwijzing te strepen.

Verder staat in het verslag op pg 3 dat de voorzitter het RvB verwijt dat de TK door toedoen van het RvB met achterstallig onderhoud kampt. Het betoog was oi echter dat de voorzitter het RvB verwijt dat van de brandveiligheid een te urgente kwestie wordt gemaakt om zo het presidium onder druk te zetten. We hebben deze bemerking in de tekst aangegeven.

Tenslotte is het voorstel om op pg 5 "niet Corona gerelateerde knelpunten" te vervangen door "verzoeken tot wijziging" en dat ook in de afspraken te doen, en is bij de review gefaseerd verbouwen het verzoek het beeld te nuanceren dat het RvB niet zou hebben gereageerd op een voorstel van de TK terwijl we feitelijk meerdere keren voorstellen hebben uitgewisseld en we regelmatig op elkaar hebben moeten wachten.

et vriendelijke groet, Annet Bertram.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)